

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח כספי

ליום 30.6.2007

(בלתי מבוקר)

28 באוגוסט 2007

**בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 ביוני 2007 (בלתי מבוקר)**

עמוד

תוכן הענינים

	1. דוח הדירקטוריון
	א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה
2	- תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחותם הכללית
2	- השליטה בבנק
4	- אמצעים הוניים ועסקאות במניות הבנק
6	- חלוקת דיבידנדים
7	- נתונים עיקריים בקבוצת לאומי
	ב. מידע אחר
8	- התפתחויות עיקריות במשק
12	- סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות
15	- מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
	ג. תיאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות
16	- התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס
22	- המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות
26	- מגזרי הפעילות בקבוצה
53	- פעילות חברות מוחזקות עיקריות
55	- פעילות הבנק והקבוצה בשוק ההון ובשירותים פיננסיים
56	- פעילות חוץ-בנקאית של חברות כלולות
57	- חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
61	- מצב ההצמדה ומצב הנזילות
63	- הליכים משפטיים
63	- הסכמים מהותיים
	ד. נושאים נוספים
64	- לאומי למען הקהילה
66	- המבקר הפנימי
66	- הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
	2. סקירת הנהלה
68	- שיעורי הכנסה והוצאה
75	3. הצהרת המנכ"ל הראשי
76	הצהרת ראש החטיבה לכספים וכלכלה
	4. תמצית דוחות כספיים
77	- דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
78	- תמצית מאזן - מאוחד
79	- תמצית דוח רווח והפסד - מאוחד
80	- תמצית דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
82	- באורים לתמצית הדוחות הכספיים – מאוחדים

א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שישמשו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2006. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי 2006.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה (מאזניים, תיקי ניירות ערך של לקוחות, קופות גמל וקרנות השתלמות) הסתכמו בסוף יוני 2007 בכ-775 מיליארד ש"ח לעומת 695 מיליארד ש"ח בסוף 2006, גידול בשיעור של כ-11.5%.

תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחותם הכללית

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של השנה בסך 1,830 מיליון ש"ח לעומת 1,490 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 22.8%. הגידול ברווח הנקי נובע מגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות שקוזזו חלקית מירידה ברווח הנקי מפעולות בלתי רגילות שהסתכם בסך 259 מיליון ש"ח, והנובע ממכירת חלק מקופות הגמל, לעומת רווח בסך 723 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד והנובע ממכירת חלק מההחזקות הריאליות. פרטים נוספים ראה להלן.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-1,571 מיליון ש"ח לעומת 767 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 104.8%. וברביע השני של השנה הסתכם הרווח הנקי מפעולות רגילות בסך 913 מיליון ש"ח לעומת 367 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 148.8%.

הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות מוסבר בעיקר, כתוצאה מקיטון בהוצאות שכר מיוחדות שהסתכמו בסך 124 מיליון ש"ח לעומת 529 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, מירידה בהפרשות לחובות מסופקים, מגידול בהכנסות הבנק ומשיפור ברווחיות של מספר חברות בנות בארץ ובח"ל. מאידך, היתה ירידה ברווחי חברות הכלולות.

הרווח הנקי למניה במחצית הראשונה של 2007 היה 1.29 ש"ח לעומת 1.05 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ו-2.50 ש"ח בכל שנת 2006.

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 31 במרס 2007 כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל, חלקה של קבוצת לאומי בחמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות היה כדלהלן:

31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.3.2007	
באחוזים				
30.0	30.2	30.2	29.9	סך כל המאזן
29.9	30.3	29.9	30.0	אשראי לציבור
30.3	30.5	30.6	30.1	פיקדונות הציבור
34.0	30.4	*27.7	35.6	רווח מפעולות רגילות לפני מס
34.1	30.7	*25.8	35.6	רווח מפעולות רגילות לאחר מס

* הירידה בחלק הקבוצה נובעת בעיקר מהיקף הוצאות השכר החרייגות שכמחציתן נובעת מההפרטה.

ביום 30 ביוני 2007 החזיקה מדינת ישראל ב-11.94% מההון המונפק של הבנק (בדילול מלא 11.26%), וב-19.78% מזכויות ההצבעה בבנק (בדילול מלא 18.66%).

השליטה בבנק

מכירת מניות הבנק על ידי המדינה

ב-15 בנובמבר 2005, נמסר לבנק על ידי נכסים מ.י. בע"מ ("נכסים מ.י.") כי בהמשך לנוהל המכירה של עד 20% ממניות המדינה בבנק אשר פורסם על ידי החשב הכללי במשרד האוצר ונכסים מ.י. ב-14 בספטמבר 2005, נבחרה חברת Barnea Investments B.V. ("ברנע") כמציע מועדף. ברנע התאגדה בהולנד, והנה חברה בת בבעלות מלאה של ברנע ס.א.ר.ל, אשר התאגדה בלוקסמבורג, ואשר מוחזקת במשותף ובעקיפין ע"י סטיבן פיינברג ועזרא מרקין, באמצעות קרנות השקעה פרטיות מקבוצות Cerberus ו-Gabriel הנשלטות על ידי ה"ה פיינברג ומרקין, בהתאמה.

דוח הדירקטוריון

המכירה בוצעה ב-24 בנובמבר 2005 ("מועד המכירה") כאשר ברנע שילמה סך של כ- 2.474 מיליארד ש"ח עבור 9.99% מהון הבנק (17.51 ש"ח למניה), ביחד עם ריבית, בסך הכל כ-2.475 מיליארד ש"ח.

מתוך המניות הנרכשות, מניות המהוות 4.99% מהון המניות של הבנק מוחזקות בנאמנות, וברנע והנאמן חתמו על ייפוי כח המסמיך את הוועדה שמונתה בהתאם לסעיף 12 לחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 ("הוועדה"), כולל מי שיבוא במקום ועדה זו בתפקידה כאמור, כפי שיקבע על ידי החוק האמור, או כל אדם אחר ששר האוצר יסמיך (1) להשתתף בכל האסיפות של הבנק ולהצביע בהן מכח המניות האמורות וכן, (2) לממש את הזכות למנות דירקטורים בהתייחס לכל המניות של הבנק המוחזקות על ידי ברנע.

כמו כן, העניקה הממשלה לברנע אופציה לרכישת 10.01% נוספים מהון הבנק בהתאם לתנאי כתב האופציה שנחתם בין הממשלה, לבין נכסים מ.י. ולבין ברנע ב-23 בנובמבר 2005 ("כתב האופציה"), ובכפוף, בין היתר, לקבלת כל ההיתרים הדרושים לרכישת המניות והשליטה בבנק מבנק ישראל ומיתר רשויות הפיקוח הרלבנטיות בארץ ובח"ל. האופציה, אשר נכנסה לתוקפה במועד המכירה, היתה ניתנת למימוש 180 יום ממועד המכירה, בכפוף להארכה של עד עוד 12 חודשים בתנאים מסויימים. ביום 24 במאי 2006 הודיעה נכסים מ.י. לבנק כי באותו היום נתקבלה פניית ברנע בבקשה להארכת התקופה למימוש האופציה הנ"ל ב-12 חודשים נוספים, עד ליום 24 במאי 2007, וכי בפנייה האמורה ציינה ברנע, בין היתר, כי הגישה לבנק ישראל בקשה להיתר שליטה בבנק. ביום 6 ביולי 2006 נודע לבנק כי המועד למימוש האופציה נדחה עד ליום 24 במאי 2007. המחיר למניה למימוש האופציה נקבע ל-14.70 ש"ח למניה בתוספת ריבית בשיעור של 2% לשנה כאשר המחיר והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן, וכפופים להתאמות מסוימות כמפורט בכתב האופציה, כולל בגין דיבידנד שיחולק על ידי הבנק, כאשר הוא צמוד למדד המחירים לצרכן ונושא ריבית.

ביום 21 במאי 2007 נמסר לבנק על ידי נכסים מ.י. העתק ממכתבו של השר רפי איתן אל בא כח ברנע, במענה לבקשתה של ברנע לקבל הארכה נוספת של התקופה למימוש של כתב האופציה. נוסח המכתב כדלקמן:

"הנדון: בקשת ברנע בע"מ לקבלת ארכה למימוש האופציה
לרכישת מניות בבנק לאומי לישראל בע"מ

בהתייחס לפניותיכם בעניין שבנדון, הריני להודיעכם כי בתוקף סמכות שר האוצר לפי חוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ג-1993, שהועברה אלי, ולאחר שבחנתי ושקלתי את הנושא עם כל הנוגעים בדבר, הגעתי למסקנה כי לא התקיימו במקרה זה נסיבות המצדיקות מתן ארכה כלשהי למימוש האופציה הנדונה, ולפיכך אינני נענה לבקשה."

האופציה פקעה איפוא ביום 24 במאי 2007. לפי תנאי הליך המכירה, ברנע נדרשת למכור לפחות 4.99% ממניות הבנק (מתוך 9.99% שרכשה) וזאת בתוך שנה. המדינה התחייבה, כי עם פקיעת האופציה כאמור, תימנע מלמכור את יתרת מניות הבנק שבידיה לתקופה של 90 יום ממועד פקיעת האופציה.

לפרטים בק"ע הנפקת כתבי אופציה לעובדים ראה בעמוד 4.

ההון העצמי של הקבוצה הסתכם ב-30 ביוני 2007 ב-19,648 מיליון ש"ח, לעומת 17,491 מיליון ש"ח בסוף 2006 - עלייה של 12.3%. הגידול בהון העצמי נובע בעיקר מהרווח למחצית הראשונה של השנה ומהשינויים בהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

בתיק ניירות הערך (נוסטרו) מוחזקות בעיקר אגרות חוב ממשלתיות המהוות בדרך כלל שימוש למקורות שגויסו ולהון הפנוי. מרבית תיק ניירות הערך מסווג כניירות ערך זמינים למכירה ונכלל במאזן על בסיס שווי הוגן. ההכנסות נזקפות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, וההפרש בין השווי לפי צבירה לגבי אגרות חוב ולפי עלות לגבי מניות לבין השווי ההוגן נרשם ישירות לסעיף נפרד בהון העצמי בניכוי השפעת המס המתיחס.

כתוצאה מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נרשמה במחצית הראשונה של השנה עליית ערך בסך 195 מיליון ש"ח נטו בהון העצמי לעומת עליית ערך בסך 69 מיליון ש"ח נטו בתקופה המקבילה אשתקד (כל הסכומים הינם נטו לאחר השפעת המס המתיחס).

סך כל היתרה המצטברת נטו של התאמות ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה לשווי שוק ליום 30 ביוני 2007 מסתכמת בסכום של 818 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס).

על פי כללי חישוב הלימות ההון, היתרה בגין התאמת ניירות ערך לשווי הוגן אינה משפיעה על חישוב ההון לצורך יחס הון מזערי, למעט הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות זמינות למכירה בניכוי השפעת המס.

יחס הון עצמי למאזן ב-30 ביוני 2007 הגיע ל-6.6% בהשוואה ל-6.0% ב-31 בדצמבר 2006.

יחס הון לרכיבי סיכון הגיע ב-30 ביוני 2007 ל-11.89%, בהשוואה ל-11.56% ב-31 בדצמבר 2006. שיעור זה גבוה מהשיעור המזערי של 9% שנקבע על ידי המפקח על הבנקים. יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון הגיע ב-30 ביוני 2007 ל-7.78%, בהשוואה ל-7.53% בסוף 2006.

השיפור ביחסי הלימות ההון נובע בעיקר מהרווחים במחצית הראשונה של השנה.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים

בחודש מרס 2007 הנפיקה חברה הבת לאומי חברה למימון בע"מ כתבי התחייבות נדחים בסך 428.4 מיליון ש"ח, נושא ריבית שנתית בשיעור 4.1% צמודים למדד ובחודש מאי 2007 בסך 514.5 מיליון ש"ח, נושא ריבית שנתית בשיעור 4.1% צמודים למדד, בסך הכל הונפקו כ-943 מיליון ש"ח.

ביום 8 באוגוסט 2007 פורסם תשקיף מדף של לאומי חברה למימון. התשקיף יהיה פתוח ויאפשר ביצוע הנפקות של כתבי התחייבות נדחים ו/או אגרות חוב במשך 24 חודשים. בנוסף, יאפשר התשקיף את הרישום למסחר בבורסה של כתבי התחייבות נדחים בסדרה ז', שהונפקו בחודשים מרס ומאי 2007 (כמפורט דלעיל) ואשר הוכרו על ידי המפקח על הבנקים כהון משני של הבנק.

הנפקת כתבי אופציה לעובדים

ביום 2 בפברואר 2006 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, תכנית להקצאה של כתבי אופציה לעובדים זכאים, כקבוע במתאר שפורסם על ידי הבנק ביום 24 בינואר 2006 ("המתאר"). בהתאם לתוכנית זו, הוקצו ביום 14 בפברואר 2006 84,853,960 כתבי אופציה הניתנים למימוש ל-84,853,960 מניות רגילות של הבנק. יתרת כתבי האופציה ליום 30 ביוני 2007 הינה 84,135,948. על כתבי האופציה האמורים יחולו כל התנאים הקבועים במתאר לרבות:

1. כתבי האופציה יהיו ניתנים למימוש בשתי מנות שנתיות שוות, המנה האחת בתום שנתיים ממועד הקצאת כתבי האופציה והמנה השניה החל מתום השנה השנייה

דוח הדירקטוריון

ממועד הקצאת כתבי האופציה ועד לתום השנה השלישית ממועד הקצאת כתבי האופציה.

2. כתבי האופציה הוקצו לעובדים ללא תמורה.

3. מחיר המימוש למניה יהיה 13.465 ש"ח ויהיה צמוד למדד המחירים לצרכן (החל מחודש ספטמבר 2005). המחיר יותאם לחלוקת דיבידנדים (כשכומם צמוד למדד), מניות ההטבה ומרכיב ההטבה בהנפקת זכויות, אם תהיה הנפקה כזו. מחיר המימוש המתואם ל-30 ביוני 2007 היה 10.995 ש"ח.

בגין הנפקתם של כתבי האופציה האמורים רושם הבנק הוצאות שכר בהתאם לשווי ההוגן של כתבי האופציה בתוספת מס שכר וביטוח לאומי. הוצאה זו נרשמת בדוחות הכספיים של הבנק לאורך תקופה של שנתיים ממועד ההקצאה בהוצאות שכר.

במחצית הראשונה של השנה רשם הבנק בדוח רווח והפסד הוצאות שכר של כ-130 מיליון ש"ח, לעומת כ-88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

א. מדיניות הדיבידנד לשנים 2006-2007

ביום 29 במרס 2006 החליט הדירקטוריון של הבנק לקבוע מדיניות דיבידנד כדלקמן: בכונת הדירקטוריון להמליץ לפני האסיפה הכללית על חלוקת דיבידנד שנתי, בגין השנים 2006 ו-2007, בסכום המהווה לפחות 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הניתן לחלוקה, אם לא יתרחש שינוי לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי והכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית או הפיסקלית.

כל חלוקת דיבידנד תהיה בהתאם לדרישות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי הבנק רשאי לבצע חלוקה מתוך רווחיו, ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן הבנק את היכולת לעמוד בחביותיו הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן. כמו כן, נדרש הבנק לעמוד במגבלות שקבע המפקח על הבנקים כגון: יחס הון מזערי שלא יפחת מ-9%, קיום דרישות סעיף 23א לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, לפיו נקבעה מגבלה לגבי שיעור ההון אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים, וכן עמידה במגבלות שקבע המפקח על הבנקים בעניין מתן אשראי כשיעור מההון ובמגבלות שקבע לענין חלוקת דיבידנדים, כגון: שלא יחולק דיבידנד אם הנכסים הלא כספיים עולים על ההון או שחלוקת הדיבידנד תגרום למצב זה; לא יחולק דיבידנד מתוך קרנות הון או מתוך הפרשים בזכות הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; או כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד.

אין בהצהרה על מדיניות הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו (לרבות בענין מועדי תשלום דיבידנד או בענין שיעור חלוקת דיבידנדים בעתיד).

הצהרות מסוימות המופיעות בפיסקה זו לעיל מכילות "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה, ראה סעיף "תאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון" בעמוד 12 להלן.

ב. דיבידנד לשנת 2006

האסיפה הכללית המיוחדת שהתכנסה ביום 14 בפברואר 2007 אישרה את המלצת הדירקטוריון מיום 24 בדצמבר 2006, על חלוקת דיבידנד במזומן בשיעור של כ-101.6% מהרווח הנקי לתקופה של 9 החודשים הראשונים של 2006 (כ-2.5 מיליארד ש"ח) ובשיעור של 176.8% על ההון הנפרע. הדיבידנד מהווה 70.7% מהרווח הנקי לשנת 2006.

הדיבידנד שולם ביום 28 בפברואר 2007 לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 15 בפברואר 2007 (התאריך הקובע). המניות נסחרו "אקס" דיבידנד ביום 18 בפברואר 2007. הדיבידנד היה בשיעור של 1.768 ש"ח לכל מניה רגילה בת 1.0 ש"ח ע.נ.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
נתונים עיקריים בקבוצת לאומי

שנת	ינואר - יוני	ינואר - יוני	
2006	2006	2007	
הכנסות, הוצאות ורווח (במיליוני ש"ח):			
6,922	3,441	3,602	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
933	386	49	הפרשה לחובות מסופקים
(ז) 3,881	(ז) 1,960	2,121	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
(ז) 7,267	(ז) 3,706	3,288	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
175	5	1	מזה: עלויות הפרישה מרצון
2,603	1,309	2,386	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
1,320	638	896	הפרשה למסים
1,454	767	1,571	רווח נקי מפעולות רגילות
2,080	723	259	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
3,534	1,490	1,830	רווח נקי לתקופה
2,500	-	-	דיבידנד מוצע
2.50	1.05	1.29	רווח נקי למניה (בש"ח)
נכסים והתחייבויות לסוף התקופה (במיליוני ש"ח):			
289,341	(ה) 275,946	296,979	סך כל הנכסים (סך כל המאזן)
183,800	(ה) 181,941	193,944	אשראי לציבור
46,375	47,787	45,323	ניירות ערך
231,823	219,372	236,521	פיקדונות הציבור
17,491	17,351	19,648	הון עצמי
יחסים פיננסיים עיקריים במונחים שנתיים (ב-%):			
63.5	(ה) 65.9	65.4	אשראי לציבור לסך המאזן
16.0	(ה) 17.3	15.3	ניירות ערך לסך המאזן
80.1	(ה) 79.5	79.7	פיקדונות הציבור לסך המאזן
6.0	(ה) 6.3	6.6	הון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) למאזן
11.56	12.1	11.89	ההון הכולל לרכיבי סיכון (א)
7.53	7.86	7.78	הון ראשוני לרכיבי סיכון
20.1	18.5	21.0	רווח נקי להון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ג) (ד)
8.3	9.3	17.9	רווח נקי מפעולות רגילות להון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ג) (ד)
50.7	48.7	37.6	שיעור הפרשה למס מהרווח
0.51	(ה) 0.42	0.05	הפרשה לחובות מסופקים מתוך האשראי לציבור (ד)
0.34	0.29	0.03	הפרשה לחובות מסופקים מתוך כלל סיכון האשראי לציבור (ד)
2.39	(ה) 2.51	2.44	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לסך המאזן (ד)
3.73	(ה) 3.95	3.89	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים (ב)
1.55	(ה) 1.67	1.48	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה (ב) (ד) (ה)
2.51	(ה) 2.70	2.23	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים (ד)
1.04	(ה) 1.14	0.85	סך כל ההוצאות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה (ד) (ה)
1.29	(ה) 1.08	1.26	רווח נקי לסך כל הנכסים הממוצעים (ד)
0.53	(ה) 0.55	1.08	רווח נקי מפעולות רגילות לסך הנכסים הממוצעים (ד)
1.85	(ה) 1.83	1.43	פער הריבית כולל הכנסות והוצאות ממכשירים פיננסיים נגזרים
(ז) 65.7	68.5	57.5	ההוצאות התפעוליות (ללא הוצאות הפרישה מרצון) מסך כל ההכנסות (ב)
54.7	(ז) 53.0	64.5	ההכנסות התפעוליות והאחרות להוצאות התפעוליות והאחרות (ללא פרישה מרצון) (ז)
35.9	(ז) 36.3	37.1	ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (ב)
(א)			הון עצמי - בתוספת זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי השקעות בהון של חברות כלולות והתאמות שונות.
(ב)			סך כל ההכנסות - רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בתוספת הכנסות תפעוליות ואחרות.
(ג)			הון עצמי ממוצע לתקופה.
(ד)			על בסיס שנתי.
(ה)			כולל פעילות חוץ מאזנית.
(ו)			בעקבות שינוי הוראות בנק ישראל בקשר עם עיסקאות פתוחות בכרטיסי אשראי כאשראי לציבור הוצגו הנתונים מחדש.
(ז)			סוג מחדש.

ב. מידע אחר

התפתחויות עיקריות במשק^(*)

כללי

במחצית הראשונה של השנה צמח המשק בקצב מהיר והתרחב בשיעור של כ-5.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר ברביע השני של השנה עלה התוצר בקצב שנתי של כ-6.1% מול הרביע הראשון. הצמיחה המהירה לוותה בהמשך הירידה בשיעור האבטלה ל-7.6% מכוח העבודה האזרחי. הצמיחה הקיפה את רוב ענפי המשק, כולל ענף התיירות אשר נפגע בתקופת הלחימה בצפון. צמיחת המשק התבססה בתקופת הדוח הן על התרחבות הביקושים המקומיים והן על צמיחת היצוא. שער החליפין של השקל, בעיקר מול הדולר, היה תנודתי מבעבר והשפיע כמובן על רמת האינפלציה. ההתפתחויות בשער החליפין הביאו לכך שהאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים הייתה נמוכה מיעד יציבות המחירים. כתוצאה, הוריד בנק ישראל את הריבית, עד ל-3.50% בחודש יוני, בניסיון להגביר את הסיכויים להחזרת האינפלציה לתחום היעד. בעקבות פחות חד של השקל מאז אמצע מאי ועד חודש יולי 2007, אשר הביא לעדכון תחזיות האינפלציה כלפי מעלה, העלה בנק ישראל את הריבית בסוף יולי ל-3.75%. בשוק ההון נרשמו במחצית הראשונה של השנה עליות שערים הן במניות והן באגרות החוב. ברביע השני הגיעו מדדי המניות לשיא והתשוואות לפדיון של אגרות החוב, בפרט לטווח ארוך, הגיעו לשפל של השנים האחרונות. בחודש יולי חל שינוי מגמה אשר נמשך גם בחודש אוגוסט ונרשמו ירידות שערים במניות ובאגרות החוב, על רקע ירידות שערים חדות בבורסות בעולם.

התוצר העסקי וענפי המשק

תוצר הסקטור העסקי התרחב במחצית הראשונה של השנה בשיעור ריאלי של כ-5.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר ברביע השני של השנה התרחב המזג העסקי בקצב שנתי של כ-7.4% מול הרביע הראשון בשנת 2007. עלייה זו הושפעה מהתרחבות בפעילות של רוב ענפי המשק. סקר החברות של בנק ישראל לרביע השני של 2007, הצביע על המשך העלייה בפעילות במשק תוך ציפייה להמשך העליות גם ברביע השלישי. העלייה בפעילות ברביע השני הקיפה את כל הענפים, והיא השתקפה הן ביצוא והן במכירות המקומיות, כאשר בענפי הבנייה והמלונאות הייתה עליה מתונה יותר יחסית לשאר הענפים.

בששת החודשים הראשונים של השנה נרשמה ירידה של כ-2% במספר הלינות במלונות, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, וזאת בשל צמצום של כ-4% במספר הלינות של תיירים בעיקר כתוצאה מהשפעות הלחימה בצפון שהחלה בחודש יולי בשנה שעברה. עם זאת, מאז ראשית השנה ישנה מגמה של שיפור משמעותי בתיירות הנכנסת, ורמת הלינות הכוללת (ישראלים ותיירים) על בסיס נתונים מנוכחי עונתיות, הגיעה ברביע השני של 2007 לרמה דומה לזו שהייתה ברביע השני אשתקד.

תקציב המדינה ומימון

בששת החודשים הראשונים של השנה נרשם עודף של כ-5.6 מיליארד ש"ח בתקציב המדינה. זאת, בהשוואה לגירעון מתוכנן לשנת 2007 כולה בהיקף של כ-18.7 מיליארד ש"ח (2.9% תוצר). העודף בתקציב מוסבר, בין השאר, בעלייה ניכרת בהכנסות ממסים, אשר גדלו בכ-7.5%, במונחים ריאליים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בהשפעת גידול מהיר יותר בהכנסות ממסים ישירים. נתוני משרד האוצר מלמדים כי מתחילת השנה נרשמו עודפי גביית מיסים ביחס לתקציב המקורי בהיקף העולה על 7 מיליארד ש"ח.

סחר חוץ, תנועות הון ושער החליפין

בששת החודשים הראשונים של השנה נרשם גירעון מסחרי של כ-3.5 מיליארד דולר, עלייה של כ-6%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר הן היצוא והן היבוא גדלים בשיעורים דו-ספרתיים. יחד עם זאת, בחודשים האחרונים ניכרת האטה בהתפתחות

^(*) מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר והבורסה לניירות ערך.

דוח הדירקטוריון

היצוא התעשייתי (הרכיב המשמעותי של יצוא הסחורות הכולל), בפרט בתחום הטכנולוגיה העילית. לעומת ההאטה הבולטת ביצוא, נמשך גידול היבוא, בכל רכיביו, תוך האטה קלה יותר בקצב ההתרחבות. נתונים אלה הביאו לעלייה בגירעון המסחרי (בניכוי אוניות, מטוסים, יהלומים וחומרי אנרגיה) ברביע השני של השנה, ביחס לרביע הראשון, לרמה הגבוהה ביותר בשנתיים האחרונות.

במהלך תקופת הדוח הסתכמו תנועות ההון היוצאות (נטו), דהיינו השקעות של תושבי ישראל בחו"ל, אשר עלו על אלה של תושבי חוץ בישראל, בכ-4.9 מיליארד דולר. כאשר בוחנים את רכיב ההשקעות הישירות של זרים בישראל, המשקפות השקעה לטווח ארוך, ניתן לראות כי נתוני המחצית הראשונה של 2007 מצביעים על היקף השקעות של כ-3.7 מיליארד דולר (יותר מ-7 מיליארד דולר במונחים שנתיים), כך שלמעט שנת 2006 שהייתה חריגה, נראה כי שנת 2007 עשויה להיות שנת שיא בהיקף ההשקעות הישירות. נתון בולט נוסף, הוא מגמת הגידול המתמשך בהיקף השקעות בחו"ל של משקיעים מוסדיים, מכ-3.1 ו-3.3 מיליארד דולר בשנים 2005 ו-2006, בהתאמה, לכ-2.4 מיליארד דולר (כ-4.8 מיליארד דולר, במונחים שנתיים) בששת החודשים הראשונים של 2007. יש בכך ביטוי לרצון לפזר סיכונים בתיק ההשקעות, בפרט לאור העליות החדות בשערי ניירות הערך בבורסה בת"א במחצית הראשונה של השנה.

במחצית הראשונה של 2007 נחלש השקל בשיעור קל של כ-0.6% מול הדולר, תוך עלייה בתנודתיות בהשוואה לשנים קודמות. כך, במהלך חודש מאי הגיע השקל לכ-3.93 ש"ח לדולר ובמהלך יוני לכ-4.29 ש"ח, פיחות של יותר מ-9%. נראה כי תנאי הרקע החיוביים של המשק הישראלי, בהם העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים וצמיחתו המהירה של המשק, לצד היחלשות של הדולר בעולם, פעלו להתחזקות השקל, בעוד תנועות ההון היוצאות המושפעות הן מגורמים מקומיים והן מגורמים חיצוניים פעלו להיחלשותו. בחודש יולי המשך הדולר והתחזק מול השקל בשיעור של כ-1.3% ואילו בחודש אוגוסט הוא שב ונחלש.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן עלה במחצית הראשונה של 2007 ב-1.0% ואילו ב-12 החודשים המסתיימים בחודש יוני 2007 הסתכמה ירידתו בכ-0.7%. עלייתו המתונה של המדד הושפעה מהתחזקותו של השקל, בעיקר מול הדולר, כאשר תהליך היחלשותו של המטבע (מאמצע חודש מאי) השפיע רק בחלקו על המדד ברביע השני של השנה. בחודש יולי עלה המדד ב-1.1%.

במהלך החודשים ינואר-יוני של 2007, הוריד בנק ישראל את הריבית מ-5.0% בחודש דצמבר 2006, ל-3.5% בחודש יוני 2007. ברקע ההחלטות היה קצב עליית מדד המחירים לצרכן אשר היה נמוך מיעד יציבות המחירים של 1% עד 3%. לכן, מטרת הורדות הריבית ההדרגתיות הייתה, לפי הערכת הבנק המרכזי, להגביר את הסיכויים לחזרת האינפלציה לתחום היעד (3%-1%) עוד בשנת 2007. בהחלטת הריבית לחודש אוגוסט הועלתה הריבית ב-0.25 נקודת האחוז ל-3.75%. שינוי מגמה זה נבע, בין השאר, מנתוני האינפלציה לחודש יוני שהיו גבוהים מהערכות המוקדמות, הערכות בנק ישראל כי המחירים המקומיים עלו בשיעור גבוה מהגבול העליון של יעד יציבות המחירים ועדכון תחזיות האינפלציה כלפי מעלה. כמו כן, המשך הצמיחה המהירה במשק, הצפיות הן משוק ההון והן מהחזאים הפרטיים והמודלים של בנק ישראל, כי צפויה עליית ריבית עד סוף השנה, תמכו אף הן בהעלאת הריבית.

שוק ההון

מדד המניות וניירות ערך הניתנים להמרה, עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-22.1% כאשר הן ברביע הראשון והן ברביע השני נרשמו עליות שערים חדות של כ-10.1% ו-10.9%, בהתאמה. זוהי תוצאה של המשך הצמיחה המהירה במשק, הבאה לידי ביטוי ברווחי החברות לצד תנאי רקע חיוביים הכוללים נגמת ירידה בריבית, הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך, כאשר עליות השערים בבורסות בעולם תורמות אף הן למגמה החיובית. לקראת סוף חודש יולי בהשפעת ירידות שערים חדות בעולם, על רקע משבר

דוח הדירקטוריון

בשוק המשכנתאות (סאב פריים) בארה"ב, נרשמו ירידות שערים חדות גם בבורסה בתל-אביב אשר נמשכו בחודש אוגוסט, תוך עלייה בתנודתיות השוק. מחזור המסחר של המניות וניירות הערך ברי המרה בבורסה ומחוצה לה, התרחב בשיעור ניכר והסתכם בכ- 2.03 מיליארד ש"ח, בממוצע יומי, בחודשים ינואר-יוני, לעומת כ-1.45 מיליארד ש"ח בממוצע יומי בשנת 2006, עלייה בשיעור של כ-40%.

העלייה בפעילות בשוק ההון השתקפה גם בעלייה בהכנסות מפעילות הלקוחות בניירות ערך מכ-358 מיליון ש"ח בינואר-יוני 2006 לכ-441 מיליון ש"ח בששת החודשים הראשונים של שנת 2007, עלייה של 23.2%.

מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה בששת החודשים הראשונים של השנה בכ-5.3%, ואילו מדד אגרות החוב הלא-צמודות בריבית קבועה עלו בשיעור של כ-2.6%, כאשר בחודש מאי ירדו התשואות לפדיון הצמודות למדד לטווח ארוך (8 שנים) לרמת שפל של כ-2.9%. זאת, בין השאר, בהשפעת צמצום הנפקות הממשלה על רקע העודף בתקציב המדינה. בחודשים יולי ואוגוסט 2007, בעקבות המשבר בשווקים הפיננסיים ובפרט בארה"ב, עלו התשואות לפדיון הצמודות למדד עד ל-3.8%, לקראת סוף חודש אוגוסט.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור התרחב בששת החודשים הראשונים של 2007 בכ-10.2% (גידול של כ-190 מיליארד ש"ח), ולסוף יוני הגיעו יותר משני טריליון ש"ח, כאשר יותר ממחצית מגידול התיק מקורו בעליית שווי תיק המניות אותו מחזיק הציבור בארץ ובחו"ל. לעלייה זו, הייתה השפעה חיובית על הצריכה הפרטית, דרך "אפקט העושר". נראה כי מרכיב השערוך (הנובע מעליות השערים במחירי המניות ואגרות החוב) היה משמעותי והיווה את רוב הגידול בשווי התיק. העלייה בשווי המניות הביאה לגידול בחלקן עד ליותר מ-28% מתיק הנכסים. רמות דומות של החזקה היו לאחרונה רק בראשית שנת 2000 ובראשית שנת 1994, כאשר ב-15 השנים האחרונות נע משקל המניות בטווח שבין 15% ל-30% מהתיק, בקירוב.

הנכסים הכספיים של הציבור המנוהלים **בקבוצה** (פיקדונות הציבור, אג"ח ושטרי הון, תיקי ניירות ערך לרבות קרנות נאמנות וכן קופות גמל וקרנות השתלמות) הסתכמו בסוף יוני 2007 בכ-731 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-653 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2006, גידול של 12.0%.

האשראי הבנקאי

במחצית הראשונה של השנה נרשם גידול של כ-2.1% באשראי הבנקאי לציבור (על בסיס ממוצעים חודשיים, כולל בנקים למשכנתאות), כאשר כל הגידול מקורו ברביע הראשון של השנה. ברביע השני של 2007 נמשך הגידול בהיקף ההנפקות העשויות לשמש כתחליף לאשראי הבנקאי ובמצטבר בחודשים ינואר-יוני הוא הסתכם, על פי אומדן הבנק (על בסיס נתוני הבורסה לניירות ערך), בכ-43-45 מיליארד ש"ח, השקולים לכ-7% גידול באשראי הבנקאי. זהו קצב גידול העולה באופן משמעותי על קצב צמיחת המשק ומבטא גם פעילויות אשר אינן משפיעות במישרין ובטווח הקצר על הפעילות הכלכלית בישראל, כמו רכישת חברות וכן מימון של פעילות חברות ישראליות בחו"ל.

האשראי לציבור **בבנק** הסתכם בסוף יוני 2007 בכ-132 מיליארד ש"ח, עלייה של 5.1% ביחס לסוף 2006.

דירוג האשראי של מדינת ישראל ובנק לאומי

חברת דירוג האשראי S&P הודיעה ב-14 בפברואר 2007, כי היא מעלה את תחזית דירוג האשראי של ישראל מ"יציב" ל"חיובי" על רקע עמידות כלכלית ופיסקלית משופרת לזעזועים חיצוניים.

דוח הדירקטוריון

חברת דירוג האשראי "מידרוג", שותפה אסטרטגית של חברת "מודיס" הודיעה ב-21 ביוני, 2007, כי קבעה דירוג של Aaa לפיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות של הבנק, כולל מסגרת להנפקות נוספות בסך של 4 מיליארד ש"ח, אשר ניתנה ללאומי חברה למימון, חברת בת בבעלות מלאה של הבנק.

חברת דירוג האשראי "מעלות", שותפה אסטרטגית של חברת S&P, קבעה בתאריך 20 ביוני, 2007, דירוג AAA לכתבי התחייבות נדחים ו/או אגרות חוב שיונפקו על ידי לאומי חברה למימון בהיקף של 5 מיליארד ש"ח וזאת עד לתאריך 30 ביוני 2008.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

לשישה חודשים		לשלושה חודשים		
שנסתיימו		שנסתיימו		
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
לשנת	2006	2007	2006	2007
				(באחוזים)
(0.3)	1.26	0.27	1.16	0.71
שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"ידוע"				
שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב -				
(8.2)	(3.54)	0.57	(4.82)	2.26
נומינלי :				
שיעור עליית (ירידת) שער סל המטבעות -				
(5.2)	(1.38)	1.40	(3.34)	2.81
נומינלי :				
2.2	3.62	2.68	(0.32)	3.23
שיעור עליית (ירידת) שער האירו - נומינלי :				

להלן שערי החליפין היציגים העיקריים:

2006	31 בדצמבר 2006	31 במרס 2007	30 ביוני 2007	
4.225	4.225	4.155	4.249	דולר ארה"ב
5.564	5.564	5.534	5.713	ארו
8.288	8.288	8.125	8.507	לירה שטרלינג
3.465	3.465	3.407	3.450	פרנק שוויצרי

תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע המתייחס לעתיד המוגדר בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכוון", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

המידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון נסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה.

חקיקה לענין רפורמה בשוק ההון

ב-10 באוגוסט 2005 פורסמו שלושה חוקים בקשר עם רפורמה בשוק ההון כדלהלן:

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

פירוט בנושא חקיקת הרפורמה בשוק ההון והשלכתה על הבנק ראה בבאור 31 בדוח השנתי לשנת 2006 ובבאור 8 לדוחות אלה.

רכוש נספי השואה

ועדת חקירה פרלמנטרית שהוקמה לנושא איתור והשבת נכסים של נספי השואה ("הועדה"), פרסמה בינואר 2005 דוח מסכם. מהדוח עלה כי נכסים של נספי שואה שהיו מופקדים בבנק אנגלו-פלשתינה הועברו, על פי החוק שהיה בתוקף באותו תקופה, ליד הממונה על רכוש האויב של ממשלת בריטניה, או הוחזרו לזכאים או הועברו לידי האפוטרופוס הכללי. יחד עם זאת הומלץ בדוח על שערך הכספים בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, למשך התקופה שהם היו בעבר בידי הבנק.

ב-3 בינואר 2006 נכנס לתוקף חוק נכסים של נספי השואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה), התשס"ו - 2006, ("החוק") הקובע כי מי שמחזיק בישראל נכסים של נספי שואה (כהגדרת מונחים אלה בחוק) חייב להעבירם לחברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ ("החברה"), שהוקמה על פי הוראות החוק, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, אשר שיעורם נקבע על ידי ועדת שערך מיוחדת. דוח ועדת השיעור נמסר לבנק ובהתאם נעשו הפרשות מתאימות לפי הערכת הבנק. הבנק משתף פעולה עם החברה במטרה להביא את הטיפול בנושא לידי סיום מהיר.

הבנק מינה בתחילת יולי 2007 את שופט בית המשפט העליון (בדימוס), מר תיאודור אור, כבודק חיצוני לשם בדיקה עצמאית ובלתי תלויה של חבות הבנק על פי הוראות החוק, אם

דוח הדירקטוריון

וככל שהיא קיימת, ושל התנהלות הבנק בכל הנוגע לנכסים של נספי השואה, כהגדרתם בחוק. הבנק הודיע כי יעמיד לרשות הבודק סיוע ככל שידרוש.

בנוסף, מתוך רגישות ציבורית וכמחווה של רצון טוב, העביר הבנק לחברה סכום של 20 מיליון ש"ח, כדי שניתן יהיה לעשות שימוש בסכום זה לשם תשלום כספים ליורשי הנספים ולניצולים, בחייהם, בהתאם להוראות החוק ועל פי קריטריונים ראויים אשר ייקבעו על ידי החברה, כמצוות החוק.

הבנק הודיע לחברה כי אם ייקבע שאין הוא חייב בתשלום סכומים כלשהם (כעמדתו של הבנק) או שהוא חייב בתשלום כספים שסכומם נמוך מהסכום ששולם, אזי כל יתרת הסכום תחשב כתרומה למטרות הנזכרות לעיל. אם ייקבע כי הבנק חייב בתשלום סכומים לניצולים או ליורשים של נספי השואה, שסכומם גבוה מהסכום ששולם, אזי סכום התשלום (צמוד למדד ונושא ריבית) יקוזז על ידי הבנק מסכום החבות.

ועדת החקירה הפרלמנטרית לנושא עמלות הבנקים וחקיקה בנושא עמלות

ביוני 2007 פורסמו המלצות ועדת החקירה הפרלמנטרית לעניין עמלות הבנקים. ועדת החקירה המליצה על נקיטת מספר צעדים שחלקם אמורים להשפיע בטווח הקצר וחלקם בטווח הבינוני ארוך.

לטווח הקצר - המליצה הועדה על תיקוני חקיקה לפיהם יונהג פיקוח על מחיר מירבי של כמה עמלות, על ידי בנק ישראל. (במקביל הציעה הועדה בהמלצותיה כי הבנקים יגייעו להסדר וולונטרי עם המפקח באופן שייתר את הצורך בהפעלת הסמכויות שניתנו לבנק ישראל בחקיקה).

כמו כן המליצה הועדה כי תיקבע רשימה אחידה של שירותי בנקאות קמעונאית עם שמות זהים לכל עמלה.

הועדה המליצה כי בנק ישראל יורה על צמצום ניכר של מספר העמלות במגזר הבנקאות הקמעונאית (משקי בית, לקוחות בנקאות פרטית ועסקים קטנים).

הועדה המליצה ליצור כמה דגמים של חשבון עו"ש, אשר בהם תיגבה עמלת ניהול חודשית אחת ולהטיל פיקוח על מחיר ניהול חשבון בסיסי שנעשו בו מספר מצומצם של פעולות בחודש.

כמו כן המליצה הועדה להמשיך במדיניות של צמצום חסמי המעבר מבנק לבנק והגברת מודעות הציבור בנושא זה.

לטווח הבינוני ארוך - המליצה הועדה על נקיטת מדיניות להגברת התחרותיות, וזאת בין השאר על ידי המשך פיתוח שוק הון חוץ בנקאי, על ידי התרת פעילות בנק הדואר בשוק הבנקאות הקמעונאית, על ידי הנהגת רפורמות בשוק הבנקאות (דוגמת רפורמת בכר) לשם הקטנת כוח השוק של הבנקים במגזר הקמעונאי, על ידי הנמכת מחסומי הכניסה הרגולטוריים ועידוד כניסת בנקים חדשים לשוק, על ידי העדפת בנקים בינוניים וקטנים וחיזוקם, ועל ידי הפרדה בין הבעלות על הבנקים לבין הבעלות על חברות כרטיסי אשראי. בנוסף על האמור לעיל, סבורה הועדה כי יש צורך בשינוי מבני בפיקוח של רשויות הפיקוח על שוקי הבנקאות וההון.

מיד לאחר סיום עבודת הועדה, בתחילת יולי 2007, נחקק תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, בנושא עמלות הבנקים. התיקון לחוק הוא צירוף של מספר הצעות חוק, אשר נדונו בוועדת הכלכלה של הכנסת, שמטרתן להגביר את השקיפות של תעריפון העמלות הנגבות על ידי הבנקים מן הלקוחות הקמעונאיים (יחידים ועסקים קטנים כפי שיקבעו על ידי בנק ישראל - להלן: "לקוחות קמעונאיים"), להעביר את הסמכות להטיל פיקוח על עמלות הבנקים לידי בנק ישראל ולטפל בנושא של מעבר לקוח מבנק לבנק.

דוח הדירקטוריון

על פי התיקון לחוק, על נגיד בנק ישראל לקבוע רשימת שירותים שבעדם רשאי תאגיד בנקאי לגבות עמלות מן הלקוחות הקמעונאיים. סמוך לאחר חקיקת התיקון לחוק, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת עבודה של תעריפון העמלות המיועד, לאחר שביצע בו שינויים לצמצום מספר העמלות, תוך ביטול ואיחוד עמלות שונות. כן הודיע הפיקוח כי בכוונתו לערוך בעתיד צמצום נוסף של מספר העמלות ולקצר ולפשט את התעריפון הנ"ל. מאז הפצת טיוטת העבודה, מקיים הפיקוח על הבנקים עם נציגי התאגידים הבנקאיים, דיונים בסדרת ישיבות, לגבי השינויים המופיעים בטיטת העבודה לעומת התעריפון הקיים, לקראת גיבוש תעריפון העמלות המיועד ללקוחות קמעונאיים.

לתיקון החוק המגביל את אפשרות הבנקים לגבות עמלות, עלולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק מעמלות, ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת והיקף ההשפעה.

הצעות חוק בנושא כרטיסי אשראי

במהלך הרביע הראשון של שנת 2007 הונחו על שולחן הכנסת שלוש הצעות חוק פרטיות, העוסקות בנושא שוק כרטיסי האשראי. עניינן של שתיים מההצעות הנ"ל הפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים, ושל השלישית הסדרה בחקיקה של סליקת כל סוגי כרטיסי האשראי על ידי כל אחת מחברות כרטיסי האשראי.

אם תתקבלנה הצעות החוק שתחייבנה את הבנקים למכור את פעילות חברות כרטיסי האשראי שבעלותם, עלולות להיות לכך השפעה לרעה על הכנסות הבנק מפעילות כרטיסי האשראי, ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת והיקף ההשפעה.

הצעות חוק מטעם חברי כנסת בנושא תשלום ריבית על יתרות זכות בחשבונות עובר ושב

בחודש יולי 2007 קיימה ועדת הכלכלה של הכנסת דיון הכנה לקריאה ראשונה בשתי הצעות חוק פרטיות, שהוגשו מטעם שני חברי כנסת, לתיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח). על פי הצעות החוק, מוצע כי תאגיד בנקאי ישלם ללקוח ריבית על יתרת זכות בחשבון עו"ש, וכי הנגיד יקבע, לאחר התייעצות בוועדה המייעצת ובאישור שר האוצר, שיעור מיזערי לריבית זו.

הצעות חוק בנושא זה הונחו בעבר על שולחן הכנסת.

שתי הצעות החוק אוחדו לאחת, והדיון בהכנתן לקריאה ראשונה טרם הסתיים.

אם תתקבלנה הצעות החוק הנ"ל, עלולה להיות לכך השפעה לרעה על הכנסות הבנק מריבית, ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת והיקף ההשפעה.

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 – הטלת עיצום כספי

בעקבות ביקורת שערך בנק ישראל בבנק בנושא יישום חוק איסור הלבנת הון, הגיש המפקח על הבנקים לוועדה להטלת עיצום כספי, בקשה להטיל על הבנק עיצום כספי בשל הפרה לכאורה של הוראות לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון. ביום 31 ביולי 2007 הודיע המפקח על הבנקים לבנק, שהוועדה החליטה להטיל עיצום כספי על הבנק, בסך של 425,000 ש"ח.

בבואה לקבוע את גובה העיצום התחשבה הוועדה בעובדות הבאות:

1. מרבית ההפרות הן ראשוניות, אינן הפרות נמשכות וחמורות והיקפן אינו גבוה יחסית לגודל הבנק ומורכבות פעילותו.

2. במהלך תהליך הביקורת הבנק שיתף פעולה בגילוי ההפרות ותוצאותיהן וכן נקט פעולות אפקטיביות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותן.

כמו כן צויין כי הוועדה סבורה כי תחום איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור מנוהל בבנק באופן מקצועי וזהיר, וכי הנהלת הבנק השקיעה משאבים רבים (כספיים ואחרים) ליישום ההוראות בתחום זה.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט בבאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2006.

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיון העבר תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצוינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2006 הם כדלהלן: הפרשות לחובות מסופקים, מכשירים פיננסיים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, בניינים וציוד ומסים על הכנסה.

בתקופה ינואר - יוני של שנת 2007 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים לעומת אלו שתוארו בדוח השנתי לשנת 2006.

לפרטים נוספים ראה עמודים 47-51 בדוח השנתי 2006.

תקן חשבונאות מספר 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי IFRS"

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, ראה באור 2.א. לדוח הכספי.

ג. תאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס

הרווח הנקי של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 1,830 מיליון ש"ח לעומת 1,490 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 22.8%. העלייה ברווח הנקי של הקבוצה במחצית הראשונה של 2007 לעומת התקופה המקבילה אשתקד מוסברת בעיקר על ידי הגורמים כלהלן*:

1. ירידה בהפרשות לחובות מסופקים בסך 337 מיליון ש"ח, ובשיעור של 87.3% לפני השפעת המס.
 2. גידול בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 161 מיליון ש"ח ובשיעור של 8.2% לפני השפעת המס, כמפורט בהמשך.
 3. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 161 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, גידול של 4.7%.
 4. קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות (כולל שכר) בסך 418 מיליון ש"ח, ירידה של 11.3%, לפני השפעת המס. בניטרול ההוצאות המיוחדות כמפורט בהמשך ההוצאות קטנו ב-0.4%.
 5. שיעור מס אפקטיבי נמוך יותר ב-2007 ב-11.1 נקודות האחוז כמפורט בהמשך. מאידך, הגורמים דלהלן קיזזו חלקית את העלייה הנ"ל:
 1. הירידה ברווח מפעולות בלתי רגילות בסך 464 מיליון ש"ח, נטו, כמפורט בהמשך.
 2. קיטון בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות ב-14 מיליון ש"ח, נטו.
- ברביע השני של השנה הסתכם הרווח הנקי בסך 913 מיליון ש"ח לעומת 378 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 141.5%. העלייה ברווח הנקי של הקבוצה ברביע השני של 2007 לעומת התקופה המקבילה אשתקד מוסברת בעיקר מהגורמים כלהלן*:
1. קיטון בהפרשות לחובות מסופקים בסך 147 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
 2. גידול בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 114 מיליון ש"ח ובשיעור של 11.2% לפני השפעת המס.
 3. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 13 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
 4. קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות, (בעיקר בסעיף שכר) בסך 226 מיליון ש"ח, ירידה של 12.0% לפני השפעת המס. בניטרול ההוצאות המיוחדות כמפורט בהמשך הקיטון הוא של 0.9%.
 5. גידול בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות ב-25 מיליון ש"ח, נטו.

* לפני זכויות מיעוט בחברות מאוחדות.

דוח הדירקטוריון

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ב-3,602 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,441 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, גידול בשיעור של 4.7%.

ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 1,809 מיליון ש"ח, לעומת 1,796 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.7%.

הגידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בקבוצה במחצית הראשונה של 2007 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר:

1. מגידול בהיקפי הפעילות הפיננסית בשיעור של 6.7%.

2. גידול בהכנסות מימוניות אחרות בעיקר מ-:

א. רווח בסך של 165 מיליון ש"ח בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, לעומת הוצאה בסך 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. גבייה והפחתה של ריבית בגין חובות בעייתיים שהופרשה בעבר.

3. גידולים אלה קוזזו חלקית כתוצאה מחוסר סימטריה בין שערך הפעילות בנגזרים לבין נכסי הבסיס המשמשים כיסוי. וכתוצאה ירד במיוחד פער הריבית במגזר הצמוד למדד מ-1.08% ל-0.25% בעיקר מסיבה זו.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפי מגזרי פעילות עיקריים:

המגזר	מחצית ראשונה 2007 (במיליוני ש"ח)	מחצית ראשונה 2006	% השינוי
משקי בית	1,181	1,147	3.0
עסקים קטנים	420	343	22.4
בנקאות עסקית	764	752	1.6
בנקאות מסחרית	646	570	13.3
בניה ונדל"ן	281	323	(13.0)
בנקאות פרטית	166	173	(4.0)
ניהול פיננסי	152	123	23.6
אחר	(8)	10	-
סך הכל	3,602	3,441	4.7

פער הריבית הכולל (ללא עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים) במחצית הראשונה של 2007 הוא 1.96% לעומת 2.00% בתקופה המקבילה ב-2006. פער הריבית הכולל עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים הוא 1.46% במחצית הראשונה של 2007 לעומת 1.83% בתקופה המקבילה ב-2006, ו-1.85% בכל שנת 2006.

היחס של הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לבין היתרה הממוצעת של הנכסים הכספיים היה 2.64% לעומת 2.62% (במונחים שנתיים) בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה לחובות מסופקים של קבוצת לאומי הסתכמה במחצית הראשונה של 2007 ב-49 מיליון ש"ח בלבד, בהשוואה ל-386 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, ירידה של 87.3%.

ברביע השני של 2007 הסתכמה ההפרשה לחובות מסופקים בסך 38 מיליון ש"ח בהשוואה ל-185 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, ירידה של 79.5%. וזאת לאחר הקטנת הפרשות ספציפיות בסך של 314 מיליון ש"ח לעומת 163 מיליון ש"ח ברביע השני של 2006.

הירידה בהפרשות הספציפיות בשיעור של 72.4% במחצית הראשונה של השנה, הינה תוצאה של המשך מגמת השיפור במשק ושיפור מצב החברות וקיטון בהפרשות בבנק לאומי למשכנתאות כתוצאה מהפרשות מיוחדות שבוצעו בתקופה המקבילה ב-2006 עקב יישום הוראות בנק ישראל.

דוח הדירקטוריון

במחצית הראשונה של השנה הוקטנו ההפרשות הספציפיות כתוצאה מגביות, הסדרי חובות חיזוק בטחונות וכו' בסך של 439 מיליון ש"ח לעומת 398 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפרשה הנוספת והכללית לחובות מסופקים בגין סיכונים שאינם מזוהים בתיק האשראי והמתבססים על מאפייני הסיכון בתיק האשראי וכן בגין חריגה ענפית לאשראי, קטנה במחצית הראשונה של השנה ב-48 מיליון ש"ח לעומת גידול בסך של 35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וקיטון של 21 מיליון ש"ח בכל שנת 2006.

שיעור ההפרשה הכולל לחובות מסופקים במחצית הראשונה של 2007 היה 0.05% מסך כל האשראי לציבור (במונחים שנתיים), לעומת שיעור של 0.43% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 0.51% בכל שנת 2006. שיעור ההפרשה הכולל לחובות מסופקים ביחס לסיכון האשראי הכולל (מאזני וחוץ מאזני) היה 0.03%, 0.3% ו-0.34% בהתאמה.

להלן ההתפתחות הרבעונית של ההפרשות לחובות מסופקים:

		2006		2007	
		רביעי	רביעי	רביעי	רביעי
		שלישי	רביעי	ראשון	שני
		רביעי	רביעי	ראשון	שני
		ראשון	שני	שלישי	רביעי
(במיליוני ש"ח)					
הפרשה ספציפית	66	31	308	184	167
הפרשה נוספת	(28)	(20)	(43)	1	34
סך הכל	38	11	265	185	201
שיעור ההפרשה מסך הכל	0.08%	0.02%	0.58%	0.41%	0.44%
האשראי לציבור (על בסיס שנתי)	0.08%	0.02%	0.58%	0.41%	0.44%

היתרה המצטברת של ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים (לפי מאפייני סיכון שהוגדרו על ידי המפקח על הבנקים) בבנק ובחברות המאוחדות שלו הסתכמה ב-30 ביוני 2007 ב-976 מיליון ש"ח (מהווה 0.53% מסך האשראי לציבור), לעומת 1,024 מיליון ש"ח בסוף שנת 2006.

להלן התפתחות ההפרשות לחובות מסופקים לפי מגזרי פעילות עיקריים:

מגזר	מחצית ראשונה 2007		מחצית ראשונה 2006	
	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)*	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)*
משקי בית	68	0.3	141	0.6
עסקים קטנים	16	0.2	30	0.5
בנקאות עיסקית	(127)	(0.5)	90	0.3
בנקאות מסחרית	79	0.4	69	0.4
בניה ונדל"ן	9	0.1	75	0.6

* אחוז מסך האשראי לסוף תקופה על בסיס שנתי.

הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ב-3,553 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,055 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, גידול של 16.3%. ברביעי השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים בסך 1,771 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,611 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 9.9%.

סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של 2007 ב-2,121 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,960 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, עלייה של 8.2%. ברביעי השני של השנה הסתכמו ההכנסות התפעוליות והאחרות בסך 1,131 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,017 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 11.2%.

הגידול בהכנסות התפעוליות והאחרות נובע בעיקר מגידול בהכנסות מעמלות שרותי מערך התשלומים כ-6.0%, טיפול באשראים ובעריכת חוזים כ-17.0%, הכנסות מפעילות בניירות ערך כ-23.2%, הכנסות מכרטיסי אשראי כ-12.4% ומרישום פרעון חלקי של חוב

דוח הדירקטוריון

לקוח מסוים בסך 88 מיליון ש"ח כדיבידנד, מאחר והמניות שניתנו כבטחון לחוב נרשמו בסעיף ניירות ערך זמינים למכירה, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

בנוסף היו במחצית הראשונה של השנה רווחים של כ-68 מיליון ש"ח מהיעודה לפיצויים וכן גידול של 63 מיליון ש"ח ברווחים ממכירת מניות זמינות למכירה. מאידך ההכנסות מקרנות נאמנות וקופות גמל ירדו ב-247 מיליון ש"ח, כמפורט להלן:

שנת	מחצית ראשונה		2007	
	2006	שינוי		
במיליוני ש"ח				
391	(153)	234	81	מקרנות נאמנות
216	(96)	110	14	מקופות גמל
29	2	14	16	מקרנות השתלמות
636	(247)	358	111	סך הכל

הקיטון בהכנסות אלה נובע כמובן מהרפורמה בשוק ההון ומכירת פעילות חברות שוק ההון, במקביל קטנו ההוצאות בכ-110 מיליון ש"ח.

משקל ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (קרי, רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים והכנסות תפעוליות ואחרות) היה בשיעור של 37.1% לעומת 36.3% בתקופה המקבילה אשתקד ו-35.9% בכל שנת 2006.

ההכנסות התפעוליות והאחרות מכסות 64.5% מההוצאות התפעוליות והאחרות ובניטרול הוצאות שכר מיוחדות כמפורט בהמשך 67.0%, לעומת כיסוי של 52.9% ו-61.7% בהתאמה, בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 53.4% ו-61.1% בכל שנת 2006. לפרטים נוספים בנוגע לעמלות ראה עמוד 13 לדוח.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של 2007 ב-3,288 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,706 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, ירידה של 11.3%. בניטרול הוצאות מיוחדות כמפורט בהמשך, ההוצאות ירדו בשיעור של 0.4%. ברביע השני של השנה הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות בסך 1,656 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,882 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 12.0%. בנטרול הוצאות מיוחדות כמפורט בהמשך, ההוצאות ירדו בשיעור של 0.9%.

הוצאות השכר (כולל עלויות הפרישה מרצון) ירדו במחצית הראשונה של 2007 בסך 410 מיליון ש"ח, ירידה בשיעור של 16.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהוצאות השכר נובעת בעיקר משינויים בהוצאות שכר מיוחדות כדלהלן:

שנת	2006		2007		
	רביע ראשון	רביע שני	רביע ראשון	רביע שני	
במיליוני ש"ח					
214	136	-	-	-	אימוץ לוחות תמותה חדשים
91	-	89	-	-	הפרשה לעתודות שי לחג לבוגרי הבנק
23	-	-	-	-	שינויים אקטואריים
235	40	48	53	77	הוצאות בגין הנפקת אופציות
217	-	191	(18)	12	רישום ההטבה בגין מכירת מניות לעובדים
175	3	2	-	-	הוצאות פרישה מרצון
-	60	(2)	12	(12)	הפרש בין ההתחייבויות לפיצויים והיעודה
(38)	-	(38)	-	-	הורדת שיעור מס שכר
917	239	290	47	77	סך הכל

בניטרול סכומים אלה הוצאות שכר קטנו בשיעור מזערי של 0.3%.

דוח הדירקטוריון

ההוצאות התפעוליות והאחרות (אחזקת בנינים וציוד, פחת ואחרות) ירדו במחצית הראשונה של שנת 2007 בסך 8 מיליון ש"ח, ירידה בשיעור של 0.6%, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות מהוות 57.5% מסך כל ההכנסות ו-55.3%, בנטרול הוצאות המיוחדות שפורטו לעיל, לעומת 68.6% ו-58.8% בהתאמה בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 67.3% ו-58.8% בהתאמה בכל שנת 2006.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהוות 2.23% מסך כל הנכסים, לעומת 2.70% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 2.51% בכל שנת 2006.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ב-2,386 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,309 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006, עלייה של 82.3% ובניטרול הוצאות השכר המיוחדות, גידול בשיעור של 36.6%. ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לפני מס ב-1,246 מיליון ש"ח בהשוואה ל-746 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 67.0% ובניטרול הוצאות שכר מיוחדות, גידול בשיעור של 27.8%.

ההפרשה למס על הרווח מפעולות רגילות של קבוצת לאומי הסתכמה במחצית הראשונה של 2007 ב-896 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-638 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006. שיעור ההפרשה בתקופה הנ"ל היה כ-37.6% מהרווח לפני מס לעומת 48.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה בשיעור ההפרשה למס הושפע בעיקר:

1. הפרשי השער בגין ההשקעות בחו"ל, שאינם נכללים בבסיס חישוב המס ואשר בתקופה הנדונה היו חיוביים, לעומת הפרשי שער שליליים בתקופה המקבילה אשתקד.

2. ירידה בהוצאות הלא מוכרות וגידול בהכנסות הפטורות.

3. הפחתת שיעור מס החברות מ-31% ל-29%.

מאידך העלייה המתונה בשיעור האינפלציה 0.27%, לעומת התקופה המקבילה אשתקד 1.26%, קיזזה חלקית את הירידות הנ"ל.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 1,490 מיליון ש"ח לעומת 671 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 122.1%. ובנטרול הוצאות השכר המיוחדות עלייה של 47.2%. ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לאחר מס בסך 870 מיליון ש"ח בהשוואה ל-348 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 150.0%, ובנטרול הוצאות שכר מיוחדות עלייה של 52.4%.

חלק הקבוצה ברווח מפעולות רגילות לאחר מס של חברות כלולות הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 ב-84 מיליון ש"ח בהשוואה ל-98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006. ברביע הראשון של 2006 נכללו עדיין הרווחים על בסיס אקויטי לגבי חברת אפריקה ישראל להשקעות שנמכרה ביום 27 במרס 2006 ולגבי חברת מגדל אחזקות ביטוח ש-10% מתוך החזקות בה נמכרו ביום 15 במרס 2006.

מאידך ברביע הראשון 2007 עברה ההשקעה בפז מתיק נירות ערך זמין למכירה לרישום על בסיס השווי המאזני. לפרטים נוספים ראה בעמוד 46.

חלקם של בעלי המניות החיצוניים ברווחי הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ברווח של 3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 1,571 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 767 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 104.8%, ובנטרול הוצאות שכר מיוחדות עלייה בשיעור של 41.9%. ברביע השני של השנה הסתכם הרווח הנקי מפעולות רגילות בסך 913 מיליון ש"ח בהשוואה

דוח הדירקטוריון

ל-367 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 148.8%, ובנטרול הוצאות שכר מיוחדות עלייה של 54.8.

הרווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך של 259 מיליון ש"ח לעומת 723 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח נובע ממכירת חלק מקופות הגמל שהיו בניהול הקבוצה ובשנת 2006 ממכירה של ההחזקות של הבנק באפריקה ישראל להשקעות וממכירת 10.0% ממגדל אחזקות ביטוח.

הרווח הנקי מפעולות רגילות למניה הגיע במחצית הראשונה של 2007 ל-1.11 ש"ח בהשוואה ל-0.54 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006.

הרווח הנקי למניה הגיע במחצית הראשונה של 2007 ל-1.29 ש"ח בהשוואה ל-1.05 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2006.

התשואה להון עצמי - ממוצע לתקופה (ללא זכויות המיעוט) ובמונחים שנתיים של:

מחצית ראשונה 2007		מחצית ראשונה 2006 *	
%			
הרווח הנקי	21.0	18.5	
הרווח הנקי מפעולות רגילות	17.9	9.3	

2007		* 2006			
רביע שני	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
%					
הרווח הנקי	20.9	22.2 **	24.7	24.0	8.9
הרווח הנקי מפעולות רגילות	20.9	15.6	8.5	6.9	8.6

התשואה להון הושפעה מאוד מהוצאות השכר המיוחדות כפי שפורטו בעמוד 19 לדוח. להלן התשואות בניטרול השפעות אלה:

מחצית ראשונה 2007		מחצית ראשונה 2006 *	
%			
הרווח הנקי	21.7	23.5	
הרווח הנקי מפעולות רגילות	18.6	14.1	

2007		* 2006			
רביע שני	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
%					
הרווח הנקי	21.5	23.2 **	27.2	27.8	14.8
הרווח הנקי מפעולות רגילות	21.5	16.5	10.8	10.3	14.5

* הוצג מחדש בהתאם להוראות החדשות של המפקח על הבנקים.
 ** בהנחה שהרווח הבלתי רגיל הנו חד פעמי התשואה לרווח הנקי ברביע הראשון של השנה הינה 17.1%- ו-18.0% בניטרול הוצאות מיוחדות, ובמחצית השנה הראשונה 19.3%- ו-20.0% בהתאמה.

הרווח הנקי ב-2006 - 2007 כולל את הרווחים הבלתי רגילים ממכירת חברות שוק ההון כתוצאה מהרפורמה בשוק ההון וממכירת תאגידים ריאליים.

דוח הדירקטוריון

המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות ⁽¹⁾

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2007 ב-297.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-289.3 מיליארד ש"ח בסוף 2006, עלייה של 2.6%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2006, עלייה של 7.6%.

ערך הנכסים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ הינו כ-131.4 מיליארד ש"ח, כ-44.2% מסך הנכסים. במחצית הראשונה של השנה פוחת השקל ביחס לדולר ב-0.57%, ביחס לסל המטבעות בשיעור של 1.40% וביחס לאירו בשיעור של 2.68%. השינוי בשער החליפין תרם לעלייה בשיעור של 0.4% בסך כל הנכסים.

פיקדונות הציבור הסתכמו ב-30 ביוני 2007 ב-236.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-231.8 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2006, עלייה של 2.0%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2006, עלייה של 7.8%.

להלן התפתחות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

מגזר	30 ביוני 2007	31 בדצמבר 2006	% השינוי
(במיליוני ש"ח)			
משקי בית	113,899	115,437	(1.3)
עסקים קטנים	12,989	11,795	10.1
בנקאות עסקית	25,431	27,860	(8.7)
בנקאות מסחרית	29,246	27,370	6.9
בניה ונדל"ן	3,494	3,136	11.4
בנקאות פרטית	38,671	36,555	5.8
ניהול פיננסי ואחר	12,791	9,670	32.3
סך הכל	236,521	231,823	2.0

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ב-30 ביוני 2007 ב-16.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-15.6 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2006, עלייה של 6.4%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2006 ירידה של 2.4%.

פעילות חוץ מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות הנכסים הכספיים ⁽¹⁾ (החוץ מאזנים) של הלקוחות המנוהלים בקבוצת לאומי:

	30 ביוני 2007	31 בדצמבר 2006	שינוי	%
	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)		
תיקי ניירות ערך	408,929	353,729	55,200	15.6
מזה: קרנות נאמנות ⁽²⁾	50,849	38,657	12,192	31.5
קופות גמל ⁽²⁾ ⁽³⁾	58,438	41,000	17,438	42.5
קרנות השתלמות	10,615	10,706	(91)	(0.9)
סך הכל	477,982	405,435	72,547	17.9

(1) לרבות עליית שווי השוק של ניירות ערך ושווי ניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל.

(2) ב-30 ביוני 2007 לא נוהלו על ידי הקבוצה בארץ קרנות נאמנות וקופות גמל.

(3) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי תפעול.

האשראי לציבור הסתכם ב-30 ביוני 2007 ב-193.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-183.8 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2006, עלייה של 5.5%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2006, עלייה של 6.6%.

יתרת אגרות החוב של חברות שנרכשו על ידי הקבוצה מסתכמות ב-30 ביוני 2007 ב-7,899 מיליון ש"ח בהשוואה ל-6,906 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2006, עלייה של 14.4%.

⁽¹⁾ השינויים באחוזים חושבו על פי היתרות במיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל* לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

2006 בדצמבר		30 ביוני 2007		ענפי משק	
שיעור מסך הכל השינוי %	שיעור מסך הכל השינוי %	סיכון אשראי כולל לציבור (במיליוני ש"ח)	סיכון אשראי כולל לציבור (במיליוני ש"ח)		
1.7	0.9	2,370	0.8	2,411	חקלאות
12.7	15.7	43,086	16.7	48,554	תעשייה
5.4	17.6	48,420	17.5	51,023	בינוי ונדל"ן
(8.6)	1.0	2,671	0.8	2,442	חשמל ומים
6.0	11.4	31,335	11.4	33,204	מסחר
3.5	2.2	5,927	2.1	6,133	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
4.8	2.1	5,910	2.1	6,193	תחבורה ואחסנה
(5.6)	2.9	7,854	2.5	7,412	תקשורת ושרותי מחשב
5.9	12.4	34,042	12.4	36,053	שרותים פיננסיים
7.5	2.9	8,048	3.0	8,652	שרותים עיסקיים אחרים
(3.0)	2.9	8,084	2.7	7,844	שרותים ציבוריים וקהילתיים
					אנשים פרטיים – הלוואות
3.4	13.1	35,992	12.8	37,223	לדיוור
7.3	14.9	41,170	15.2	44,175	אנשים פרטיים – אחר
6.0	100.0	274,909	100.0	291,319	סך הכל

* לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

להלן התפתחות האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

2006 בדצמבר		30 ביוני 2007		מגזר
השינוי %	2006 בדצמבר	30 ביוני 2007	(במיליוני ש"ח)	
2.4	51,999	53,252		משקי בית *
14.9	13,891	15,960		עסקים קטנים
9.8	38,324	42,075		בנקאות מסחרית
4.2	51,276	53,408		בנקאות עסקית
1.3	22,501	22,788		בניה ונדל"ן
16.3	4,364	5,077		בנקאות פרטית

* האשראי למשקי בית כולל גם הלוואות לדיוור (משכנתאות). בניטרול אשראי זה גדל האשראי למשקי בית ב-2.3%. ההלוואות לדיוור (משכנתאות) למשקי בית הסתכמו בסוף יוני 2007 ב-34.2 מיליארד ש"ח וגדלו בשיעור של 2.5%.

דוח הדירקטוריון

חובות בעייתיים - להלן התפתחות האשראים הבעייתיים ^{(1) (6)} לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

31 בדצמבר 2006	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007	
(במיליוני ש"ח)			
2,519	2,643	2,306	שאינם נושאי הכנסה
1,179	796	1,112	שאורגנו מחדש (2)
134	1,148	107	המיועדים לארגון מחדש (3)
658	843	591	בפיגור זמני
13,548	12,345	12,469	בהשגחה מיוחדת *
18,038	17,775	16,585	סך-הכל אשראי מאזני ללווים בעייתיים (1)
2,410	2,067	2,620	סיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים בעייתיים (1) (5) *
15	-	8	אגרות חוב של לווים בעייתיים
נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לווים בעייתיים			
23	62	72	
20,486	19,904	19,285	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים (1) (7)
606	29	679	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
5,484	6,347	5,642	*מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית (4)
*מזה: אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור			
830	957	687	

- (1) לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על יד בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).
- (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
- (3) אשראי ללווים אשר לגביו קיימת החלטה של הנהלת התאגיד הבנקאי על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
- (4) למעט אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.
- (6) אשראי ללווים בעייתיים כמפורט במתכונת הגילוי.

(7) החובות הבעייתיים כוללים סווגי אשראי מיישום הוראת נוהל בנקאי תקין 325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבון עובר ושבי". בהתאם להוראה הנ"ל ובהתאם להבהרות של המפקח על הבנקים, על הבנק לסווג את החריגה ממסגרת האשראי המאושרת (כאשר החריגה מעל 1,000 ש"ח) במידה והבנק מחייב את הלקוח בריבית חריגה. במצב זה יש לסווג את החריגה כחוב שאינו נושא הכנסה, את האשראי במסגרת ואת יתרת החבות של הלקוח כחוב בהשגחה מיוחדת. כתוצאה סווגו חובות שאינם נושאים הכנסה בסך 99 מיליון ש"ח ובהשגחה מיוחדת בסך 3,019 מיליון ש"ח, בסוף שנת 2006 סווגו בהתאמה 119 מיליון ש"ח, 3,460 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

האשראי לממשלות הסתכם ב-30 ביוני 2007 ב-750 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,020 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2006, ירידה של 26.5%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2006, עלייה של 8.5%.

ניירות ערך הסתכמו ב-30 ביוני 2007 ב-45.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-46.4 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2006, ירידה של 2.3%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2006, ירידה של 5.2%. הבנק חבר במסלקת הבורסה לניירות ערך בע"מ ובמסלקת מעו"ף בע"מ.

ליום 30 ביוני 2007, שיעבד הבנק אגרות חוב בהיקף של 174.7 מיליון ש"ח למסלקת הבורסה ואגרות חוב בהיקף של 1,692.1 מיליון ש"ח למסלקת המעו"ף להבטחת פעילות לקוחותיו ובגין הערבות ההדדית של חברי המסלקה.

הבנק חתם על אגרת חוב לטובת בנק ישראל להבטחת אשראי שהבנק קיבל או יקבל מבנק ישראל. כערובה לנ"ל הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל בשעבוד שוטף את מלאי אגרות החוב מסוג מק"מ, גילון, שחר וגליל עד לסך של 12.0 מיליארד ש"ח.

ליום 30 ביוני 2007 האשראים מבנק ישראל הסתכמו בסך 968 מיליון ש"ח, ויתרת הפיקדונות של הבנק בבנק ישראל הסתכמה בסך 5.4 מיליארד ש"ח.

הבנק חתם ביום 23 ביולי 2007 על אגרת חוב לטובת בנק ישראל להבטחת סכומים המגיעים או שיגיעו לבנק ישראל מהבנק. כערובה לנ"ל הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל בשיעבוד שוטף ללא הגבלה בסכום אגרות חוב המופקדות בחשבון ספציפי המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב על שם בנק ישראל.

פז חברת נפט בע"מ ראה להלן בעמוד 46.

סופר-פארם

ביום 17 ביולי 2007 הושלמה הקצאת 18% ממניות סופר-פארם (ישראל) בע"מ ("סופר-פארם") ללאומי ושות' בית השקעות בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של הבנק - "לאומי ושות'"), וזאת על פי הסכם שנחתם ביום 1 במאי 2007, בין לאומי ושות' לבין סופר-פארם ולבין GRI Global Retail Investment B.V - בעלת השליטה בסופר-פארם ("GRI"), להקצאת מניות ללאומי ושות' בשיעור הנ"ל בתמורה לסך של כ-180 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות שנקבעו בהסכם. כמו כן ניתנה ללאומי ושות' אופציה להקצאה נוספת של 2% מהון המניות של סופר-פארם. ללאומי ושות' ניתנו זכויות להגנת המיעוט כמקובל.

פסגות - לאומי ושות' חיתום בע"מ

לאור חקיקה חדשה בנושא של חיתום הנפקות ניירות ערך, המטילה מגבלות מהותיות על חברת חיתום הנשלטת ע"י בנק, החליט הבנק כי פעילות חיתום ניירות ערך בקבוצה, תרוכז בחברה חדשה בה יחזיק הבנק 19.99%. לצורך כך התקשר לאומי ושות' בית השקעות בע"מ בהסכם עם פסגות אופק פיננסים בע"מ, לפיו ישתפו לאומי ושות' ופסגות אופק פעולה בתחום החיתום במסגרת החברה החדשה, שתקרא פסגות לאומי ושות' חיתום בע"מ.

דוח הדירקטוריון

מגזרי הפעילות בקבוצה

הקבוצה פועלת במגזרי פעילות שונים באמצעות הבנק וחברות הבנות בכל תחומי הבנקאות והשירותים הפיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים הפועלים בתחומים שונים כגון ביטוח, נדל"ן, ספנות, אנרגיה, תעשייה ועוד.

מגזרי הפעילות הינם בהתאם למאפיינים שנקבעו על ידי בנק ישראל. תאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם ניתן בדוח השנתי ל-2006.

להלן פירוט הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות:

מגזרים	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי %
	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007	
	במיליוני ש"ח		
משקי בית	103	461	347.6
עסקים קטנים	83	142	71.1
בנקאות עיסקית	304	500	64.5
בנקאות מסחרית	196	274	39.8
בניה ונדל"ן	133	150	12.8
בנקאות פרטית	26	60	130.8
ניהול פיננסי ואחרים	645	243	(62.3)
סך הכל	1,490	1,830	22.8

להלן פירוט הרווח הנקי מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות בנטרול הוצאות שכר מיוחדות:

מגזרים	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		התרומה לרווח %
	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007	
	במיליוני ש"ח		
משקי בית	234	292	17.9
עסקים קטנים	110	128	7.8
בנקאות עיסקית	318	491	30.1
בנקאות מסחרית	221	270	16.5
בניה ונדל"ן	137	150	9.2
בנקאות פרטית	37	59	3.6
ניהול פיננסי ואחרים	93	242	14.9
סך הכל	1,150	1,632	100.0

ההסברים לשינויים ברווחיות מובאים בהמשך.

דוח הדירקטוריון

1. משקי בית

להלן תמצית רווח והפסד של מגזר משקי בית:

	בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
מחיצוניים	(692)	24	1	426	(241)
בינמגזרי	1,169	(7)	(1)	(335)	826
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
מחיצוניים	158	81	129	29	397
בינמגזרי	-	51	-	2	53
סך כל ההכנסות	635	149	129	122	1,035
הפרשות לחובות מסופקים	44	3	-	6	53
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	602	95	95	45	837
בינמגזרי	(1)	1	-	8	8
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(10)	50	34	63	137
הפרשה למסים	(18)	15	13	21	31
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	8	35	21	42	106
הפסד מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	-	-	(2)	-	(2)
רווח נקי	8	35	19	42	104

	בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
מחיצוניים	(767)	19	1	356	(391)
בינמגזרי	1,228	(5)	(1)	(243)	979
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
מחיצוניים	142	96	69	28	335
בינמגזרי	1	45	43	1	90
סך כל ההכנסות	604	155	112	142	1,013
הפרשות לחובות מסופקים	20	1	-	18	39
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	660	101	91	50	902
בינמגזרי	-	1	-	2	3
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(76)	52	21	72	69
הפרשה למסים	(7)	17	8	24	42
רווח נקי (הפסד)	(69)	35	13	48	27

דוח הדירקטוריון

משקי בית (המשך)

בנקאות ופיננסים					כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל	
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007					במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:									
מחיצוניים					(1,211)	47	2	683	(479)
בינמגזרי					2,158	(13)	(2)	(483)	1,660
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
מחיצוניים					317	192	248	63	820
בינמגזרי					1	98	-	4	103
סך כל ההכנסות					1,265	324	248	267	2,104
הפרשות לחובות מסופקים					50	7	-	11	68
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
לחיצוניים					1,119	217	201	100	1,637
בינמגזרי					-	1	-	8	9
רווח מפעולות רגילות לפני מסים					96	99	47	148	390
הפרשה למסים					29	31	18	56	134
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים					67	68	29	92	256
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים					-	-	205	-	205
רווח נקי					67	68	234	92	461
% תשואה להון					26.5%				
<hr/>									
יתרה ממוצעת של נכסים					13,490	5,573	77	33,937	53,077
יתרה ממוצעת של התחייבויות					107,961	79	-	12,889	120,929
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					11,523	5,696	86	28,295	45,600
יתרה ממוצעת של קרנות					-	-	-	-	-
נאמנות					-	-	34,388	-	34,388
יתרה ממוצעת של ניירות ערך					-	-	41,579	-	41,579
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול					294	-	-	8,136	8,430
יתרת אשראי לציבור					13,805	5,185	58	34,204	53,252
יתרת פיקדונות הציבור					106,136	9	-	7,754	113,899

דוח הדירקטוריון

משקי בית (המשך)

בנקאות כרטיסי ופיננסים					
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
מחיצוניים	(1,359)	37	3	718	(601)
בינמגזרי	2,267	(5)	(3)	(511)	1,748
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
מחיצוניים	281	185	144	59	669
בינמגזרי	2	87	134	3	226
סך כל ההכנסות	1,191	304	278	269	2,042
הפרשות לחובות מסופקים	37	2	-	102	141
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	1,210	198	191	99	1,698
בינמגזרי	-	1	-	5	6
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(56)	103	87	63	197
הפרשה למסים	4	33	35	22	94
רווח נקי (הפסד)	(60)	70	52	41	103
% תשואה להון					6.4%
יתרה ממוצעת של נכסים	11,519	5,470	117	33,176	50,282
יתרה ממוצעת של התחייבויות	106,775	50	-	12,654	119,479
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	10,024	5,198	129	27,093	42,444
יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	-	-	58,570	-	58,570
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	-	-	34,117	-	34,117
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול	313	-	-	8,509	8,822
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2006	12,994	5,536	96	33,373	51,999
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2006	107,324	6	-	8,107	115,437

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר משקי הבית גדל ב-1,253 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2006 עלייה של 2.4%, בנטרול הלוואות לדיור האשראי גדל ב-2.3% והלוואות לדיור גדלו בשיעור של 2.5%, פיקדונות הציבור ירדו ב-1,538 מיליון ש"ח, בהשוואה לסוף שנת 2006 ירידה של 1.3%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר משקי בית הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ב-461 מיליון ש"ח בהשוואה ל-103 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מחלקו של המגזר ברווח מפעולות בלתי רגילות בסך 205 מיליון ש"ח, ממכירת חלק מקופות הגמל. הרווח מפעולות רגילות לפני מסים הסתכם בסך 390 מיליון ש"ח, גידול של 98.0%. הגידול ברווח נובע בעיקר מקיטון בהפרשות לחובות מסופקים במגזר המשכנתאות בסך 91 מיליון ש"ח ומגידול בהכנסות בסך של 62 מיליון ש"ח בעיקר מפעילות בנקאית.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בניטרול הוצאות שכר חריגות הסתכם בכ-292 מיליון ש"ח לעומת 234 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-25.1%.

דוח הדירקטוריון

2. עסקים קטנים

להלן תמצית רווח והפסד של מגזר עסקים קטנים:

פעילות	שוק	כרטיסי	בנקאות	ופיננסים	סך הכל
משכנתאות	ההון	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
255	32	2	2	5	214
(34)	(5)	(1)	(1)	(2)	(25)
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
117	7	-	5	21	84
(11)	-	-	-	(12)	1
327	34	1	6	12	274
16	6	-	-	-	10
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
219	30	-	3	10	176
-	-	-	-	-	-
92	(2)	1	3	2	88
33	-	-	1	1	31
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים					
59	(2)	1	2	1	57
רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות					
2	3	-	(1)	-	-
61	1	1	1	1	57

פעילות	שוק	כרטיסי	בנקאות	ופיננסים	סך הכל
משכנתאות	ההון	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
235	1	2	3		229
(61)	(1)	(2)	(2)		(56)
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
90	-	3	15		72
(6)	-	2	(9)		1
258	-	5	7		246
22	-	-	-		22
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
182	-	2	10		170
-	-	-	-		-
54	-	3	(3)		54
26	-	2	(1)		25
רווח (הפסד) מפעולות רגילות					
28	-	1	(2)		29
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של					
1	-	-	1		-
29	-	1	(1)		29

דוח הדירקטוריון

עסקים קטנים (המשך)

פעילות	שוק	כרטיסי	בנקאות	שוק	כרטיסי	בנקאות
סך הכל	משכנתאות	הון	אשראי	הון	אשראי	הון
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון:						
473	48	3	4	7	411	מחיצוניים
(53)	(8)	(2)	(3)	(4)	(36)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
216	13	-	10	30	163	מחיצוניים
(18)	-	-	-	(19)	1	בינמגזרי
618	53	1	11	14	539	סך כל ההכנסות
16	5	-	-	-	11	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
407	55	-	6	12	334	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
195	(7)	1	5	2	194	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים
75	(1)	-	2	1	73	הפרשה למסים
רווח (הפסד) מפעולות רגילות						
120	(6)	1	3	1	121	לאחר מסים
22	3	-	19	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
142	(3)	1	22	1	121	רווח נקי (הפסד)
31.1%	% תשואה להון					
<hr/>						
15,411	1,204	95	157	229	13,726	יתרה ממוצעת של נכסים
13,229	882	-	-	743	11,604	יתרה ממוצעת של התחייבויות
12,077	968	91	183	113	10,722	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של						
1,166	-	-	1,166	-	-	קרנות נאמנות
4,367	151	-	4,216	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
454	-	-	-	-	454	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
15,960	759	103	105	428	14,565	יתרת אשראי לציבור
12,989	1,008	-	-	-	11,981	יתרת פיקדונות הציבור

דוח הדירקטוריון

עסקים קטנים (המשך)

פעילות	שוק	כרטיסי	בנקאות	שוק	כרטיסי	בנקאות
סך הכל	משכנתאות	הון	אשראי	הון	אשראי	הון
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון:						
439	-	2	5	6	426	מחיצוניים
(96)	-	(2)	(4)	(3)	(87)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
182	-	-	6	35	141	מחיצוניים
(12)	-	-	8	(21)	1	בינמגזרי
513	-	-	15	17	481	סך כל ההכנסות
30	-	-	-	-	30	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
336	-	-	6	18	312	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
147	-	-	9	(1)	139	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים
65	-	-	4	-	61	הפרשה למסים
82	-	-	5	(1)	78	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים						
1	-	-	-	1	-	של חברות מאוחדות
83	-	-	5	-	78	רווח נקי
22.6%	% תשואה להון					
12,188	-	61	179	96	11,852	יתרה ממוצעת של נכסים
9,679	-	-	-	635	9,044	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,030	-	61	207	385	9,377	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג,						
4,764	-	-	4,764	-	-	קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
2,296	-	-	2,296	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
412	-	-	-	-	412	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
13,891	443	91	209	91	13,057	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2006
יתרת פיקדונות הציבור						
11,795	735	-	-	-	11,060	ל-31 בדצמבר 2006

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר גדל ב-2,609 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2006, וסך פיקדונות הציבור עלו ב-1,194 מיליון ש"ח.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר עסקים קטנים הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ב-142 מיליון ש"ח בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול בהכנסות בסך 105 מיליון ש"ח, מקיטון של 14 מיליון ש"ח בהפרשות לחובות מסופקים ומחלקו של המגזר ברווח של 22 מיליון ש"ח ממכירת חלק מקופות הגמל. מאידך ההוצאות התפעוליות גדלו בסך 71 מיליון ש"ח.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בנטרול הוצאות שכר חריגות הסתכם בסך 128 מיליון ש"ח לעומת 110 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-16.7%.

3. בנקאות עסקית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות העיסקית:

בנקאות ופיננסים בארץ				
פעילות	כרטיסי אשראי	שוק ההון	חו"ל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
מחיצוניים	6	-	89	637
בינמגזרי	(3)	-	24	(223)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
מחיצוניים	54	8	10	101
בינמגזרי	(33)	-	-	(33)
סך כל ההכנסות	24	8	123	482
הפרשות לחובות מסופקים	1	-	-	(123)
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
לחיצוניים	24	5	41	147
בינמגזרי	-	-	31	30
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(1)	3	51	428
הפרשה למסים	-	1	17	157
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים	(1)	2	34	271
הפסד מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	-	(1)	-	(1)
רווח נקי (הפסד)	(1)	1	34	270

בנקאות ופיננסים בארץ				
פעילות	כרטיסי אשראי	שוק ההון	חו"ל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
מחיצוניים	4	1	60	754
בינמגזרי	(1)	(1)	40	(392)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
מחיצוניים	36	5	11	141
בינמגזרי	(30)	2	-	(27)
סך כל ההכנסות	9	7	111	476
הפרשות לחובות מסופקים	-	-	-	82
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
לחיצוניים	20	4	39	147
בינמגזרי	-	-	32	33
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(11)	3	40	214
הפרשה למסים	(4)	1	11	81
רווח נקי (הפסד)	(7)	2	29	133

דוח הדירקטוריון

בנקאות עסקית (המשך)

בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	פעילות חו"ל	סך הכל	
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
1,006	12	-	164	1,182	מחיצוניים
(468)	(5)	-	55	(418)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
156	88	14	22	280	מחיצוניים
1	(68)	-	-	(67)	בינמגזרי
695	27	14	241	977	סך כל ההכנסות
(128)	1	-	-	(127)	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
147	30	9	82	268	לחיצוניים
-	-	-	60	60	בינמגזרי
676	(4)	5	99	776	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים
255	(1)	2	33	289	הפרשה למסים
רווח (הפסד) מפעולות רגילות					
421	(3)	3	66	487	לאחר מסים
-	-	13	-	13	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
421	(3)	16	66	500	רווח נקי (הפסד)
% תשואה להון					
22.1%					
43,675	139	6	11,840	55,660	יתרה ממוצעת של נכסים
19,814	2,897	-	10,735	33,446	יתרה ממוצעת של התחייבויות
46,261	104	7	12,262	58,634	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג, קרנות					
-	-	388	89	477	נאמנות וקרנות השתלמות
יתרה ממוצעת של ניירות ערך					
-	-	61,026	1,420	62,446	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
484	-	-	-	484	יתרת אשראי לציבור
41,722	162	4	11,520	53,408	יתרת פיקדונות הציבור
15,383	-	-	10,048	25,431	

בנקאות עסקית (המשך)

פעילות	קרטיסי	בנקאות	כרטיסי	כרטיסי	כרטיסי
שוק ההון	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון:					
1,331	123	1	7	1,200	מחיצוניים
(579)	85	(1)	(2)	(661)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
232	22	10	64	136	מחיצוניים
(47)	-	5	(53)	1	בינמגזרי
937	230	15	16	676	סך כל ההכנסות
90	-	-	-	90	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
286	81	8	34	163	לחיצוניים
68	67	-	-	1	בינמגזרי
493	82	7	(18)	422	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים
189	22	3	(6)	170	הפרשה למסים
304	60	4	(12)	252	רווח נקי (הפסד)
13.2%					% תשואה להון
58,153	10,948	29	40	47,136	יתרה ממוצעת של נכסים
35,266	13,040	-	2,980	19,246	יתרה ממוצעת של התחייבויות
61,505	11,614	34	164	49,693	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
					יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג, קרנות
4,486	53	4,433	-	-	נאמנות וקרנות השתלמות
48,010	1,112	46,898	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
689	-	-	-	689	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
51,276	10,882	8	47	40,339	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2006
27,860	10,178	-	-	17,682	יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2006

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר עלה ב-2,132 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2006, 4.2% וסך פיקדונות הציבור ירדו ב-2,429 מיליון ש"ח, 8.7%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר בנקאות עסקית הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך של 500 מיליון ש"ח לעומת 304 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מירידה של 217 מיליון ש"ח בהפרשות לחובות מסופקים מעלייה בהכנסות בסך 40 מיליון ש"ח, 4.3% ומירידה בהוצאות התפעוליות של 26 מיליון ש"ח כ-7.3%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בנטרול הוצאות שכר חריגות הסתכם ב-491 מיליון ש"ח לעומת 318 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-54.2%.

4. בנקאות מסחרית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות המסחרית:

בנקאות ופיננסים בארץ					
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007					
במיליוני ש"ח					
פעילות	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים בארץ	סך הכל
רווח מפעולות מימון:					
423	72	5	-	1	345
(101)	(10)	(4)	-	-	(87)
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
126	12	-	33	14	67
(7)	1	-	-	(8)	-
441	75	1	33	7	325
65	2	-	-	(1)	64
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
167	44	-	13	8	102
-	-	-	-	-	-
209	29	1	20	-	159
76	9	1	8	-	58
רווח מפעולות רגילות לפני מסים					
133	20	-	12	-	101
133	20	-	12	-	101
רווח נקי					

בנקאות ופיננסים בארץ					
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006					
במיליוני ש"ח					
פעילות	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים בארץ	סך הכל
רווח מפעולות מימון:					
427	64	4	1	3	355
(136)	(11)	(4)	(1)	(1)	(119)
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
105	8	-	20	10	67
(4)	1	-	3	(8)	-
392	62	-	23	4	303
40	3	-	-	-	37
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
201	36	-	6	6	153
3	-	-	-	(1)	4
148	23	-	17	(1)	109
62	6	-	7	(1)	50
רווח נקי					
86	17	-	10	-	59

דוח הדירקטוריון

בנקאות מסחרית (המשך)

בנקאות ופיננסים בארץ						
כרטיסי אשראי						
שוק ההון						
משכנתאות						
חוו"ל						
פעילות סך הכל						
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון:						
850	147	8	1	3	691	מחיצוניים
(204)	(27)	(6)	(1)	(1)	(169)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
244	24	-	65	22	133	מחיצוניים
(14)	1	-	-	(15)	-	בינמגזרי
876	145	2	65	9	655	סך כל ההכנסות
79	2	-	-	-	77	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
379	85	1	23	9	261	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
418	58	1	42	-	317	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
155	18	1	16	-	120	הפרשה למסים
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים						
263	40	-	26	-	197	
רווחים מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים						
11	-	-	11	-	-	
274	40	-	37	-	197	רווח נקי
18.2%	% תשואה להון					
44,695	11,021	289	49	116	33,220	יתרה ממוצעת של נכסים
30,127	9,214	101	-	657	20,155	יתרה ממוצעת של התחייבויות
38,655	7,006	240	57	64	31,288	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של						
2,902	254	-	2,648	-	-	קרנות נאמנות
73,728	2,276	-	71,452	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים						
1,254	-	-	-	-	1,254	בניהול
42,075	7,767	291	33	211	33,773	יתרת אשראי לציבור
29,246	9,935	58	-	-	19,253	יתרת פיקדונות הציבור

דוח הדירקטוריון

בנקאות מסחרית (המשך)

פעילות		שוק ההון		כרטיסי אשראי		בנקאות ופיננסים בארץ	
סך הכל	חו"ל	משכנתאות	הון	אשראי	ארץ	ארץ	ארץ
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון:							
786	124	9	2	5	646		
(216)	(22)	(7)	(2)	(2)	(183)		
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
206	17	-	39	20	130		
(4)	1	-	9	(14)	-		
772	120	2	48	9	593		
69	3	4	-	-	62		
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
367	67	1	14	10	275		
7	-	-	-	(1)	8		
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים							
329	50	(3)	34	-	248		
133	13	(1)	14	-	107		
196	37	(2)	20	-	141		
רווח נקי (הפסד) % תשואה להון							
15.5%							
37,121	9,003	361	80	48	27,629		
25,978	7,655	304	-	652	17,367		
34,052	5,541	372	93	245	27,801		
יתרה ממוצעת של נכסים							
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות							
4,977	162	-	4,815	-	-		
50,626	2,011	-	48,615	-	-		
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים							
1,254	-	-	-	-	1,254		
בניהול							
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2006							
38,324	6,596	294	66	47	31,321		
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2006							
27,370	8,501	64	-	-	18,805		

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר גדל ב-3,751 מיליון ש"ח, 9.8% בהשוואה לסוף שנת 2006, וסך פיקדונות הציבור גדלו ב-1,876 מיליון ש"ח, 6.9%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר הבנקאות מסחרית הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 274 מיליון ש"ח בהשוואה ל-196 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 39.8%. הגידול ברווח נובע מגידול בהכנסות ב-104 מיליון ש"ח 13.5%, שקוץ חלקית מגידול בהוצאות ב-5 מיליון ש"ח. בנוסף, היה גידול של 10 מיליון ש"ח 14.5%, בהפרשות לחובות מסופקים. כן נרשם רווח בלתי רגיל בסך 11 מיליון ש"ח מחלק המגזר ממכירת מספר קופות גמל.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בנטרול הוצאות שכר חריגות הסתכם ב-270 מיליון ש"ח לעומת 221 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 22.1%.

5. מגזר בניה ונדל"ן

להלן תמצית רווח והפסד של מערך בניה ונדל"ן:

בנקאות				פעילות			
ופיננסים בארץ				חו"ל			
שוק ההון				סך הכל			
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון:							
מחיצוניים	355	-	18	373			
בינמגזרי	(216)	-	(6)	(222)			
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
מחיצוניים	10	2	-	12			
בינמגזרי	-	-	-	-			
סך כל ההכנסות	149	2	12	163			
הפרשות לחובות מסופקים	19	-	-	19			
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
לחיצוניים	25	-	2	27			
בינמגזרי	-	-	3	3			
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	105	2	7	114			
הפרשה למסים	40	1	2	43			
רווח נקי	65	1	5	71			

בנקאות				פעילות			
ופיננסים בארץ				חו"ל			
שוק ההון				סך הכל			
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון:							
מחיצוניים	446	-	19	465			
בינמגזרי	(302)	-	(7)	(309)			
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
מחיצוניים	14	1	-	15			
בינמגזרי	-	-	-	-			
סך כל ההכנסות	158	1	12	171			
הפרשות לחובות מסופקים	24	-	-	24			
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
לחיצוניים	25	-	1	26			
בינמגזרי	-	-	2	2			
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	109	1	9	119			
הפרשה למסים	46	1	2	49			
רווח נקי	63	-	7	70			

דוח הדירקטוריון

מגזר בניה ונדל"ן (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007			
בנקאות ופיננסים בארץ ושוק ההון	פעילות חו"ל	סך הכל	במיליוני ש"ח
רווח מפעולות מימון:			
626	33	659	מחיצוניים
(366)	(12)	(378)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:			
21	-	24	מחיצוניים
-	-	-	בינמגזרי
281	21	305	סך כל ההכנסות
9	-	9	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
45	4	50	לחיצוניים
-	5	5	בינמגזרי
227	12	241	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
87	4	92	הפרשה למסים
140	8	149	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
-	-	1	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
140	8	150	רווח נקי
13.9%			% תשואה להון
21,758	754	22,513	יתרה ממוצעת של נכסים
3,015	257	3,272	יתרה ממוצעת של התחייבויות
26,601	805	27,408	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של קרנות			
-	1	67	נאמנות
-	11	15,173	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
206	-	206	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
22,041	747	22,788	יתרת אשראי לציבור
3,260	234	3,494	יתרת פיקדונות הציבור

דוח הדירקטוריון

מגזר בניה ונדל"ן (המשך)

פעילות		בנקאות		
סך הכל	חוי"ל	שוק ההון	בארץ	ופיננסים
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
832	39	-	793	מחיצוניים
(509)	(15)	-	(494)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
29	-	2	27	מחיצוניים
-	-	-	-	בינמגזרי
352	24	2	326	סך כל ההכנסות
75	-	-	75	הפרשות לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
48	3	-	45	לחיצוניים
5	5	-	-	בינמגזרי
224	16	2	206	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
91	5	1	85	הפרשה למסים
133	11	1	121	רווח נקי
11.5%				% תשואה להון
24,670	996	-	23,674	יתרה ממוצעת של נכסים
3,065	313	-	2,752	יתרה ממוצעת של התחייבויות
30,856	1,136	-	29,720	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג, קרנות
208	-	208	-	נאמנות וקרנות השתלמות
10,653	6	10,647	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
78	-	-	78	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
22,501	762	2	21,737	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2006
3,136	260	-	2,876	יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2006

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר עלה ב-287 מיליון ש"ח, 1.3% בהשוואה לסוף שנת 2006, וסך פיקדונות הציבור עלו ב-358 מיליון ש"ח, 11.4%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר בניה ונדל"ן הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 150 מיליון ש"ח בהשוואה ל-133 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.8%. הגידול ברווח נובע בעיקר מירידה של 66 מיליון ש"ח בהפרשות לחובות מסופקים, שקוזה חלקית על ידי ירידה בהכנסות ב-47 מיליון ש"ח, 13.4%.

6. בנקאות פרטית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות הפרטית:

בנקאות ופיננסים בארץ				
פעילות סך הכל	שוק ההון	כרטיסי אשראי	פועלים	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
(395)	(59)	-	-	(336)
476	100	-	-	376
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
113	73	30	-	10
4	3	-	-	1
198	117	30	-	51
-	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
138	80	15	1	42
18	18	-	-	-
42	19	15	(1)	9
16	9	6	-	1
26	10	9	(1)	8
(1)	(1)	-	-	-
25	9	9	(1)	8
25	9	9	(1)	8

בנקאות ופיננסים בארץ				
פעילות סך הכל	שוק ההון	כרטיסי אשראי	פועלים	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
(230)	(35)	-	-	(195)
311	79	-	-	232
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
94	61	24	-	9
5	2	3	-	-
180	107	27	-	46
-	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
137	71	18	-	48
17	18	-	-	(1)
26	18	9	-	(1)
10	6	2	-	2
16	12	7	-	(3)
(3)	(3)	-	-	-
13	9	7	-	(3)

בנקאות פרטית (המשך)

בנקאות ופיננסים בארץ				
פעילות סך הכל	חוייל	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים בארץ
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
(663)	(94)	-	-	(569)
829	178	-	-	651
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
222	142	60	-	20
8	7	-	-	1
396	233	60	-	103
1	-	-	-	1
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
270	152	30	1	87
35	35	-	-	-
90	46	30	(1)	15
31	16	12	-	3
59	30	18	(1)	12
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות				
(3)	(3)	-	-	-
56	27	18	(1)	12
4	-	4	-	-
60	27	22	(1)	12
רווח נקי (הפסד)				
% תשואה להון				
33.4%				
יתרה ממוצעת של נכסים				
7,945	6,302	-	20	1,623
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
38,742	12,871	-	-	25,871
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
4,766	3,579	-	6	1,181
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
5,282	1,970	3,312	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך				
62,069	34,451	27,618	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
444	-	-	-	444
יתרת אשראי לציבור				
5,077	3,292	-	48	1,737
יתרת פיקדונות הציבור				
38,671	12,331	-	-	26,340

דוח הדירקטוריון

בנקאות פרטית (המשך)

בנקאות ופיננסים בארץ				
פעילות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים בארץ	בנקאות ופיננסים בארץ
סך הכל	חו"ל	אשראי	ארץ	בנקאות ופיננסים בארץ
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006				
במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון:				
(494)	(65)	-	-	(429)
667	155	-	-	512
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
188	120	48	-	20
13	4	8	-	1
374	214	56	-	104
-	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
292	171	34	1	86
38	39	-	-	(1)
44	4	22	(1)	19
19	2	7	-	10
25	2	15	(1)	9
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים				
1	1	-	-	-
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות				
26	3	15	(1)	9
רווח נקי (הפסד)				
% תשואה להון				
15.0%				
יתרה ממוצעת של נכסים				
8,187	6,432	-	6	1,749
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
37,926	12,927	-	-	24,999
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
4,643	3,655	-	42	946
יתרה ממוצעת של נכסי קופת"ג, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות				
4,949	1,651	3,298	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך				
60,926	35,097	25,829	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
451	-	-	-	451
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2006				
4,364	2,880	-	6	1,478
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2006				
36,555	11,136	-	-	25,419

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר גדל ב-713 מיליון ש"ח, 16.3% בהשוואה לסוף שנת 2006, וסך פיקדונות הציבור גדלו ב-2,116 מיליון ש"ח, 5.8%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר הבנקאות הפרטית הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 60 מיליון ש"ח בהשוואה ל-26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 130.8%. הגידול ברווח נובע מתרומה חיובית של כ-8 מיליון ש"ח בשלוחה בשוויץ לעומת תרומה שלילית של 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ומגידול של 5 מיליון ש"ח בשלוחה בארצות הברית לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בנטרול הוצאות שכר חריגות הסתכם בסך 59 מיליון ש"ח לעומת 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 59.5%.

דוח הדירקטוריון

7. ניהול פיננסי

הרווח הנקי במגזר ניהול פיננסי הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 239 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 644 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נובע מרישום רווח בלתי רגיל בתקופה המקבילה אשתקד ממכירת ההחזקות באפריקה ישראל להשקעות ו-10% ממגדל אחזקות ביטוח, בסך 718 מיליון ש"ח, לעומת אפס במחצית הראשונה של 2007.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם ב-239 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מהסיבות דלהלן:

- בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הוצאות תפעוליות, בהיקף של כ-170 מיליון ש"ח, שלא הועמסו על מגזרי הפעילות האחרים, (אימוץ לוחות תמורתה חדשים ומגידול בהפרשה לפיצויים ופנסיה כתוצאה מגידול בסכום ההתחייבות לפיצויים הגבוה מהגידול בשווי הקופה לפיצויים).
- גידול ברווח המימוני בסך 29 מיליון ש"ח, בחלקו כתוצאה מעלייה בשווי שוק של אגרות חוב למסחר ועלייה ברווח ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה.
- גידול בהכנסות התפעוליות בסך 163 מיליון ש"ח הנובע מרווחי יעודה לפיצויים, דיבידנדים שהתקבלו ורווח ממכירת מניות זמינות למכירה.

מאידך, ירידה בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות מ-102 מיליון ש"ח ל-82 מיליון ש"ח כתוצאה ממכירת האחזקות באפריקה ישראל ו-10% ממגדל אחזקות ביטוח, קיזזה חלקית גידולים אלה.

הרווח הנקי בניטרול הוצאות שכר חריגות הסתכם ב-240 מיליון ש"ח לעומת 650 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 410 מיליון ש"ח.

חברות כלולות (ריאליות) -

כולל את תוצאות הפעילות של הקבוצה בהשקעות ריאליות.

סך כל ההשקעות של קבוצת לאומי בחברות כלולות מסתכם ב-30 ביוני 2007 ב-1,765 מיליון ש"ח לעומת 1,251 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2006.

תרומת החברות הכלולות לרווח הקבוצה במחצית הראשונה של 2007 הסתכמה בסך 84 מיליון ש"ח לעומת 98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה בתרומה לרווח נובעת מהעובדה שברביע הראשון של 2006 נכללו עדיין הרווחים על בסיס אקוויטי לגבי חברת אפריקה ישראל להשקעות ומגדל אחזקות ביטוח.

להלן תרומת החברות לרווח הנקי של הקבוצה (במיליוני ש"ח):

לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני			
	2006	2007	% השינוי
החברה לישראל בע"מ	62	59	(4.8)
מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ	23	-	-
אפריקה ישראל להשקעות בע"מ	12	-	-
פז חברת נפט בע"מ	-	20	-
אחרים	1	5	-
סה"כ	98	84	(14.3)

דוח הדירקטוריון

החברה לישראל בע"מ - הגבלות בהיתר השליטה בחברת בתי זיקוק לנפט בע"מ (בז"ן)
בהיתר השליטה בבז"ן, אשר ניתן לחברה לישראל בע"מ ("החברה לישראל") נקבעו הגבלות מסוימות על הבנק, ביחס לדירקטורים המכהנים מטעם הבנק בחברה לישראל אשר מטרתן שמירה על חומות סיניות בין בז"ן לחברת בית הזיקוק לנפט - אשדוד בע"מ ("בז"א") זאת כל עוד מתקיים האמור להלן: החברה לישראל הינה בעלת שליטה בבז"ן ופז חברת נפט בע"מ ("פז") הינה בעלת שליטה בבז"א, ולבנק זכות או יכולת למנות, להמליץ או להשפיע בדרך אחרת על מינוי דירקטור בחברה לישראל ובפז.

פז חברת נפט בע"מ

לאומי אחזקות ריאליות בע"מ מחזיקה ב-15.63% בחברת פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז"). בחודש ינואר 2007 מונו שני דירקטורים על ידי לאומי בפז המהווים 20% מהדירקטורים. החל מיום 1 בינואר 2007 הוצגה ההשקעה על בסיס שווי מאזני (עד לתאריך זה הוצגה ההשקעה כחלק מניירות ערך זמינים למכירה). הרישום לפי שווי מאזני בוצע על בסיס העלות ששולמה. עודף העלות יוחס בחלקו לנכסי נדל"ן ובחלקו למוניטין אשר יופחת על פני עשר שנים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. במכתב מיום 3 ביולי 2007 הודיע בנק ישראל לבנק שפז הינה קונגלומרט, כמפורט להלן. בעקבות רכישת השליטה בבז"ן על ידי החברה לישראל, בוחנת רשות החברות הממשלתיות את תיקון היתר השליטה בחברת בית הזיקוק לנפט - אשדוד בע"מ, שניתן לבעלי השליטה בפז.

החזקות בתאגידי החזקה ריאליים (קונגלומרט)

החזקות הבנק בתאגידיים ריאליים כפופה למגבלות הקבועות בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות"). חוק הבנקאות קובע, בין היתר, בסעיף 24 לחוק, כי תאגיד בנקאי רשאי להחזיק באמצעי שליטה בקונגלומרט ("תאגיד החזקה ריאלי") אחד בלבד (תאגיד שהונו עולה על כ-1,767 מיליון ש"ח, והפועל ביותר משלושה ענפי משק). הבנק מחזיק בקונגלומרט - החברה לישראל בע"מ.

על פי הדוחות הכספיים של פז חברת נפט בע"מ (להלן: "פז") לרביע הראשון של שנת 2007, בהם יושמו תקנים חשבונאיים חדשים, עולה סכום ההון העצמי של פז על סכום ההון המינימלי להגדרת קונגלומרט (תאגיד החזקה ריאלי).

עוד לפני פרסום הדוחות הכספיים הני"ל נערכו דיונים בין הבנק לבין בנק ישראל לעניין הפרשנות של חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 לגבי הגדרת פז כקונגלומרט, ובהמשך להם הודיע בנק ישראל לבנק במכתבו מיום 3 ביולי 2007, כי הוא אינו מקבל את פרשנות הבנק לכך שענף האנרגיה מהווה ענף משק אחד. לפיכך על פי עמדת בנק ישראל פז הינה קונגלומרט על פי חוק הבנקאות.

כתוצאה מכך ובהתאם להודעת בנק ישראל מיום 3 ביולי 2007 על הבנק למכור את החזקותיו באחד הקונגלומרטים, פז או החברה לישראל בע"מ, עד ליום 30 ביוני 2009. לאחר דיון, בחודש אוגוסט 2007, בנושא החזקות הבנק בחברות החזקה ריאליות ולאור עמדתו של בנק ישראל (ובכפוף להמשך השיחות עם בנק ישראל שעדיין מתקיימות בנושא זה ואשר על פיהן חולק הבנק על עמדתו של בנק ישראל), בכוונת הבנק (במועד קבלת החלטה זו) לנסות ולמכור את החזקותיו בפז (15.63% מההון וזכויות ההצבעה - 15.24% בדילול מלא) בכפוף לתנאים, לנסיבות ולבדיקות נוספות ובהתחשב בלוחות הזמנים שנקבעו על ידי בנק ישראל (כלומר עד 30 ביוני 2009) ובכפוף לכך שעד אז לא ישתנו המועדים או עמדתו של בנק ישראל.

8. אחרים – במגזר זה כלולה הפעילות שלא הוקצתה למגזרים האחרים.

מגזר זה כולל את הפעילויות האחרות של הקבוצה, אשר כל אחת מהן איננה מגיעה עד כדי מגזר בר רווח על פי הוראות בנק ישראל.

פעילות זו כוללת בעיקר: חלק של פעילות חברות שוק ההון אשר אינה משויכת למגזרים אחרים ופעילות כרטיסי אשראי.

דוח הדירקטוריון

במחצית הראשונה של 2007 הסתכם הרווח במגזר האחרים בסך 4 מיליון ש"ח לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט השינויים העיקריים במיליוני ש"ח:

לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני		
שינוי בסכום	2006	2007
(2)	4	2
-	24	24
(10)	9	(1)
(26)	26	-
15	(4)	11
(11)	7	(4)
(5)	18	13
42	(83)	(41)
3	1	4

(1) הפרשי מס בין חישובי המס במגזרים למס האפקטיבי בדוח המאוחד.

דוח הדירקטוריון

פעילויות במוצרים

א. פעילות בשוק ההון - פעילות זו כוללת את פעילות קופות הגמל וקרנות ההשתלמות, שמכירתן הסתיימה. כמו כן הפעילות כוללת את פעילות לאומי ושות' בית השקעות בע"מ המתמחה במתן שירותי בנקאות להשקעה, שירותים עסקיים ופיננסיים, גיוסי הון, חיתום, ארגון הנפקות ציבוריות ופרטיות, ייעוץ כלכלי והערכות שווי.

פעילויות שוק ההון דהיינו, פעילויות חברות הבנות שניהלו קרנות נאמנות וקופות גמל שנמכרו בשנת 2006, כאשר חלק מעסקות מכירת קופות הגמל הסתיימו ב-2007. מכירת פעילויות אלה הינה פועל יוצא של הרפורמה בשוק ההון, כפי שמצאה ביטוי בחקיקה הנזכרת בעמוד 12 לעיל ובאופן מפורט בבאור 31 בדוח הכספי השנתי לשנת 2006.

להלן נתוני הפעילות בישראל בשוק ההון כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים:

מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	נדל"ן	אחר	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007							
במיליוני ש"ח							
רווח (הפסד) מפעולות מימון	-	1	-	-	-	(10)	(9)
הכנסות תפעוליות ואחרות	30	5	33	8	2	51	258
סך כל ההכנסות	30	6	33	8	2	41	249
הוצאות תפעוליות ואחרות	15	3	13	5	-	31	162
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	15	3	20	3	2	10	87
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	9	2	12	2	1	19	66
הפסד מפעולות בלתי רגילות לאחר מס	-	(1)	-	(1)	-	-	(4)
רווח נקי	9	1	12	1	1	19	62

מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	נדל"ן	אחר	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	-	-	-	-	-	3	3
הכנסות תפעוליות ואחרות	27	5	23	7	1	151	326
סך כל ההכנסות	27	5	23	7	1	154	329
הוצאות תפעוליות ואחרות	18	2	6	4	-	88	209
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	9	3	17	3	1	66	120
רווח נקי	7	1	10	2	-	41	74

דוח הדירקטוריון

משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	נדל"ן	אחר	סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007							
במיליוני ש"ח							
רווח (הפסד)	-	1	-	-	-	-	(16)
מפעולות מימון	-	1	-	-	-	-	(17)
הכנסות תפעוליות ואחרות	248	60	10	65	14	3	475
סך כל ההכנסות	248	60	11	65	14	3	459
הוצאות תפעוליות ואחרות	201	30	6	23	9	1	321
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	47	30	5	42	5	2	138
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	29	18	3	26	3	1	90
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס	205	4	19	11	13	1	253
רווח נקי	234	22	22	37	16	2	345

משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	נדל"ן	אחר	סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	-	1	-	-	-	-	10
הכנסות תפעוליות ואחרות	278	56	14	48	15	2	638
סך כל ההכנסות	278	56	15	48	15	2	648
הוצאות תפעוליות ואחרות	191	34	6	14	8	-	414
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	87	22	9	34	7	2	234
רווח נקי	52	15	5	20	4	1	137

להלן פרטים על הכנסות מדמי ניהול מקרנות נאמנות וקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות (במיליוני ש"ח):

מחצית ראשונה	מחצית ראשונה
2006	2007
234	81
110	14
14	16
358	111
סך הכל	

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס בפעילות שוק ההון הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בסך 90 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 34.3%. הירידה ברווח נובעת בעיקר ממכירת חברות שוק ההון על פי רפורמת בכר. ירידה זו קוזזה מגידול בפעילות בניירות ערך.

ב. כרטיסי אשראי - לאומי קארד

פעילות זו כוללת בעיקר את פעילות הנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות פרטיים וסליקת שוברים עבור בתי עסק.

הפעילות העיקרית בכרטיסי אשראי מבוצעת על ידי חברת הבת לאומי קארד העוסקת בהנפקה וסליקת כרטיסי אשראי ופיתוח פתרונות תשלום.

לאומי קארד סיימה את המחצית הראשונה של השנה ברווח נקי של 43 מיליון ש"ח בהשוואה ל-38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 13.1%.

דוח הדירקטוריון

במחצית הראשונה של 2007 גדל היקף הפעילות של מחזיקי כרטיסי לאומי קארד ב-12% ושל בתי העסק ב-5% לעומת הפעילות בתקופה המקבילה אשתקד. מספר הכרטיסים התקינים במחצית הראשונה של 2007 גדל בכ-16% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתוני הפעילות בכרטיסי אשראי כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים:

מסקי בית פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007				
במיליוני ש"ח				
17	3	1	3	24
132	21	6	9	168
149	24	7	12	192
3	1	(1)	-	3
96	24	8	10	139
50	(1)	-	2	50
35	(1)	-	1	34

מסקי בית פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006				
במיליוני ש"ח				
14	3	2	1	20
141	6	2	6	155
155	9	4	7	175
1	-	-	-	1
102	20	5	10	137
52	(11)	(1)	(3)	37
35	(7)	-	(1)	27

מסקי בית פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2007				
במיליוני ש"ח				
34	7	2	3	46
290	20	7	11	328
324	27	9	14	374
7	1	-	-	8
218	30	9	12	270
99	(4)	-	2	96
68	(3)	-	1	65

דוח הדירקטוריון

משקי בית פרטית	בנקאות עסקיים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	סך הכל	
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2006					
במיליוני ש"ח					
32	-	3	5	43	רווח מפעולות מימון
272	-	6	11	303	הכנסות תפעוליות ואחרות
304	-	9	16	346	סך כל ההכנסות
2	-	-	-	2	הפרשות לחובות מסופקים
199	1	9	34	261	הוצאות תפעוליות ואחרות
103	(1)	-	(18)	83	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
70	(1)	-	(12)	57	רווח נקי (הפסד)

הרווח הנקי בפעילות כרטיסי אשראי הסתכם במחצית הראשונה של 2007 ב-65 מיליון ש"ח בהשוואה ל-57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 14.0%.

מרכזי הרווח בקבוצה

להלן פרטים על תרומת מרכזי הרווח העיקריים בקבוצה לרווח הנקי מפעולות רגילות:

למחצית ראשונה		למחצית ראשונה			
שינוי	** 2007	שינוי	* 2006	* 2007	
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
163.9	396	192.7	369	1,080	הבנק
33.0	194	33.0	194	258	חברות מאוחדות בארץ (1)
168.8	77	65.4	104	172	חברות מאוחדות בחו"ל (2)
(39.0)	100	(39.0)	100	61	חברות כלולות (1)
104.8	767	104.8	767	1,571	הרווח הנקי מפעולות רגילות
רווח השלוחות בחו"ל, במונחים					
8.8	35.3	8.8	35.3	38.4	נומינליים (מיליון דולר) (3)

* התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס.

** לפי הדוחות הכספיים.

(1) חברות כלולות של לאומי ושות', לאומי אחזקות ריאליות ולאומי קארד נכללו בנתוני חברות מאוחדות בארץ.

(2) לאחר התאמות מסוימות לכללי החשבונאות בארץ.

(3) כפי שדווח על ידי השלוחות בחו"ל כולל זכויות המיעוט.

דוח הדירקטוריון

להלן השינויים העיקריים בתרומת מרכזי הרווח (לאחר התאמות מתרגום):

- הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות בבנק נובע בעיקר מירידה בהוצאות השכר החריגות כפי שהוסבר לעיל בעמוד 19, מקיטון בהפרשות לחובות מסופקים, מגידול ברווח המימוני ומגידול בהכנסות התפעוליות והאחרות.
 - הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות של חברות מאוחדות בארץ נובע בעיקר מגידול ברווחי לאומי למשכנתאות כתוצאה מקיטון בהפרשות לחובות מסופקים, כן היה שיפור ברווחי לאומי ושות' ובנק ערבי.
 - הגידול ברווח של חברות בנות בחו"ל נובע משיפור ברווחיות של השלוחות בשוויץ ובארה"ב, וכן מהפרשי שער חיוביים במחצית הראשונה של השנה לעומת הפרשי שער שליליים בתקופה המקבילה אשתקד, במיוחד בגין השלוחה בארה"ב.
 - הקיטון בתרומת החברות הכלולות נובע בעיקר ממכירת החזקות הבנק באפריקה ישראל להשקעות וממכירת חלק מהחזקות הבנק במגדל אחזקות.
- רווחי השלוחות בחו"ל במונחים נומינליים כפי שפורסמו על ידן (כולל סניפי הבנק בחו"ל וחלק המיעוט) הסתכמו בכ-40 מיליון דולר, עלייה של 3 מיליון דולר לעומת התקופה המקבילה אשתקד. תרומת השלוחות בחו"ל בשקלים ובהתאמות מסויימות לכללי חשבונאות בארץ, וכן לאחר קיזוז הפרשי השער בגין מקורות המימון לאחר השפעת המס, הסתכמה בסך 172 מיליון ש"ח לעומת סך 104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ללא השפעת הפרשי שער בגין עלות מקורות המימון, נטו, הסתכם הרווח בשלוחות בחו"ל ב-207 מיליון ש"ח לעומת 77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 130 מיליון ש"ח שנובע בעיקר מהפרשי שער בגין ההשקעות בחו"ל.

להלן ריכוז של הנתונים הני"ל:

לתקופת ינואר - יוני		
2007	2006	
במיליוני ש"ח		
162	127	רווח השלוחות בשקלים (חלק הקבוצה)
45	(50)	הפרשי שער בגין ההשקעה
207	77	סך הכל
(35)	27	הפרשי שער בגין עלות מקורות המימון נטו
סה"כ תרומת השלוחות (לאחר קיזוז הפרשי שער בגין מקורות המימון נטו)		
172	104	

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חברות מאוחדות בארץ

השקעות הבנק בחברות המאוחדות בארץ מסתכמות ב-30 ביוני 2007 ב-6,776 מיליון ש"ח, לעומת 6,130 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2006. התרומה לרווח הנקי במחצית הראשונה של שנת 2007 היתה בסך 257 מיליון ש"ח בהשוואה ל-194 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 32.1%.

להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (1)			
לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני		לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני			
2007	2006	2007	2006	שיעור השינוי	
%		במיליוני ש"ח		%	
9.2	3.3	81.1	28.8	181.2	לאומי למשכנתאות
30.0	21.5	47.0	33.8	38.9	בנק ערבי ישראלי
110.7	-	42.6	38.7	10.0	לאומי קארד
13.6	-	15.7	(2.0)	-	לאומי ושות' בית השקעות (2)
3.1	56.0	12.5	25.5	(50.9)	לאומי ניירות ערך והשקעות (לשעבר פסגות אופק)
7.8	10.1	18.8	17.5	7.4	לאומי החזקות ריאליות (2)
3.7	5.1	14.1	17.5	(19.4)	לאומי ליסינג והשקעות
2.9	8.3	24.9	34.5	(27.8)	אחרות
8.3	9.3	256.7	194.3	32.1	סך כל החברות המאוחדות בארץ

(1) הרווח (ההפסד) המוצג הינו לפי חלק הקבוצה בתוצאות.

(2) כולל הרווח ו/או ההפסד של החברות הכלולות של לאומי ושות' ולאומי החזקות ריאליות.

חברות מאוחדות בחו"ל

השקעות הבנק בחברות מאוחדות בחו"ל מסתכמות ב-30 ביוני 2007 בסך 4,375 מיליון ש"ח לעומת 4,382 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2006.

התרומה של החברות המאוחדות בחו"ל לרווח הנקי המדווח בשקלים של הקבוצה במחצית הראשונה של 2007, לאחר קיזוז התאמות מתרגום, הסתכמה ברווח בסך של 176 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשי שער חיוביים בגין ההשקעה לעומת הפרשי שער שליליים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בחו"ל לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (*)			
לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני		לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני			
2007	2006	2007	2006	שיעור השינוי	
%		במיליוני ש"ח		%	
9.2	1.7	105.2	19.5	439.5	לאומי ארה"ב (B.L.C)
13.7	11.9	49.7	54.9	(9.5)	לאומי בריטניה
2.7	-	8.1	(1.9)	-	לאומי שוויץ
11.5	11.4	6.8	6.2	9.7	לאומי לוקסמבורג
25.3	53.9	11.9	24.3	(51.0)	לאומי רי
-	-	(10.8)	-	-	לאומי רומניה
4.1	0.5	4.8	0.6	-	אחרות
8.1	4.9	175.7	103.6	69.9	סך כל החברות המאוחדות בחו"ל

דוח הדירקטוריון

(*) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס בסך (35) מיליון ש"ח (27 מיליון ש"ח ב-2006). להלן הסכומים שקוזזו:

לאומי ארה"ב (9) מיליון ש"ח ב-2007 לעומת 49 מיליון ש"ח ב-2006.
 לאומי בריטניה (13) מיליון ש"ח ב-2007 לעומת (14) מיליון ש"ח ב-2006.
 לאומי שוויץ 2 מיליון ש"ח ב-2007 לעומת (11) מיליון ש"ח ב-2006.

הגידול בתרומה לרווח נובע בעיקר מהשפעת הפיחות בשער השקל לעומת הדולר ארה"ב. השפעת הפרשי השער היתה בהגדלת הרווח בסך 45 מיליון ש"ח לפני מס במחצית הראשונה של השנה לעומת הקטנת הרווח לפני מס בסך 50 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המימון נטו שנגרמו בבנק וקוזזו חלק מהפרשי שער אלה הסתכמו בכ-35 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של השנה לעומת הכנסות של 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט הרווח הנקי של השלוחות בחו"ל כפי שדווח על ידן:

לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני			
2007	2006	השינוי	
במיליונים			%
16.3	12.4	31.5	בנק לאומי ארה"ב (BLC) - דולר
5.6	5.6	-	בנק לאומי בריטניה - ליש"ט
7.3	5.6	30.4	בנק לאומי שוויץ - פר"ש
1.1	0.8	37.5	בנק לאומי לוקסמבורג - אירו
2.8	5.8	(51.7)	לאומי רי - דולר
(3.3)	-	-	לאומי רומניה - רון *

הרווח הנומינלי של החברות המאוחדות בחו"ל כפי שדווח על ידן הסתכם במחצית הראשונה של 2007 (בתרגום נוחות לדולר ארה"ב) בסך 38.4 מיליון דולר לעומת 35.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 8.8%.

* 1 רון = 0.428 דולר.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה באורים 3, 5, 6 ו-7 לדוחות הכספיים.

בנק לאומי רומניה

ב-22 באוגוסט 2007 הגדיל הבנק את ההון העצמי של בנק לאומי רומניה ב-85 מיליון Ron (כ-36 מיליון דולר).

פעילות הבנק והקבוצה בשוק ההון ובשירותים פיננסיים

קרנות נאמנות

בעקבות החקיקה בנושא הרפורמה בשוק ההון, מכר הבנק בשנת 2006 את פעילותו בתחום ניהול קרנות הנאמנות. החל משנת 2007 נהנה הבנק מעמלת הפצה בלבד על פי החוק.

קופות גמל

בעקבות החקיקה בנושא הרפורמה בשוק ההון, מכר הבנק יחד עם לאומי גמל בע"מ ב-2006 את המוניטין, הפעילות, הנכסים וההתחייבויות בקשר עם חלק מקופות הגמל שנוהלו על ידי לאומי גמל בע"מ.

ב-31 בינואר 2007 הושלמה מכירת הפעילות של קופות גמל נוספות, שהגדולות שבהן הן שיאון, קופה מרכזית לפיצויים, צור ושגיא, לפריזמה קופות גמל בע"מ במחיר של כ-418 מיליון ש"ח, המבטא הפחתה במחיר עקב התאמות שהוסכמו בין הצדדים. הרווח הנקי של הבנק, לאחר התאמות והפרשות למס, הינו כ-257 מיליון ש"ח.

בד בבד עם חתימת ההסכמים עם רוכשי קופות הגמל, נחתמו גם הסכמי הפצה והסכמים למתן שירותי תפעול עם לאומי גמל.

קרנות השתלמות

בעקבות הרפורמה בשוק ההון, ב-15 ביולי 2007 הושלמה מכירת פעילות קה"ל קרן השתלמות לעובדים בע"מ ("קה"ל") וקה"ל קרן השתלמות מסלולים (בניהול קה"ל - ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ) ("קה"ל ניהול"), בהתאם להסכם שנחתם ביום 26 במאי 2006 בין הבנק, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, קה"ל וקה"ל ניהול לבין מגדל שוקי הון (1965) בע"מ עבור חברה בשליטתה ומגדל אחזקות ביטוח עבור חברה בשליטתה ("הרוכש"), למכירת מוניטין, זכויות ניהול, זכויות נוספות ואמצעי שליטה של הבנקים בקה"ל, ולמכירת מוניטין, פעילות, נכסים והתחייבויות בקשר עם קרנות ההשתלמות שבניהול קה"ל ניהול, וזאת בתמורה לסך של 264 מיליון ש"ח. חלקו של הבנק בסכום התמורה הינו 150 מיליון ש"ח. הרווח הנקי של הבנק, לאחר התאמות והפרשות למס, הינו כ-93 מיליון ש"ח.

כמו כן, הבנק התקשר עם קה"ל ועם הרוכש בהסכם למתן שירותי תפעול על ידי הבנק לקרנות הנמכרות, וכן בהסכם הפצה, לפיו הבנק יפיץ את הקרנות. בכוונת הבנק לתת ללקוחותיו ייעוץ לגבי השקעות בקרנות השתלמות, באמצעות יועצי השקעות.

ייעוץ פנסיוני

הבנק נמצא בעיצומה של היערכות לכניסה לתחום הייעוץ הפנסיוני. היערכות זו כרוכה בפיתוח כלים מיכוניים ובהכשרה וגיוס עובדים. הבנק הגיש לממונה על שוק ההון, בטוח וחסכון בקשה לקבלת רשיון יועץ פנסיוני. בין הבנק לבין הממונה מתנהלים מגעים בקשר לבקשה וקיימים חילוקי דעות בקשר עם היקף הרשיון שהממונה מוכן לתת לבנק בשנים הראשונות לפעילות הבנק כיועץ פנסיוני, מאחר שעמדת הממונה היא כי בשלוש השנים הראשונות הבנקים הגדולים לא יתנו ייעוץ פנסיוני לשכירים.

לפרטים נוספים ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

פעילות חוץ בנקאית של חברות כלולות

השקעות הקבוצה בחברות כלולות מסתכמות ב-30 ביוני 2007 בסך 1,765 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,251 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2006.

התרומה לרווח הנקי במחצית הראשונה של שנת 2007 הסתכמה ברווח של כ-84 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ-98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים בקשר להשקעות הקבוצה בחברה כלולה עיקרית:

החברה לישראל בע"מ

הרווח הנקי של החברה לישראל הסתכם במחצית הראשונה של 2007 בכ-328 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך כ-406 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המאזן המאוחד של החברה לישראל הסתכם ביום 30 ביוני 2007 בכ-45.8 מיליארד ש"ח לעומת סך של 28.5 מיליארד ש"ח בסוף 2006.

ההון העצמי ל-30 ביוני 2007 הסתכם בכ-5,785 מיליון ש"ח לעומת כ-5,634 מיליון ש"ח בסוף 2006.

בק"ע הגבלות החלות על הבנק בהיתר השליטה על בז"ן ראה לעיל בעמוד 46.

פז חברת נפט בע"מ - ראה בעמוד 46 לעיל ובאורים 10 ו-12 לדוחות הכספיים.

ניהול סיכוני שוק וסיכון נזילות

התוצאות העסקיות, ההון העצמי, תזרימי המזומנים וערך הבנק חשופים לסיכוני שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים, במחירי ניירות ערך בארץ ובח"ל ובמדדים כלכליים אחרים.

הניהול השוטף של סיכוני השוק באופן שוטף, נועד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים, תוך הערכת הרווח החזוי מניהול הסיכונים לצד הנזקים העלולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים הנ"ל. הניהול מתבסס על תחזיות והערכות שוטפות באשר להתפתחויות בשוקי ההון והכספים.

מדיניות ניהול סיכוני השוק כוללת מגבלות על החשיפות הפיננסיות. המגבלות נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים. מערכת המגבלות תוחמת את השפעת החשיפה של הערך הכלכלי, הרווח החשבוני ומצב הנזילות, לשינויים בלתי צפויים בשיעורי הריבית, במדד, בשערי החליפין וכיו"ב.

במסגרת דיוני תוכנית העבודה לשנת 2007, החליט הדירקטוריון על הרחבת מסגרות הפעילות של תיקי הנוסטרו.

במסגרת אחריות חטיבת שוקי הון על ניהול סיכוני השוק בארץ ובח"ל מתוכננות פעולות שיאפשרו תאום קבוצתי תוך טיפוח התמחויות, שיתוף בידע וניצול יתרונות לגודל.

ניהול סיכוני השוק בבנק כולל גם את החברות הבנות בארץ למעט בלמ"ש ולאומי ושות' בית השקעות בע"מ, להן מדיניות וניהול סיכוני שוק עצמאיים, בשל אופי פעילותם השונה בהשוואה לבנק.

כל חברות הבנות אמצו מדיניות עצמאית לניהול סיכוני שוק. המסגרות לחשיפות לסיכוני שוק הן במתכונת אחידה שנקבעה על ידי הבנק. מסגרות אלה נבחנו על ידי מנהל סיכוני השוק של הבנק ונמצאו נאותות.

המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מהחברות בנות אחת לחודש או לפי דרישה, ומובא בחשבון בראייה הכוללת של החשיפות בקבוצה.

החשיפה בסיס

החשיפה לסיכוני הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, על ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

החשיפה לסיכוני הבסיס מוגדרת כאחוז מההון החשוף של הבנק שאינו מושקע במגזר השקלי הלא צמוד הואיל וההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד.

ההון החשוף כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי השקעות בחברות מוחזקות ובנכסים קבועים, ובתוספת השקעות בחברות בנות בח"ל אשר ממומנות מפיקדונות במטבע חוץ.

להלן החשיפה בפועל ברמת הקבוצה בהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון. הנתונים מוצגים במונחים של אחוז מההון החשוף:

המגבלות המאושרות	31 בדצמבר 2006	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007	
עודף או (גרעון) מקסימליים				
50%-100%	(33.8%)	(41.7%)	(47.2%)	לא צמוד
100%-50%	28.6%	37.8%	47.1%	צמוד מדד
25%-10%	5.2%	3.9%	0.1%	מטבע חוץ

תמהיל ההשקעה של ההון החשוף בין מגזרי ההצמדה השונים נקבע באופן שוטף במסגרת המגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס תחזיות לגבי משתני השוק הרלבנטיים.

דוח הדירקטוריון

במחצית הראשונה של 2007 הושקע במגזר הצמוד למדד בממוצע כ-45% מההון החשוף. ההשקעה המדדית נעה בין 27.9% לבין 58.9%. במגזר המט"ח והצמוד מט"ח הושקע בממוצע כ-6.8% מההון החשוף. יתרת ההון הושקעה במגזר השקלי הלא צמוד. במחצית הראשונה של שנת 2007, עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

לפרטים נוספים ראה עמודים 102 - 104 לדוח.

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים ליום 30 ביוני 2007. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים הנ"ל על הון הבנק וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים ונגזרים. (השינוי התיאורטי בהון הבנק לא כולל את השפעות המס בגין מימון השקעות בחו"ל):

דולר	ארו	ליש"ט	פרי"ש	יין	
במיליוני ש"ח					
18	(16)	6	0	2	עלייה של 5% בשע"ח
42	(26)	13	(1)	6	עלייה של 10% בשע"ח
(30)	27	(2)	(3)	(1)	ירידה של 5% בשע"ח
(97)	54	(4)	(8)	0	ירידה של 10% בשע"ח

החשיפה בריבית

החשיפה לשינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפרעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד מהמגזרים. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים להתחייבויות בתקופות עתידיות, ומתבצעת השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון בכל מגזר. בנוסף בכל מגזר, נמדדת החשיפה לשינויים בריבית אשר מתייחסת לשחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי ושל הרווח החשבונאי השנתי, כתוצאה משינוי עקום התשואות, בכל אחד מהמגזרים.

להלן תמצית החשיפות בריבית ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי			השחיקה הפוטנציאלית ברווח השנתי*		
30 ביוני	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	31 בדצמבר
2007	2006	2006	2007	2006	2006
527	636	549	143	184	176

* השחיקה המירבית ברווח השנתי, על בסיס בחינה של שלוש השנים הקרובות.

מגבלות החשיפה בריבית הינן לשינוי מירבי של השווי הכלכלי ברמת הקבוצה בסך 1,000 מיליון ש"ח, ולשינוי ברווח השנתי בסך 500 מיליון ש"ח.

במחצית הראשונה של 2007 השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי וברווח השנתי נעה בין 527 מיליון ש"ח ל-600 מיליון ש"ח ובין 141 מיליון ש"ח ל-179 מיליון ש"ח בהתאמה.

במחצית הראשונה של 2007 עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה לריבית שקבע הדירקטוריון.

ערך הנתון לסיכון - Value at Risk (VAR)

ה-VAR מודד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי (הירידה הצפויה בערך הנוכחי של הנכסים פחות ההתחייבויות) מהתמהיל הנתון של מבנה התיק, ברמת בטחון נתונה, למשך תקופה עתידית נתונה, כתוצאה משינויים אפשריים במחירי השוק. חישוב ה-VAR נעשה אחת לחודש ברמת הקבוצה ובתדירות גבוהה יותר ברמת הבנק ועל התיקים למסחר.

דוח הדירקטוריון

חישובי ה-VAR והמגבלות במונחי VAR נעשו בשיטה הפרמטרית, ברמת ביטחון של 99%, ולתקופה של החזקת הפוזיציות למשך שבועיים.

על מנת לבחון את תקפות מודל ה-VAR, הבנק מבצע בדיעבד בחינות יומיומיות (backtesting) של השינוי בפועל של השווי הכלכלי של הבנק בהשוואה לאומדן השינוי כפי שנגזר ממודל ה-VAR. הבחינות שבוצעו עד כה מאשרות את תקפות המודל. כמו כן, מעת לעת מחושב ה-VAR באמצעות סימולציה היסטורית, ונבחן הפער בין שתי שיטות המדידה. סימולציה היסטורית מאפשרת מדידת סיכון ללא הסתמכות על מבנה הסתברותי מסוים.

ה-VAR על תיק האופציות המפורשות נבחן הן במודל הפרמטרי והן ב-VAR המחושב בסימולציית מונטה קרלו (על מנת לבחון את מרכיבי הסיכון הלא לינאריים). הפרשי החישוב בין שתי השיטות אינם מהותיים.

אומדן ה-VAR ברמת הקבוצה:

31 בדצמבר 2006	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007	
(במיליוני ש"ח)			
206	287	241	סך ה-VAR
29	47	75	VAR התיקים המשוערכים MTM

מגבלת הדירקטוריון על ה-VAR ברמת הקבוצה היא 500 מיליוני ש"ח והמגבלה על ה-VAR בגין הפריטים המשוערכים Mark to Market היא 300 מיליוני ש"ח.

במחצית הראשונה של 2007 ה-VAR נע בין 206 מיליון ש"ח לבין 277 מיליון ש"ח.

במחצית הראשונה של 2007 עמדה הקבוצה במגבלות הנ"ל.

סיכון הנזילות

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפרעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות כרוכה באי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ (כולל צמוד מט"ח), בהתאם להוראת בנק ישראל. מטרת המדיניות לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכה והגבלה של ההפסדים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים נזילות.

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות ואחר מדדי סיכון הנזילות. סיכון הנזילות נמדד ומנוהל באמצעות מודל פנימי שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחישים שונים.

במסגרת ההיערכות למצב קיצון גובשה תוכנית מגירה הכוללת את האסטרטגיה לניהול משבר נזילות ומינני הצוות הניהולי לטיפול במשבר ולהגדרת התהליכים והצעדים להתמודדות כולל יצירת מקורות באופן מהיר ככל האפשר.

בנוסף למודל שתואר לעיל, לאומי מפעיל מערכת מדדים נוספת להתרעה מוקדמת על התפתחויות חריגות ובלתי צפויות בסיכון הנזילות.

בהתאם למתחייב מהוראת בנק ישראל מספר 342, אישר הדירקטוריון את מדיניות ניהול סיכון הנזילות וקבע מגבלות כלהלן: יחס הנזילות צריך להיות גבוה מ-1 ופער הנזילות צריך להיות גבוה מאפס, בכל אחד מהתרחישים בטווח תכנון של יום, שבוע וחודש.

במחצית הראשונה של השנה לא היו חריגות מהמגבלות שקבע הדירקטוריון פרט לגלישה ביום אחד בתרחיש קיצון.

לפרטים נוספים בקשר לניהול סיכונים שוק ראה בדוח השנתי לשנת 2006 עמודים 148-158.

סיכון אשראי

במטרה לשפר את ניהול סיכוני האשראי ולבצע התאמות לדרישות רגולטוריות הוקמה יחידה עצמאית לניהול סיכוני אשראי.

היחידה תבצע בחינה בלתי תלויה של סיכוני האשראי והיבטי הסיכון. סמכויות האשראי ברמות השונות נקבעו כנגזרת של גודל מסגרת האשראי, דירוג הסיכון של הלווה ואופי הבקשה, תוך שמירה על עיקרון קבלת החלטות בבקשות אשראי מורכבות או בסיכון גבוה על ידי גורמים בכירים.

לפרטים נוספים בקשר לסיכוני אשראי ראה בדוח השנתי לשנת 2006 עמודים 161-166.

בקשר לסיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ראה בדוח השנתי לשנת 2006 עמודים 158-160.

הערכות לקראת בזל 2

ועדת בזל לפיקוח בנקאי פירסמה ביוני 2006 את הנוסח האחרון של האמנה למדידת הלימות הון (בזל 2) שאמורה להיות מיושמת, לאחר הנחיות של הבנקים המרכזיים. האמנה מושתתת על שלושה בסיסים: דרישות הון מזעריות, פיקוח שליטה ובקרה על הלימות ההון ומדיניות בקשר עם גילוי מידע לציבור. מידע כזה ישלים את דרישות ההון המזערי והפיקוח הנדרש, ויאפשר לשוק להעריך את סיכון הבנק. המפקח על הבנקים הודיע בסוף ינואר 2007 כי תאריך היעד ליישום אמנת בזל 2 בישראל הוא 2009. בתחילת חודש אפריל 2007 העביר המפקח על הבנקים טיוטת הוראה המתייחסת לגישות הסטנדרטיות של סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים. הבנקים נתבקשו להכין הערות לטיטה הנ"ל.

דרישות ההון המזערי החדשות מתייחסות, בנוסף לסיכוני אשראי ושוק, אליהם נדרשים הבנקים להתייחס זה מכבר, גם לסיכונים תפעוליים. בנוסף, נדרשים שינויים נכבדים בדרישות ההון בגין סיכוני אשראי. בשני ההקשרים, הן של סיכוני אשראי והן של סיכונים תפעוליים, מציעה הועדה שלוש חלופות לחישובי הון מזערי. החלופות מאופיינות ברגישות סיכון הולכת וגדלה. הבנקים, והפיקוח על הבנקים, אמורים לבחור השיטה המתאימה לרמת ניהול הסיכון בה הם נוקטים.

במסגרת הערכות הבנק ליישום הנחיות בזל 2 ובהמשך לפעילויות שבוצעו בשנים 2004-2005 הוקמה בסוף 2005 מנהלת פרויקט, שתפקידה לנהל, לרכז, לתאם ולפקח בין/על גורמים המעורבים בפרוייקט ולהביא בסופו של דבר ליישום כלל הנחיות בזל 2. בנוסף מונתה ועדת היגוי עליונה לפרוייקט בזל 2 בראשות המשנה הבכיר למנכ"ל וכחברים בועדה מכהנים מספר חברי הנהלה ומנהלים בכירים אחרים.

הבנק נערך להתאמת השינויים הנדרשים במערכות התשתית, ולאיסוף הנתונים הנדרשים על מנת לאמוד את משתני הסיכון. התאמת המערכות, בניית מאגרי נתונים וקישור המערכות. כל אלה יחייבו השקעת משאבים ניכרים בשנים הקרובות.

בסוף חודש מאי 2007 הודיע המפקח על הבנקים על הקמת שישה צוותי עבודה לגיבוש הדרישות מהתאגידים הבנקאיים בתחומים השונים, ובנוסף יחידת דוחות הכספיים בפיקוח על הבנקים תמשיך לטפל ביישום המלצות באזל 2 בדבר נדבך 3 (דרישות גילוי בדיווחים).

צוותי העבודה הנ"ל החלו בדיונים ראשוניים עם צוותי עבודה מקבילים בבנק לליבון הנושאים השונים.

בנק ישראל הבטיח לפרסם עד סוף חודש אוגוסט 2007 טיוטת הנחיות לקראת המשך הדיונים של הצוותים.

מצב ההצמדה, ומצב הנזילות

מצב ההצמדה

במחצית הראשונה של השנה גדלה החשיפה במגזר המדדי מרמה של כ-3.2 מיליארד ש"ח לרמה של כ-4.2 מיליארד ש"ח. הגדלת ההשקעה במגזר המדדי בוצעה בעיקר באמצעות רכישת אג"ח מדדיות.

להלן מצב מאזני ההצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2006		ליום 30 ביוני 2007			
לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)
מיליוני ש"ח					
129,767	56,272	108,139	131,772	58,502	109,590
129,814	53,095	102,067	133,328	53,069	103,571
(47)	3,177	6,072	(1,556)	5,433	6,019

(1) כולל עסקות עתידיות ואופציות

(2) כולל צמוד מטבע חוץ

לפרטים נוספים ראה עמודים 102-104 לדוח.

גיוס המקורות ומצב הנזילות

מצב הנזילות

המערכת –

במחצית הראשונה של 2007, צמצם בנק ישראל את היקף מכרזי המק"מ נטו בכ-11.7 מיליארד ש"ח לרמה של כ-88 מיליארד ש"ח. זאת לאחר שבסוף פברואר, הודיע בנק ישראל כי לאחר יותר מעשור של הרחבה הדרגתית בהנפקות המק"מ במטרה לבסס אותו ככלי מוניטרי, תוך ספיגת עודפי נזילות המשק, יתחיל בנק ישראל להשתמש במק"מ ככלי מוניטרי פעיל.

במקביל חל קיטון של 4.5 מיליארד ש"ח ביתרת מכרזי האשראי המוניטרי של בנק ישראל אשר עמדה בסוף יוני 2007 על 3 מיליארד ש"ח. ממוצע היקף מכרזי האשראי המוניטרי במחצית הראשונה היה גבוה יותר ועמד על כ-15.2 מיליארד ש"ח.

בלאומי, עמדה יתרת מכרזי האשראי המוניטרי מבנק ישראל לסוף המחצית על כ-1 מיליארד ש"ח, לעומת סוף שנת 2006 בה לא ניצל לאומי כלי זה. ממוצע היקף מכרזי האשראי המוניטרי בלאומי בתקופה זו עמד על כ-5.8 מיליארד ש"ח.

החל מינואר 2007 הפסיק בנק ישראל את השימוש בכלי ה"ריפו" על המק"מ לספיגת עודפי נזילות במערכת. במהלך החודשים הקרובים מתכוון בנק ישראל להתחיל ולבצע מכרזי "ריפו" הפוכים, אשר יזרימו נזילות למערכת הבנקאית ואליהם יוכלו לגשת גם חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

ביולי 2007, החלה הפעלת מערכת RTGS (מערכת זה"ב-זיכויים והעברות בזמן אמת) בישראל, לצורך ביצוע העברות בשקלים בין הבנקים בישראל ויתר משתתפי המערכת, במהלך יום העסקים. ב-30 ביולי הופעל השלב הראשון שבו מבוצעת סליקה סופית ובלתי חוזרת של תוצאות המסלקות: מס"ב, מסלקת שיקים ובורסה (נטו). החל מ-3 בספטמבר 2007 מתוכננת הפעלה מלאה של המערכת שתכלול גם את הוראות הלקוחות.

בנוסף, לאומי יצטרף כחבר במסלקת ה-CLS ויספק שירותי נוסטרו בשקלים ושירותי נזילות בשקלים לבנק ה-CLS. מועד ההפעלה (לפי לוחות הזמנים העדכניים להיום) במט"ח - רביעי רביעי 2007 ובשקלים - רביעי ראשון 2008.

דוח הדירקטוריון

הבנק -

מבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק ממשיך להצביע על נזילות גבוהה, זאת כתוצאה ממדיניות מכוונת לגיוס מקורות יציבים ומגוונים תוך דגש על גיוס פקדונות ממספר גדול של לקוחות לטווחי זמן שונים ובכלל זה לתקופות ארוכות.

לבנק תיק ניירות ערך (בשקלים ובמט"ח) נזיל ואיכותי בהיקף של כ-31.6 מיליארד ש"ח, המושקע בעיקר באג"ח ממשלתיות בארץ ובניירות ערך זרים שדרוגם הממוצע A+.

שיעור הנכסים הנזילים נטו של הבנק – מזומנים ופיקדונות בבנקים וניירות ערך (לא כולל מניות וקרנות) בניכוי פיקדונות מבנקים עמד על 33.0% מסך הנכסים של הבנק ליום 30 ביוני 2007, בהשוואה ל-36.6% ב-31 בדצמבר 2006. שיעור הנכסים הנזילים נטו ביחס לסך ההתחייבויות (בניכוי פיקדונות מבנקים) עמד על 37.0%, בהשוואה ל-40.1% ב-31 בדצמבר 2006.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו ואחר מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק בהתאם להוראת בנק ישראל. ההנחות השונות העומדות בבסיס המודל נבחנות ומתעדכנות באופן שוטף בהתאם להתפתחויות שחלות בפרמטרים הרלבנטיים העיקריים.

מקורות ושימושים (בבנק) -

יתרת פיקדונות הציבור בבנק גדלה במהלך המחצית הראשונה של השנה בכ-2.1 מיליארד ש"ח, גידול של 1.1%.

יתרת פיקדונות הציבור בבנק, במגזר הלא צמוד גדלה ב-0.4 מיליארד ש"ח, גידול של כ-0.4%, והסתכמה ל-90.4 מיליארד ש"ח, בסוף יוני 2007.

יתרת פיקדונות הציבור במט"ח ובצמוד למט"ח הסתכמה ב-85.9 מיליארד ש"ח, גידול של כ-4.2 מיליארד ש"ח. בניכוי השפעת שערי החליפין, היתרה גדלה בכ-3.1 מיליארד ש"ח 3.8%.

יתרת פיקדונות הציבור במגזר הצמוד למדד קטנה בכ-2.9 מיליארד ש"ח, קיטון של כ-10.3%.

במחצית הראשונה של 2007 הונפקו אג"ח, צמודות למדד, באמצעות לאומי למימון, בהיקף של כ-0.9 מיליארד ש"ח. הנפקות אלו בוצעו לתקופה ממוצעת של כ-8 שנים.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2007 נמשך הגידול בהיקף הפיקדונות החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק.

במהלך התקופה הנסקרת גדל היקף תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק בכ-28.7 מיליארד ש"ח. בהיקף תיק קרנות הנאמנות נרשם גידול בסך 11.6 מיליארד ש"ח.

יתרת האשראי לציבור גדלה במחצית הראשונה של שנת 2007 בכ-6.5 מיליארד ש"ח. באשראי הלא צמוד חלה עליה שהסתכמה בכ-3.7 מיליארד ש"ח, 5.3%, באשראי המדדי חלה עליה של 0.9 מיליארד ש"ח, גידול של 3.8%, ובאשראי במט"ח עלייה של כ-1.6 מיליארד ש"ח, גידול של 4.8% (בניכוי השפעת שערי החליפין, היתרה במט"ח גדלה בכ-1.1 מיליארד ש"ח).

במהלך התקופה הנסקרת התרחבה הפעילות של הבנק בעסקות נגזרים. פעילות זו מבוצעת עם לקוחות הבנק ומיועדת לצרכי גידור וניהול סיכונים הגלומים בפעילותם. היקף פעילות swap מול בנקים זרים גדלה מיתרה ממוצעת של 4.6 מיליארד ש"ח בשנת 2006 ליתרה ממוצעת של 6.9 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה של 2007.

דוח הדירקטוריון

הליכים משפטיים

בדוח השנתי לשנת 2006 פורטו בדוח הדירקטוריון הליכים משפטיים, אזרחיים ואחרים, להם הבנק וחברות מאוחדות צד.

למועד פרסום דוח זה, לא חלו שינויים מהותיים בהליכים הנ"ל, למעט כמפורט להלן.

אין בין התביעות התלויות נגד הבנק תביעה שסכומה עולה על שיעור של 1% מההון העצמי של הבנק ל-30 ביוני 2007, כ-196 מיליון ש"ח, למעט תביעות שפורטו בביאורים 3 ו-6 לדוחות הכספיים.

פירוט בדבר בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה באפריל 2007 ובקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביוני 2007, ראה בביאור 4.4-ה. לדוחות הכספיים.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים לכל התביעות.

לפרטים נוספים ראה בביאורים 3-7 לדוחות הכספיים.

ביום 11 במרס 2007 הוגשה בקשה לאישור תביעה נגזרת מטעם הבנק כנגד בעלי השליטה באפריקה ישראל ובכירים בבנק, כמתואר בדוח השנתי לשנת 2006 עמוד 177 סעיף 1.4.

ביום 15 באוגוסט 2007 הגישו הבנק ונושאי המשרה המשיבים לבית המשפט המחוזי את תגובתם לבקשה לאישור תביעה נגזרת, על פיה התבקש בית המשפט לדחות את הבקשה.

הסכמים מהותיים

בהמשך לתיאור בדוח השנתי לשנת 2006 של הסכם בין הבנק לבין בנק אגוד לישראל בע"מ ("בנק אגוד") למתן שירותי מחשוב ותפעול כוללים, באפריל 2007 הגיעו הבנק ובנק אגוד להסכמה להארכת ההסכם למתן שירותי מחשב ותפעול כוללים על ידי הבנק לבנק אגוד שנחתם בספטמבר 2001 לתקופה המסתיימת בשנת 2009.

תקופת ההסכם החדש הינה 10 שנים החל מתאריך 1 בינואר 2007, ולפיו תשולם לבנק תמורה שנתית שתעלה בהדרגה מסך של כ-40 מיליון ש"ח בשנתיים הראשונות לכ-45 מיליון ש"ח החל מהשנה השישית (הסכומים צמודים למדד המחירים לצרכן של דצמבר 2006 ומותנים בהיקף פעילות בנק אגוד).

הארכת ההסכם אושרה על ידי דירקטוריון הבנק ודירקטוריון בנק אגוד וכפופה לחתימת הסכם מפורט ולאישור בנק ישראל.

ד. נושאים נוספים

לאומי למען הקהילה

מעורבות חברתית

מהקמתו ועד לימינו אלה, פעיל לאומי בקהילה שבקרבה הוא פועל, וכחלק מתפיסתו תורם הבנק למוסדות ולארגונים שונים בתחומי החינוך, החברה, התרבות, האמנות והבריאות. בשנים האחרונות שם הבנק דגש על תמיכה בתחום החינוך והשכלה ועל עידוד היזמות וטיפוח המנהיגות בקרב בני הנוער בפריפריה.

מעורבות הקבוצה בקהילה מבוצעת במספר דרכים:

- תרומות באמצעות ארגונים (מוסדות ועמותות) הפועלים לקידום פרויקטים חברתיים שבמרכזם חינוך ורווחת ילדים ובני נוער.
- מעורבות באמצעות מתן חסויות לפעילויות חינוכיות ותרבותיות.
- דאגה פרטנית לאוכלוסיות במצוקה קשה.

"לאומי אחרי - קרן המאה למען דור המחר"

בשנת 2003, במלאת מאה שנים להקמת הבנק, הקים לאומי את "לאומי אחרי - קרן המאה למען דור המחר". הקרן משקיעה בפרויקטים חינוכיים ופועלת למען צמצום פערים והקניית שוויון הזדמנויות. בשנת 2006 השתתפו בתכניות הלימוד וההעשרה השונות של הקרן, כ-14,000 תלמידים וסטודנטים ממגזרי אוכלוסיה שונים, מכל רחבי הארץ. במסגרת הקרן תומך לאומי גם בעמותת "עתידיים" ובעמותת "נוער מוביל שינוי", המטפחות את ההשכלה והמנהיגות בקרב בני הנוער, וכן מיזם "סיכויים שווים" המסייע למשפחות מצוקה בתחומי סעד ורווחה.

סיום שנת פעילות תשס"ז

במהלך הרביע השני, נמשכו פעילויות העמותה בתחום החינוך והנגישות להשכלה הגבוהה בשיתוף אוניברסיטת ת"א, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אוניברסיטת חיפה, המכללה האקדמית תל-חי, עמותת "ידידי עתידיים", עמותת "רשת הון סיכוי לישראל", עמותת "יוניסטרס" ועמותת "נוער מוביל שינוי - אחרי".

"סיכויים שווים"

שלב ב' של המיזם, המעניק סל סיוע נרחב למשפחות מעוטות יכולת, נמצא בשלבי סיכום. כ-150 מהמשפחות קיבלו את כל הסיוע. יתר המשפחות מצויות בתהליך העברת בקשות לצרכים ושירותים שנרכשים בצורה מקומית.

קמחא ד'פסחא

לכבוד חג הפסח, חילק לאומי חבילות מזון ותלושי שי לכ-1,800 משפחות נזקקות, במסגרת מבצע קמחא ד'פסחא. המבצע התקיים זו השנה השלישית הודות לתרומה של עמותת "לאומי אחרי - קרן המאה למען דור המחר", עובדים ולקוחות.

"יזמים צעירים ישראל - מיסודו של לאומי"

כחלק מתפיסת טיפוח היזמות, שותף ותומך לאומי בפרויקט "יזמים צעירים", מיזם הקמתו בישראל בשנת 1991. "יזמים צעירים" הוא יוזמה בינלאומית שמקיפה מדי שנה מיליוני בני נוער בלמעלה ממאה מדינות ברחבי העולם. למעלה מ-4,000 בני נוער מרחבי הארץ משתתפים גם השנה בתכנית חינוכית ומאתגרת שבמהלכה הם מתנסים בהקמת עסק ובניהולו, תוך לימוד עיקרי היזמות והעשייה העסקית. משתתפי התכנית מגיעים מכל מגזרי החברה בישראל - ותיקים, עולים חדשים וצעירים מהמגזר הערבי.

דוח הדירקטוריון

מדד מעלה לאחריות חברתית

לאומי מדורג בעשירייה הראשונה מבין כל החברות הגדולות במשק, המדורגות על ידי מדד מעלה לאחריות חברתית.

דירוג מעלה בוחן את החברות הגדולות במשק על פי עמידתן בקריטריונים של אחריות חברתית. הדירוג מתבסס על קריטריונים מפורטים בארבעה תחומים מרכזיים מתוך מכלול תחומי האחריות החברתית של עסקים: איכות סביבה, אתיקה בעסקים, סביבת עבודה וזכויות אדם וקשרי קהילה.

היקף תרומות וחסויות

במחצית הראשונה של שנת 2007, תרמה קבוצת לאומי והעניקה חסויות למטרות חברתיות וקהילתיות בהיקף של כ-7.1 מיליון ש"ח, מתוכם סך התרומות הוא כ-5.8 מיליון ש"ח.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח השנתי לשנת 2006.

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

דוח שנתי מסכם לשנת 2006 הוגש ב-10 באפריל 2007 ונדון בוועדת הביקורת ב-15 באפריל 2007.

דוחות שנתיים של חברות בנות ושלוחות חו"ל לשנת 2006 הוגשו ב-10 באפריל 2007 ונדונו בוועדת הביקורת ב-27 במאי 2007.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הערכת בקרות ונהלים

ביום 15 בנובמבר 2004 פירסם המפקח על הבנקים הוראה בדבר הצהרה שתצורף לדוחות רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים, עליה יחתמו המנכ"ל והחשבונאי הראשי/החשב של הבנק או אדם המבצע בפועל אותו תפקיד (בלאומי, ראש החטיבה לכספים ולכלכלה) החל מהדוח הכספי לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני 2005. ביום 18 ביולי 2005 פירסם המפקח על הבנקים נוסח מתוקן של ההצהרה. נוסח ההצהרה בהוראה מבוסס על הוראות של ה-SEC ומתייחס לדרישות של סעיף 302 בחוק Sarbanes - Oxley ("SOX"). בהתאם להוראה ההצהרה אינה מיושמת על פי הדרישות המרחיבות שנקבעו בסעיף 404 של ה-SOX Act המחייב קיום מערך בקרה פנימית על פי מסגרת מוגדרת ומקובלת והרחבה בהיקף ניכר בהשוואה לבקרות הגילוי שהפעלתן נדרשה מהדוחות ליום 30 ביוני 2005 ואילך.

בסיוע יועצים חיצוניים, קבע הבנק נהלים וכן מונתה ועדת גילוי בראשות המנכ"ל הראשי של הבנק ובשיתוף חברי הנהלה ומנהלים בכירים אחרים במתכונת המאפשרת לקיים את ההנחיות של הוראה זו.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל הראשי וראש החטיבה לכספים ולכלכלה של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל הראשי של הבנק וראש החטיבה לכספים ולכלכלה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרביע שהסתיים ביום 30 ביוני של 2007 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

אחריות הנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (SOX Act 404)

ב-5 בדצמבר 2005 פירסם המפקח על הבנקים חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה-SEC וה-Oversight Board הוראות באשר לאחריות הנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח בחוזר הנ"ל קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיף 404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחו.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.
- יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית של בקרות פנימיות בבנק והליך פיתוחן של מערכות אלה מחייב את הבנק להיערך ולקבוע שלבים ויעדי ביניים עד ליישומן המלא.

דוח הדירקטוריון

- את הפרויקט יש להשלים עד המחצית הראשונה של 2008, כך שביקורת רואי החשבון המבקרים תחל בחודש יוני 2008 ותסתיים עד למועד הדיווח של דצמבר 2008. הנהלת הבנק נערכת ליישום ההוראה.

דירקטוריון

ביום 20 במאי 2007 נבחר מר משה דברת כדירקטור בבנק, באסיפה הכללית השנתית של הבנק.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 28 באוגוסט 2007 הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2007 ולתקופות שנסתיימו באותו תאריך.

הדירקטוריון קיים במחצית הראשונה של 2007 - 20 ישיבות מליאה ו-53 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

איתן רף
יו"ר הדירקטוריון

28 באוגוסט 2007

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2006				2007			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים (באחוזים)	יתרה ממוצעת (ב) מימון	יתרה ממוצעת (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (באחוזים)	ללא השפעת נגזרים (ב) מימון	יתרה ממוצעת (ב) מימון	יתרה ממוצעת (ב) מימון (במיליוני ש"ח)
מטבע ישראלי לא צמוד							
7.07	1,490	(ט) 86,720		6.16	1,432	95,044	נכסים (ג) (ד)
	161	13,813			252	25,980	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
6.75	1,651	100,533		5.68	1,684	121,024	סך כל הנכסים
(3.81)	(799)	(ט) 85,115		(2.95)	(752)	102,682	התחייבויות (ד)
	(26)	6,554			(103)	12,177	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(3.65)	(825)	91,669		(3.00)	(855)	114,859	סך כל ההתחייבויות
3.10	3.26			2.68	3.21		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
10.01	1,379	57,097		7.64	1,058	56,982	נכסים (ג) (ד)
	3	262			9	427	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
9.99	1,382	57,359		7.65	1,067	57,409	סך כל הנכסים
(9.00)	(1,029)	47,238		(6.98)	(716)	42,070	התחייבויות (ד)
	(50)	3,922			(204)	7,621	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(8.71)	(1,079)	51,160		(7.61)	(920)	49,691	סך כל ההתחייבויות
1.28	1.01			0.04	0.66		פער הריבית
מטבע חוץ:							
(לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
(9.58)	(3,009)	(ט) 121,071		18.27	5,229	122,069	נכסים (ג) (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
	72	4,351			20	6,814	נגזרים מגדרים
	(1,224)	52,762			1,515	50,317	נגזרים משובצים ו-ALM
(9.02)	(4,161)	178,184		15.98	6,764	179,200	סך כל הנכסים
10.84	3,295	(ט) 116,538		(16.93)	(4,640)	116,369	התחייבויות (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
	(40)	4,247			(10)	6,566	נגזרים מגדרים
	1,452	55,950			(1,726)	56,736	נגזרים משובצים ו-ALM
10.23	4,707	176,735		(14.97)	(6,376)	179,671	סך כל ההתחייבויות
1.21	1.26			1.01	1.34		פער הריבית

הערות ראה בעמוד 70 להלן.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני					
2006			2007		
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	(הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (ב) מימון	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת (ב) מימון
(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)
	(0.21)	264,888 (ט)	11.75	7,719	274,095
סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)					
השפעת נגזרים: (ה)					
		72		20	6,814
		(1,060)		1,776	76,724
					ALM-ו
(1.33)		(1,128)	11.08	9,515	357,633
סך כל הנכסים					
	2.34	1,467	(9.69)	(6,108)	261,121
סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)					
השפעת נגזרים: (ה)					
		(40)		(10)	6,566
		1,376		(2,033)	76,534
					ALM-ו
3.46		2,803	(9.81)	(8,151)	344,221
סך כל ההתחייבויות					
2.13	2.13		1.27	2.06	
פער הריבית					
		(15)		37	
בגין אופציות					
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) (ה)					
		1		(2)	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)					
		84		499	
הוצאות מימון אחרות					
		51		(89)	
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים					
		1,796		1,809	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)					
		(185)		(38)	
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים					
		1,611		1,771	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)					
		264,888		274,095	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)					
		3,782		3,829	
נכסים כספיים אחרים (ד)					
		3,129		4,575	
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים					
		(1,071)		(1,000)	
סך כל הנכסים הכספיים					
		270,728		281,499	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)					
		248,891		261,121	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)					
		3,596		3,493	
התחייבויות כספיות אחרות (ד)					
		6,666		7,217	
סך כל ההתחייבויות הכספיות					
		259,153		271,831	
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות					
		11,575		9,668	
נכסים לא כספיים					
		7,614		9,897	
התחייבויות לא כספיות					
		1,671		778	
סך כל האמצעים ההוניים					
		17,518		18,787	

הערות ראה בעמוד 70 להלן.

הערות:

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיסי נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (ג) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה כלהלן:
במגזר מטבע ישראלי לא צמוד לתקופות של שלושה ושישה חודשים סך של 243 מיליוני ש"ח ו-218 מיליוני ש"ח בהתאמה.
במגזר מטבע ישראלי צמוד למדד לתקופות של שלושה ושישה חודשים סך של 176 מיליוני ש"ח ו-137 מיליוני ש"ח בהתאמה.
במגזר מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח) לתקופות של שלושה ושישה חודשים סך של (17) מיליוני ש"ח ו-(40) מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (ו) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה, במגזרים השונים, לתקופות של שלושה ושישה חודשים סך של 402 מיליוני ש"ח ו-315 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (ז) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- (ח) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (ט) הוצג מחדש - ראה באור 1.ב.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) מטבע חוץ: נומינלי ב-\$ ארה"ב

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני						
2006			2007			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	נגזרים	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	(הוצאות)	יתרה
		ממוצעת (ב) מימון	ממוצעת (ב) מימון	נגזרים	ממוצעת (ב) מימון	ממוצעת (ב) מימון
		(במיליוני \$)	(במיליוני \$)	(באחוזים)		(במיליוני \$)
מטבע חוץ: פעילות מקומית (לרבות מטבע ישראלי צמוד מטבע חוץ)						
5.31	218	16,760		5.69	268	19,228
נכסים (ג) (ד)						
השפעת נגזרים: (ה)						
	16	951		6	1,665	
נגזרים מגדרים						
	3	11,498		29	12,257	ALM-ו
נגזרים משובצים ו-ALM						
3.29	237	29,209		3.70	303	33,150
סך כל הנכסים						
(3.31)	(135)	16,585		(4.07)	(187)	18,705
התחייבויות (ד)						
השפעת נגזרים: (ה)						
	(9)	933		(3)	1,608	
נגזרים מגדרים						
	11	12,159		(19)	13,808	ALM-ו
נגזרים משובצים ו-ALM						
(1.81)	(133)	29,677		(2.47)	(209)	34,121
סך כל ההתחייבויות						
1.48	2.00			1.23	1.62	
פער הריבית						
מטבע חוץ: פעילות חו"ל, שלוות שהן זרוע ארוכה						
5.25	122	9,505		6.25	159	10,445
נכסים (ג) (ד)						
	-	40		(2)	40	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
5.24	122	9,545		6.16	157	10,485
סך כל הנכסים						
(3.93)	(84)	8,717		(4.83)	(114)	9,616
התחייבויות (ד)						
	(1)	74		-	60	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(3.94)	(85)	8,791		(4.80)	(114)	9,676
סך כל ההתחייבויות						
1.30	1.32			1.36	1.42	
פער הריבית						
סך הכל						
5.29	340	26,265		5.89	427	29,673
נכסים כספיים במט"ח שהניבו הכנסות מימון (ג) (ד)						
	16	951		6	1,665	השפעת נגזרים: (ה)
נגזרים מגדרים						
	3	11,538		27	12,297	נגזרים משובצים ו-ALM
3.77	359	38,754		4.29	460	43,635
סך כל הנכסים						
(3.52)	(219)	25,302		(4.33)	(301)	28,321
התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו הוצאות מימון (ד)						
	(9)	933		(3)	1,608	השפעת נגזרים: (ה)
נגזרים מגדרים						
	10	12,233		(19)	13,868	נגזרים משובצים ו-ALM
(2.29)	(218)	38,468		(2.98)	(323)	43,797
סך כל ההתחייבויות						
1.48	1.77			1.31	1.56	
פער הריבית						

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזנית של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות בבנק ובחברות מאוחדות בארץ, ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (ג) ליתרה הממוצעת של הנכסים בפעילות חו"ל נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה בסך (4) מיליון דולר ארה"ב.
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

לשישה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני							
2006			2007				
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים (באחוזים)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (באחוזים)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (באחוזים)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)
מטבע ישראלי לא צמוד							
6.75	2,890	87,138	(ט)	6.17	2,854	93,977	נכסים (ג) (ד)
	272	15,146			511	26,081	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
6.28	3,162	102,284		5.69	3,365	120,058	סך כל הנכסים
(3.57)	(1,516)	85,706	(ט)	(3.11)	(1,546)	100,170	התחייבויות (ד)
	(39)	6,941			(217)	11,995	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(3.39)	(1,555)	92,647		(3.17)	(1,763)	112,165	סך כל ההתחייבויות
2.89	3.18			2.52	3.06		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
7.81	2,149	56,081		5.74	1,603	56,580	נכסים (ג) (ד)
	6	244			15	360	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
7.80	2,155	56,325		5.76	1,618	56,940	סך כל הנכסים
(6.82)	(1,587)	47,325		(4.85)	(1,034)	43,115	התחייבויות (ד)
	(106)	3,858			(317)	6,582	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(6.72)	(1,693)	51,183		(5.51)	(1,351)	49,697	סך כל ההתחייבויות
1.08	0.99			0.25	0.89		פער הריבית
מטבע חוץ:							
(לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
0.75	451	120,672		8.29	5,022	123,616	נכסים (ג) (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
	101	4,615			172	6,714	נגזרים מגדרים
	(316)	50,515			890	49,359	נגזרים משובצים ו-ALM
0.27	236	175,802		6.89	6,084	179,689	סך כל הנכסים
0.63	366	115,691		(6.86)	(3,929)	116,599	התחייבויות (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
	(87)	4,518			(166)	6,430	נגזרים מגדרים
	556	54,805			(966)	56,939	נגזרים משובצים ו-ALM
0.95	835	175,014		(5.70)	(5,061)	179,968	סך כל ההתחייבויות
1.22	1.38			1.19	1.43		פער הריבית

הערות ראה בעמוד 70 לעיל.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני					
2006			2007		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות	הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות	הכנסות
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	(הוצאות)	יתרה
(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	ממוצעת (ב) מימון	(באחוזים)	ממוצעת (ב) מימון	(במיליוני ש"ח)
4.21	5,490	263,891 (ט)	7.03	9,479	274,173
סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ה)					
השפעת נגזרים: (ה)					
	101	4,615		172	6,714
	(38)	65,905		1,416	75,800
נגזרים משובצים ו-ALM					
3.35	5,553	334,411	6.30	11,067	356,687
סך כל הנכסים					
סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)					
(2.21)	(2,737)	248,722 (ט)	(5.07)	(6,509)	259,884
השפעת נגזרים: (ה)					
	(87)	4,518		(166)	6,430
	411	65,604		(1,500)	75,516
נגזרים משובצים ו-ALM					
(1.52)	(2,413)	318,844	(4.84)	(8,175)	341,830
סך כל ההתחייבויות					
1.83	2.00		1.46	1.96	
פער הריבית					
	5			50	
בגין אופציות					
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) (ה)					
	2			(1)	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)					
	271			727	
הוצאות מימון אחרות					
	23			(66)	
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים					
	3,441			3,602	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)					
	(386)			(49)	
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים					
	3,055			3,553	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ה)					
	263,891			274,173	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)					
	3,761			3,782	
נכסים כספיים אחרים (ד)					
	3,287			4,215	
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים					
	(1,054)			(1,010)	
סך כל הנכסים הכספיים					
	269,885			281,160	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)					
	248,722			259,884	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)					
	3,605			3,454	
התחייבויות כספיות אחרות (ד)					
	6,816			8,295	
סך כל ההתחייבויות הכספיות					
	259,143			271,633	
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות					
	10,742			9,527	
נכסים לא כספיים					
	7,542			9,507	
התחייבויות לא כספיות					
	1,433			710	
סך כל האמצעים ההוניים					
	16,851			18,324	

הערות ראה בעמוד 70 לעיל.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) מטבע חוץ: נומינלי ב-\$ ארה"ב

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני						
2006			2007			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת כולל השפעת	(הוצאות)	יתרה
נגזרים	נגזרים	מימון (ב)	ממוצעת (ב)	נגזרים	מימון (ב)	ממוצעת (ב)
(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני \$)	(במיליוני \$)	(באחוזים)	(במיליוני \$)	(במיליוני \$)
מטבע חוץ: פעילות מקומית						
(לרבות מטבע ישראלי צמוד)						
מטבע חוץ						
4.94	407	16,669	5.60	536	19,416	נכסים (ג) (ד)
השפעת נגזרים: (ה)						
	22	1,001		41	1,617	נגזרים מגדרים
	5	10,926		30	11,842	נגזרים משובצים ו-ALM
3.06	434	28,596	3.73	607	32,875	סך כל הנכסים
(3.09)	(250)	16,270	(3.90)	(358)	18,526	התחייבויות (ד)
השפעת נגזרים: (ה)						
	(19)	983		(39)	1,550	נגזרים מגדרים
	7	11,824		(4)	13,644	נגזרים משובצים ו-ALM
(1.81)	(262)	29,077	(2.39)	(401)	33,720	סך כל ההתחייבויות
1.25	1.85		1.34	1.70		פער הריבית
מטבע חוץ: פעילות חו"ל, שלוות						
שהן זרוע ארוכה						
5.05	236	9,460	6.06	306	10,248	נכסים (ג) (ד)
השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)						
	5	41		12	46	
5.14	241	9,501	6.27	318	10,294	סך כל הנכסים
(3.73)	(162)	8,785	(4.63)	(217)	9,479	התחייבויות (ד)
השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)						
	(1)	72		-	65	
(3.72)	(163)	8,857	(4.60)	(217)	9,544	סך כל ההתחייבויות
1.42	1.32		1.67	1.43		פער הריבית
סך הכל						
נכסים כספיים במט"ח שהניבו						
4.98	643	26,129	5.76	842	29,664	הכנסות מימון (ג) (ד)
השפעת נגזרים: (ה)						
	22	1,001		41	1,617	נגזרים מגדרים
	10	10,967		42	11,888	נגזרים משובצים ו-ALM
3.57	675	38,097	4.33	925	43,169	סך כל הנכסים
התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו						
(3.31)	(412)	25,055	(4.15)	(575)	28,005	הוצאות מימון (ד)
השפעת נגזרים: (ה)						
	(19)	983		(39)	1,550	נגזרים מגדרים
	6	11,896		(4)	13,709	נגזרים משובצים ו-ALM
(2.25)	(425)	37,934	(2.88)	(618)	43,264	סך כל ההתחייבויות
1.32	1.67		1.45	1.61		פער הריבית

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזנית של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות בבנק ובחברות מאוחדות בארץ, ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (ג) ליתרה הממוצעת של הנכסים בפעילות מקומית ובפעילות חו"ל נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה בסך (9) מיליון דולר ארה"ב.
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני גליה מאור מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 30 ביוני 2007 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

28 באוגוסט 2007

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני זאב נהרי מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 30 ביוני 2007 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

28 באוגוסט 2007

זאב נהרי
משנה בכיר למנהל הכללי
ראש החטיבה לכספים וכלכלה

לכבוד
דירקטוריון בנק לאומי לישראל בע"מ

א.ג.נ.,

**הנדון: סקירת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים
לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007**

לבקשתכם סקרנו את תמצית מאזן הביניים המאוחד של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: הבנק) והחברות המאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2007, את תמצית דוחות רווח והפסד הביניים המאוחדים ואת תמצית דוחות הביניים על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שנסתיימו באותו תאריך.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים, שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר: קריאת הדוחות הכספיים הני"ל, קריאת פרוטוקולים של האסיפות הכלליות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים בבנק.

הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים בדבר סקירת תמצית דוחות כספיים ביניים של החברות המאוחדות בחו"ל, אשר נכסיהן מהווים כ-2% מסך כל הנכסים הכלולים בתמצית מאזן הביניים המאוחד ליום 30 ביוני 2007, והפסדיהן מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים מהווים כ-4% וכ-2% מכלל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכלול בתמצית דוחות הרווח וההפסד הביניים המאוחדים לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שנסתיימו באותו תאריך, בהתאמה.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה לפי תקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים.

בביצוע סקירתנו, לרבות עיון בדוחות רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות כספיים ביניים הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 1.ב. בקשר עם הצגה מחדש של הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2006 בעקבות תיקון הוראות הדיווח לציבור בדבר פרסום מתכונת דוחות לציבור של חברות כרטיסי אשראי. כמו כן, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאורים 4 ו-6 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בקשר לתביעות נגד הבנק ונגד חברה מאוחדת לרבות בקשות לאישורן כתביעות יצוגיות, לאמור בבאורים 10.ב. ו-15 בדבר תביעות ואי וודאויות הקשורות בחברות כלולות ולאמור בבאור 7 בקשר לכתבי אישום שהוגשו נגד הבנק, חברות בנות ומספר עובדים. הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה ההשלכות של העניינים הני"ל על הבנק, אם בכלל, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות, אם לאו.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

דוחות כספיים

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2007
סכומים מדווחים

2006 בדצמבר 31	2006 ביוני 30	2007 ביוני 30	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(במיליוני ש"ח)
נכסים			
47,609	34,335	45,282	מזומנים ופיקדונות בבנקים
46,375	47,787	45,323	ניירות ערך
-	-	320	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
183,800	(א) 181,941	193,944	אשראי לציבור
1,020	691	750	אשראי לממשלות
1,251	1,224	1,765	השקעות בחברות כלולות
3,056	2,951	3,163	בניינים וציוד
6,230	(א) 7,017	6,432	נכסים אחרים
289,341	275,946	296,979	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
231,823	219,372	236,521	פיקדונות הציבור
5,241	6,258	8,462	פיקדונות מבנקים
2,146	1,796	1,519	פיקדונות מממשלות
-	-	64	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
15,622	17,022	16,618	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
16,866	(א) 13,993	14,031	התחייבויות אחרות
271,698	258,441	277,215	סך כל ההתחייבויות
152	154	116	זכויות בעלי מניות חיצוניים
17,491	17,351	19,648	הון עצמי
289,341	275,946	296,979	סך כל ההתחייבויות וההון

(א) הוצג מחדש - ראה באור 1.ב.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ז. נהרי
משנה בכיר למנהל הכללי
ראש החטיבה לכספים וכלכלה

ג. מאור
מנהל כללי ראשי

א. רף
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 28 באוגוסט 2007

דוחות כספיים

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - סכומים מדווחים לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2006	2006	2007	2006	2007	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(במיליוני ש"ח)
6,922	3,441	3,602	1,796	1,809	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
933	386	49	185	38	הפרשה לחובות מסופקים
5,989	3,055	3,553	1,611	1,771	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות					
(א) 3,013	(א) 1,483	1,653	(א) 738	826	עמלות תפעוליות
128	86	225	82	143	רווחים מהשקעות במניות, נטו
740	391	243	197	162	הכנסות אחרות
3,881	1,960	2,121	1,017	1,131	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות					
4,552	2,441	2,031	1,252	1,004	משכורות והוצאות נלוות
(א) 1,201	(א) 574	594	(א) 292	303	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(א) 1,514	(א) 691	663	(א) 338	349	הוצאות אחרות
7,267	3,706	3,288	1,882	1,656	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,603	1,309	2,386	746	1,246	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
1,320	638	896	398	376	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
1,283	671	1,490	348	870	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
171	98	84	20	45	חלק הקבוצה ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס
-	(2)	(3)	(1)	(2)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות מאוחדות
1,454	767	1,571	367	913	רווח נקי מפעולות רגילות
2,080	723	259	11	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
3,534	1,490	1,830	378	913	רווח נקי לתקופה
(בש"ח)					
רווח למניה בסיסי ומדולל					
1.03	0.54	1.11	0.26	0.65	רווח נקי מפעולות רגילות
1.47	0.51	0.18	0.01	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
2.50	1.05	1.29	0.27	0.65	סך הכל
(באלפים)					
1,414,233	1,414,233	1,414,233	1,414,233	1,414,233	מספר מניות לצורך החישוב הנ"ל

(א) סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון העצמי
לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007
סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני					
2006			2007		
(בלתי מבוקר)					
סך כל	הון	סך כל	הון	סך כל	הון
ההון העצמי	וקרנות הון	ההון העצמי	וקרנות הון	ההון העצמי	וקרנות הון
(במיליוני ש"ח)					
17,283	10,240	7,043	18,499	11,076	7,423
378	378	-	913	913	-
219	(ב)	219 (ב)	70	-	70
(134)	(134)	-	261	261	-
58	58	-	(83)	(83)	-
13	13	-	(17)	(17)	-
(466)	(466)	-	5	5	-
17,351	(א) 10,089	7,262	19,648	(א) 12,155	7,493

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני					
2006			2007		
(בלתי מבוקר)					
סך כל	הון	סך כל	הון	סך כל	הון
ההון העצמי	וקרנות הון	ההון העצמי	וקרנות הון	ההון העצמי	וקרנות הון
(במיליוני ש"ח)					
16,000	8,990	7,010	17,491	10,086	7,405
1,490	1,490	-	1,830	1,830	-
252	(ב)	252 (ב)	88	-	88
111	111	-	311	311	-
(42)	(42)	-	(116)	(116)	-
1	1	-	(28)	(28)	-
(461)	(461)	-	72	72	-
17,351	(א) 10,089	7,262	19,648	(א) 12,155	7,493

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)		
סך כל	הון	סך כל
ההון העצמי	וקרנות הון	וקרנות הון
(במיליוני ש"ח)		
16,000	8,990	7,010
3,534	3,534	-
(2,500)	(2,500)	-
395	-	395
876	876	-
(299)	(299)	-
(61)	(61)	-
(454)	(454)	-
17,491	(א) 10,086	7,405

דוחות כספיים

(א) העודפים לסוף התקופה כוללים :

1. התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות אוטונומיות בחו"ל בסך (431) מיליוני ש"ח (ליום 30 ביוני 2006 בסך (341) מיליוני ש"ח וליום 31 בדצמבר 2006 בסך (403) מיליוני ש"ח).
 2. התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, בניכוי המס המתייחס, בסך 818 מיליון ש"ח (ליום 30 ביוני 2006 בסך 115 מיליון ש"ח וליום 31 בדצמבר 2006 בסך 623 מיליוני ש"ח).
- (ב) סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1. תמצית הדוחות הכספיים הבינאיים המאוחדים ליום 30 ביוני 2007 נערכה בהתאם לכללים החשבונאיים המיושמים לצורך עריכת דוחות ביניים. הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת דוחות הבינאיים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2006, פרט לאמור בסעיף 1א. להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2006 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

א. חוזר של המפקח על הבנקים בדבר "העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות"

הבנק מיישם את חוזר המפקח על הבנקים, אשר קובע תיקון להוראות הדיווח לציבור בדבר "העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות". ההוראות שנקבעו בחוזר זה מאמצות את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן אמריקאי FAS 140, כללי חשבונאות להעברות ושירות של נכסים פיננסיים, ולסילוק של התחייבויות, לצורך הבחנה בין העברות נכסים פיננסיים שירשמו כמכירה לבין העברות אחרות. לאור זאת, אומץ העיקרון לפיו נכס פיננסי שהועבר יוצג במאזן של הצד השולט בו, בין אם הוא מעביר הנכס ובין הוא מקבל הנכס. לעניין זה, בהוראות מפורטים מבחני השליטה המתחייבים לעסקאות רכש חוזר, השאלה של ניירות ערך, איגוח הלוואות, מכירה והשתתפות בהלוואות. התיקונים להוראות הדיווח לציבור חלים על כל התאגידים הבנקאיים לגבי עסקאות השאלת ניירות ערך, רכש חוזר של ניירות ערך, איגוח נכסים פיננסיים, העברות אחרות של נכסים פיננסיים, מתן שירות לנכסים פיננסיים וסילוק התחייבויות, שיבוצעו לאחר 31 בדצמבר 2006.

ב. מספרי השוואה והצגה מחדש

בדוחות הכספיים צוינו מספרי השוואה ששווגו מחדש. כמו כן, בעקבות חוזר המפקח על הבנקים בנושא חברות כרטיסי אשראי הוצגו מחדש סעיפי אשראי לציבור והתחייבויות אחרות במאזן ליום 30 ביוני 2006 ונכללו בהם עסקאות פתוחות בכרטיסי אשראי שהוצגו עד לפרסום ההוראה כמכשיר פיננסי חוץ מאזני. הנתונים תוקנו בהתאם להנחיות והוראות המעבר בנדון. להצגה מחדש לא היתה השפעה על דוח רווח והפסד. להלן ההשפעה על הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2006, במיליוני ש"ח:

כמוצג בדוחות אלו	השינוי	כפי שדווח בעבר	
181,941	3,967	177,974	אשראי לציבור
7,017	(409)	7,426	נכסים אחרים
13,993	3,558	10,435	התחייבויות אחרות

2. יישום עתידי של תקני חשבונאות

א. **תקן חשבונאות מספר 29** - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים IFRS", בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים IFRS" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

1. בכוונתנו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראלים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה-IFRS שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
2. במחצית השניה של שנת 2009 יפרסם החלטתנו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות (ה-convergence) בין תקני IFRS לבין התקנים האמריקאיים מאידך.
3. לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי דוחות כספיים של תאגיד הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים על בסיס התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

ב. תקן חשבונאות מספר 27 - "רכוש קבוע"

בחודש אוגוסט 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 27, "רכוש קבוע" (להלן - "תקן 27"). תקן 27 קובע כללים להכרה, למדידה ולגריעה של פריטי רכוש קבוע ואת הגילוי הנדרש בינם. תקן 27 קובע בין היתר שבעת ההכרה הראשונית בפריט רכוש קבוע על הישות לאמוד ולכלול כחלק מעלות הפריט את העלויות שיווצרו לה בגין מחויבות לפירוק והעברה של הפריט ושיקום המקום שבו הוא ממוקם. כמו כן קובע תקן 27 שקבוצה של פריטי רכוש קבוע דומים תימדד לפי עלות בניכוי פחת מצטבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך, או לחילופין, בסכום משוערך בניכוי פחת שנצבר כאשר עלייה בערך של נכס כתוצאה מהערכה מחדש מעבר לעלות הראשונית תיזקף ישירות להון העצמי בסעיף קרן הערכה מחדש. כל חלק של רכוש קבוע עם עלות שהיא משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט יופחת בנפרד, לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות. עוד קובע תקן 27 שפריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, יימדד לפי שווי הוגן.

בחודש אוגוסט 2007 פורסמה הנחיית המפקח על הבנקים על פיה תאגידים בנקאיים נדרשים ליישם את תקן 27 בעריכת דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007, למעט הנושאים בהם קבע המפקח על הבנקים הוראות ספציפיות בדבר אופן היישום של תקן 27.

בפרט, על פי ההוראות יותר לבנקים למדוד פריטי רכוש קבוע רק לפי עלות בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך. כמו כן, במקרים בהם תקן 27 מפנה לתקנים אחרים ו/או עושה שימוש בהגדרות מונחים שטרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור, ימשיכו לחול הכללים וההגדרות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור. בנוסף לכך, במקומות בהם נוסח תקן 27 שונה מתקן בינלאומי IAS 16, רכוש קבוע, יחולו הסעיפים כפי שהם מנוסחים בתקן הבינלאומי.

למעט הטיפול בהכרה באומדן הראשוני של העלויות לפירוק והעברה של הפריט רכוש קבוע ושיקום המקום שבו הוא ממוקם, אימוץ תקן 27 יעשה בדרך של יישום למפרע.

להערכת ההנהלה, ליישום תקן 27 החדש לא צפויה להיות השלכה מהותית על תוצאות הפעילות ועל המצב הכספי של הבנק.

ג. תקן חשבונאות מספר 23 - "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות ובין בעל השליטה בה"

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23, "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה" (להלן "תקן 23"). תקן 23 למעשה מחליף את עיקרי ההוראות שנקבעו בתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על

זוחות כספיים

הבנקים. תקן 23 קובע כי נכסים (למעט נכס בלתי מוחשי ללא שוק פעיל) והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנוקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף ניפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה". תקן 23 דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, ויותר בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן קובע תקן 23 את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

תקן 23 יחול על עסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה שיבוצעו לאחר 1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה או התקבלה מבעל השליטה לפני מועד תחילת תקן זה החל ממועד תחילתו.

לתאריך פרסום הדוחות טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן אימוץ תקן 23 על ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

ד. תקן חשבונאות מספר 16 - "נדל"ן להשקעה"

בחודש פברואר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 16, "נדל"ן להשקעה" (להלן - "תקן 16"). תקן 16 קובע כללים להכרה, למדידה ולגריעה של נדל"ן ואת הגילוי הנדרש בגינו. תקן 16 קובע, בית היתר, שנדל"ן להשקעה יימדד לראשונה לפי עלות בתוספת עלויות עסקה. כמו כן קובע התקן, שתקופות עוקבות, על הישות לבחור בין מדידת כל הנדל"ן להשקעה שלה לפי עלות בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך, לבין מדידה לפי שווי הוגן, כאשר עדכון השווי ההוגן ייזקף לרווח והפסד.

בחודש אוגוסט 2007 פורסמה הנחיית המפקח על הבנקים על פיה תאגידים בנקאיים נדרשים ליישם את תקן 16 בעריכת דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007, למעט הנושאים בהם קבע המפקח על הבנקים הוראות ספציפיות בדבר אופן היישום של תקן 16.

בפרט, על פי ההוראות יותר לבנקים למדוד פריטי נדל"ן להשקעה רק לפי עלות בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך. כמו כן, במקרים בהם תקן 16 מפנה לתקנים אחרים ו/או עושה שימוש בהגדרות מונחים שטרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור, ימשיכו לחול הכללים וההגדרות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור. בנוסף לכך, במקומות בהם נוסח תקן 16 שונה מתקן בינלאומי IAS, נדל"ן להשקעה, יחולו הסעיפים כפי שהם מנוסחים בתקן הבינלאומי.

להערכת ההנהלה, ליישום תקן 16 החדש לא צפויה להיות השלכה מהותית על תוצאות הפעילות ועל המצב הכספי של הבנק.

ה. תקן חשבונאות מספר 30 - "נכסים בלתי מוחשיים"

בחודש מרס 2007 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 30 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים" (להלן - "תקן 30"). תקן 30 מסביר את הטיפול החשבונאי בנכסים בלתי מוחשיים ומגדיר כיצד למדוד את ערכם בספרים של נכסים אלה, תוך פירוט הגילויים הנדרשים. תקן 30 ייושם לראשונה בדרך של יישום למפרע, למעט כמפורט להלן. לעניין צירופי עסקים תקן 30 ייושם לגבי צירופי עסקים שהתרחשו ביום 1 בינואר 2007 או לאחר מכן, ואילו לגבי פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך אשר נרכש במסגרת צירוף עסקים

דוחות כספיים

שהתרחש לפני 1 בינואר 2007 ומקיים את הגדרת נכס בלתי מוחשי במועד הרכישה ונזקף כהוצאה במועד הרכישה, הישות תכיר ביום 1 בינואר 2007 בנכס פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך תוך ייחוס מיסים.

נכס מחקר ופיתוח יוכר לפי הסכום שהוערך במועד הרכישה בניכוי הפחתה שהייתה נצברת אילו הופחת ממועד הרכישה ועד ליום 31 בדצמבר 2006 בהתאם לאורך החיים השימושיים של הנכס ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. סכום התיאום ייזקף ליתרת העודפים ביום 1 בינואר 2007.

בחודש אוגוסט 2007 פורסמה הנחיית המפקח על הבנקים על פיה תאגידים בנקאיים נדרשים ליישם את תקן 30 בעריכת דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007, למעט הנושאים בהם קבע המפקח על הבנקים הוראות ספציפיות בדבר אופן היישום של תקן 30.

בפרט, על פי ההוראות יותר לבנקים למדוד נכסים בלתי מוחשיים רק לפי עלות בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך. תאגידים בנקאיים לא יישמו את הכללים שנקבעו בתקן 30 בדבר הכרה בנכסים בלתי מוחשיים שנרכשו בצירוף עסקים וזאת עד לאימוץ על ידי תאגידים בנקאיים בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 3, צירופי עסקים, או עד לאימוץ וולונטרי ובאישור של מפקח על הבנקים של תקן חשבונאות אמריקאי FAS 141, צירופי עסקים במלואו. כמו כן, למרות האמור בתקן 30 עלויות תוכנה שהוכרו כנכס בלתי מוחשי יוצגו במאזן הבנק בסעיף "בניינים וציוד".

בנוסף לכך, במקרים בהם תקן 30 מפנה לתקנים אחרים ו/או עושה שימוש בהגדרות מונחים שטרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור, ימשיכו לחול הכללים וההגדרות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, וכן במקומות בהם נוסח תקן 30 שונה מתקן בינלאומי IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים, יחולו הסעיפים כפי שהם מנוסחים בתקן הבינלאומי.

להערכת ההנהלה, ליישום תקן 30 החדש לא צפויה להיות השלכה מהותית על תוצאות הפעילות ועל המצב הכספי של הבנק.

3. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-60 מיליון ש"ח.

להלן פירוט של תובענות שהסכום הנטען בהן הוא מהותי:

א. בחודש ספטמבר 1997 הגישה חברה זרה הנמצאת בהליכי פירוק תביעה נגד הבנק וחברה מאוחדת שלו (ברטרייד חברה למסחר ולמימון בינ"ל 83 בע"מ) ועובדים מסוימים שלהם בסכום של כ-153 מיליון ש"ח למועד הגשתה, בגין העברת 43.4 מיליון דולר על ידי החברה הזרה לחשבון בבנק שהתנהל על שם מנהל החברה הזרה. מפרק החברה טוען, בין היתר, שהנתבעים פעלו באופן שאפשרו למנהל החברה הזרה לגזול ממנה את הסכום הנ"ל.

ב. ביום 15 ביוני 2000 הוגשה נגד הבנק, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, תביעה ביחד עם בקשה להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית על סך 1 מיליארד ש"ח.

התובע טוען כי הבנק בפרסומים שונים הבטיח למפקידים בערוצי הבנקאות הישירה בפקדונות שקליים בשירות עצמי, הטבה בריבית בשיעור של 1% לשנה

זוחות כספיים

מעל הריבית המקובלת וכי האמור בפרסומים השונים וכן המידע שנמסר למפקיד בעת ההפקדה המקורית יש בו כדי להטעות את המפקידים לחשוב כי ההטבה בריבית בשיעור של 1% ניתנת גם בגין התקופות שבהן מתחדש הפיקדון אוטומטית ולא רק בעד תקופת ההפקדה המקורית, כפי שזה נעשה בפועל.

לפיכך דורש התובע מן הבנק לשלם לו ולכל המפקידים הרלבנטיים שאותם הוא מייצג את ההטבה בריבית גם בעד התקופות שבהן חודשו הפיקדונות באופן אוטומטי. בדצמבר 2003 אישר בית המשפט את התביעה כתביעה ייצוגית. הבנק ערער על החלטה לבית המשפט העליון וטרם ניתנה החלטתו בנושא.

ג. ביום 14 באוקטובר 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית על סך של כ-2 מיליארד ש"ח כנגד הבנק על סמך חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981 וכן תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

נושא התביעה היה במקור טענות המבקש לפיהן נגבו ממנו ומכלל לקוחות הבנק שלא כדין ובניגוד לפטורים שבצידן, כפי שהם מוצגים בתעריפון הבנק, עמלת דמי ניהול קבועים, עמלת הקצאת אשראי ועמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך. לטענת המבקש הבנק הטעה את לקוחותיו והפר את חובות הגילוי בהן הוא חב כלפיהם וכן הפר חובות חוזיות כלפיהם, מאחר שהוא חייבם בעמלות למרות שעל פי המוצג בתעריפון הבנק הם היו זכאים לפטורים מתשלום עמלות אלה. כן טוען המבקש כי בכך התעשר הבנק שלא כדין.

ביום 19 בדצמבר 2004 הוגשה לבית המשפט תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית וביום 24 בפברואר 2005 הוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 20 בספטמבר 2005 הוגשה לבית המשפט בקשה לתיקון כתב התביעה, במסגרתה ביקש התובע למחוק את כל אותו חלק בתביעה המתייחס לעמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך. ביהמ"ש נעתר לבקשת התיקון וסכום התביעה הוקטן לסך של כ-1.12 מיליארד ש"ח. בעקבות התיקון הוגשה מטעם הבנק ביום 19 בדצמבר 2005 תגובה מתוקנת לבקשה המתוקנת לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 20 במרס 2006 הוגשה תשובה מתוקנת מטעם התובע. החלו להישמע ההוכחות.

ד. בחודש יוני 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאשר הגשת תביעה ייצוגית נגד הבנק בסך 576 מיליון ש"ח.

לטענת המבקש, הבנק לא עמד בהבטחות שפרסם באתר האינטרנט שלו, בשנים 2002 עד 2004 (כולל), לגבי הטבות בריבית לפיקדונות מסויימים, שנעשו באמצעות האינטרנט. התובע דורש מהבנק לשלם לו ולכלל המפקידים באמצעות האינטרנט, אשר לא זכו להטבה המובטחת בהתאם לפרסומים, את הנזק שנגרם להם כתוצאה מאי קבלת ההטבות שהובטחו להם.

ביום 3 באוקטובר 2005, הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כייצוגית, וביום 20 בנובמבר 2005, הוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. טרם נקבע מועד דיון בבקשה.

ה. ביום 7 באוגוסט 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית נגד הבנק בטענה כי עד ינואר 2003 הבנק לא זיכה את לקוחותיו בחלק יחסי מסכומי העמלות ששולמו על ידם, בגין ערבויות בנקאיות אשר הוצאו לבקשתם ואשר סכומן הוקטן לפני תום תקופת הערבות.

לטענת התובעים סכום התביעה עולה על 2.5 מיליון ש"ח. בית המשפט דחה ביום 20 ביולי 2007 את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית.

ו. בחודש פברואר 2006 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב על ידי לקוח הבנק, בקשה לאשר הגשת תביעה ייצוגית נגד הבנק, שסכומה הוערך על ידי המבקש בסך של כ-300 מיליון ש"ח.

זוחות כספיים

לטענת המבקש, במסגרת מכירת "מוצרים מובנים" ללקוחות הבנק, הבנק לא מגלה את התמחור המלא וכן גובה "עמלה" נסתרת, אשר באה לביטוי במרווח פיננסי שנוצר לטובת הבנק בעסקה, וזאת, לפי הטענה, בניגוד לחובות הגילוי המוטלות על הבנק בהתאם לדין.

הקבוצה אליה מתייחסת התביעה הייצוגית שהגשתה מתבקשת היא, לפי הנטען, כל לקוחות הבנק אשר השקיעו במוצרים המובנים השונים אשר שווקו על ידי הבנק, החל מינואר 1999 ועד לינואר 2006 ואשר הבנק לא גילה להם את הטעון גילוי כנטען.

ביום 30 באוגוסט 2006 הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

4. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה. להלן פירוט של הליכים משפטיים:

א. בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, נגד הבנק ונגד בנק הפועלים ובנק דיסקונט. הסך הנטען של התביעה הייצוגית שמבוקש אישורה הוא 7 מיליארד ש"ח כאשר בגוף הבקשה נטען כי הנזק לקבוצה הנטענת נאמד ב-10 מיליארד ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקשת, הבנקים המשיבים גבו מלקוחותיהם ריבית בגין אשראי שקלי לא צמוד, עמלת הקצאת אשראי ודמי ניהול קבועים בחשבונות חח"ד בשיעורים ובסכומים זהים וזאת כתוצאה מתיאום מחירים והסדר כובל האסור על פי חוק ההגבלים העסקיים. המבקשת אינה לקוחה של הבנק אלא של הבנקים האחרים אך לטענתה היא ניזוקה מהיותו של הבנק צד להסדר הכובל הנטען. הסעד הנטען על-ידי המבקשת הוא השבה של גביית היתר הנטענת ללקוחות המשיבים שנטלו אשראי שקלי לא צמוד או "הפחתה רטרואקטיבית" של שיעורי הריבית והעמלות האמורות שהבנקים המשיבים גבו בעשר השנים האחרונות. טרם הוגשה תשובה מטעם הבנק.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ב. ביום 23 בנובמבר 2006 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק הפועלים בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ. המבקשים טוענים כי הבנקים גובים בגין אשראי למגזר משקי הבית ריבית בשיעור גבוה בהרבה מזה הנגבה מן המגזר המסחרי והמגזר העיסקי וזאת למרות שהסיכון במתן אשראי למגזר משקי הבית נמוך משמעותית מהסיכון של מגזרים אלה וכי שיעור ריבית מופרז זה נובע מניצול של כוח המיקוח הנמוך של משקי הבית ושל כוחם המונופוליסטי של המשיבים. המבקשים טוענים כי מדובר בהפרה של חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, האוסר על בעל מונופולין לנצל לרעה את מעמדו בשוק וכי קיים חשד ממשי שהעדר התחרות בין המשיבים, בכל הנוגע למגזר משקי הבית, הינו פרי הסדר כובל בין הצדדים.

כן טוענים המבקשים כי שיעור הריבית נקבע תוך הטעיית הצרכנים לגבי המחיר המקובל לשירות אשראי למגזר משקי הבית, בניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981.

לטענת המבקשים הנזק שנגרם להם ולחברי הקבוצה הינו תוצאת המכפלה של (1) הפער בין שיעור הריבית שנגבה בפועל לבין שיעור הריבית ההוגן, שהיה נקבע

זוחות כספיים

להלוואות למגזר משקי הבית בשוק תחרותי (2) סכומי האשראי שכל אחד מן המבקשים וחברי הקבוצה נטלו בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

הנזק הנטען על ידם הינו 5.581 מיליארד ש"ח על פי שיטה אחת ו- 5.206 מיליארד ש"ח לפי שיטה שניה. כשמתוך סכום זה, הנזק הנאמד המיוחס ללקוחות הבנק הינו לפחות 1.550 מיליארד ש"ח.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ג. ביום 31 בינואר 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק וכן כנגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. אחד המבקשים הוא, לטענתו, עמית בקופות גמל שלטענתו מנוהלות על-ידי הבנק ונמצאות בבעלותו. המבקש הני"ל טוען כי העמלות שמשלמות קופות הגמל לבנק בגין עסקאות בניירות ערך הן "מופקעות". לטענתו, נגרם לו וליתר העמיתים נזק בסכום העמלות ששולמו, מעבר "לעמלות סבירות ומקובלות שהיה צריך לשלם". סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים הוא 200 מיליון ש"ח. המבקשים עותרים לסעדים שונים וביניהם קביעת רף מקסימלי לעמלה בהתאם "לשיעור הראוי" וכן להורות לבנק להשיב לקופות את כל העמלות שגבה מהקופות ביתר בתוספת ריבית מתאימה.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ד. ביום 1 באפריל 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק, נגד בנקים נוספים ונגד גופים שרכשו מן הבנקים את השליטה במנהלי קרנות נאמנות בקשה לאישור תובענה ייצוגית. סכום התביעה הנטען כנגד הבנק מוערך על-ידי המבקשים בכ- 131 מיליון ש"ח.

המבקשים, לטענתם, החזיקו ומחזיקים ביחידות בקרנות נאמנות, שנוהלו על-ידי מנהלי קרנות בשליטת הבנק. לטענת המבקשים, החל משנת 2004 גבה הבנק ממנהלי קרנות בשליטתו עמלות ברוקראז' עבור ביצוע עסקאות בניירות ערך ובמט"ח בשיעור גבוה מזה שגבה מגופים אחרים ובכך, פעל שלא כדין.

לטענתם, אמנם במהלך שנת 2006 מכר הבנק את אחזקותיו במנהלי הקרנות לצדדים שלישיים אך ממשיך לספק אותם שירותים לקרנות הנאמנות תמורת עמלות גבוהות אף יותר משנגבו קודם למכירת השליטה ומהמשך אספקת השירותים כאמור מתבקשת המסקנה כי הבנק ורוכשי השליטה במנהלי הקרנות סיכמו כי תמורת הפחתת המחיר ששולם עבור מנהל קרנות הנאמנות ימשיך הבנק לספק את שירותי המסחר שסיפק קודם למכירה, תמורת העמלות הגבוהות שנגבו עד למכירה, דבר המרוקן מתוכן, לטענתם, את מכירת השליטה במנהלי הקרנות.

המבקשים טוענים כי נגרם להם וליתר מחזיקי היחידות בקרנות, שהיו או שהינן בשליטת הבנק, נזק המשקף את הקיטון בשווי היחידות בקרנות הנאמנות עקב גביית היתר הנטענת.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ה. ביום 26 ביוני 2007 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסכום של 200 מיליון ש"ח. לטענת התובע, הבנק גובה מלקוחותיו עמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך גבוהה מהמוסכם, בכל פעם שמתבצעת מכירה חלקית בהיקף נמוך של מניה מסוימת, במהלך הרבעון, בגינה משולמת עמלה ביום הביצוע בשיעור המזערי הקבוע בתעריפון הבנק, ובנוסף נגבית עמלת דמי הניהול בתום הרבעון, על ניירות הערך שלא נמכרו. לפיכך, בכל פעם שהתובע ביצע מכירה חלקית בהיקף נמוך של מניה מסוימת, שהעמלה בגינה

זוחות כספיים

לא הגיעה למינימום, גבה ממנו הבנק את עמלת המינימום ובנוסף, את עמלת דמי הניהול הנגבית בסוף הרבעון, כשהסכום המצטבר של שני הסכומים, גבוה מדמי הניהול המקסימאליים המוסכמים, אותם היה על הבנק לגבות. לטענת התובע, היה על הבנק להפחית מהסכום הכולל של דמי הניהול את עמלת המינימום שגבה בעת המכירה החלקית. התובע טוען עוד, כי מסמכי הבנק והודעותיו אינם משקפים את סכומי עמלת דמי הניהול הנגבים בפועל במהלך הרבעון.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

5. להלן פירוט של בקשות לאישור תביעות ייצוגיות בסכומים מהותיים שהוגשו נגד בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן - בלמ"ש). לדעת הנהלת הבנק, ובהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש באשר לסיכויי הליכים אלה, נכללו בזוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתביעות כאמור:

א. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 21 ביוני 2000 בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד בלמ"ש על סמך חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981, תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 וחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א – 1981. סכום התביעה, שמתבקש אישורה כתביעה ייצוגית, מוערך על-ידי המבקשים בכ-100 מיליון ש"ח.

המבקשים אשר נטלו הלוואה מבלמ"ש, טוענים לגבי שווי מבנים לצורכי ביטוח נכס במסגרת נטילת הלוואות מבלמ"ש. לטענת המבקשים נעשית על ידי בלמ"ש או מטעמו הערכת שווי מופרזת של המבנה, דבר הגורם לתשלום יתר של פרמיה על-ידי לקוחות בלמ"ש. המבקשים טוענים כי כך נעשה גם במקרה שלהם. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, הדיון בתביעה מעוכב עד אשר יוכרעו הערעורים בענין הנסקר בסעיף 6.א להלן.

ב. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 3 ביולי 2001 בקשה לאישור תביעה ייצוגית על-סמך חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 ותקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

סכום התביעה הייצוגית שהתבקש אישורה הוערך על-ידי המבקש בכ-180 מיליון ש"ח ליום הגשת התביעה.

נושא התביעה הוא טענות כנגד בלמ"ש בדבר גביית יתר מלווי בלמ"ש שנטלו הלוואות בריבית משתנה. המבקש נטל מבלמ"ש הלוואה בריבית משתנה. לטענת המבקש, הריבית בה נוהג בלמ"ש לעדכן את ההלוואות בריבית משתנה הינה מופרזת ונגבית שלא כדין בהיותה מבוססת על הטעייה שהוטעו הלקוחות, קיום קרטל בין הבנקים למשכנתאות שגרם להגבלת היצע הלוואות בריבית משתנה, איכותן ומגווןן ושורה של טענות נוספות.

נוסף לסעד כספי, התבקשו סעדים נוספים וביניהם סעדים הצהרתיים וקביעת זכויות שונות ללווים על-פי חוזה ההלוואה.

ביום 3 ביוני 2003 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 23 בספטמבר 2003 הגיש המבקש לבית המשפט העליון ערעור על החלטה. ביום 30 ביוני 2004 החליט בית המשפט העליון לדחות את המשך שמיעת הערעור על-מנת להמתין למתן פסק-דין בדיון הנוסף לענין תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (דני"א 5161/03), שניתן בינתיים ביום 1 בספטמבר 2005. בתמצית, נקבע בפסק הדין כי על אף שניתן לעשות שימוש באמצעים פרשניים על מנת להפוך את תקנה 29 לכלי להגשת תביעות ייצוגיות הרי שלעת הזו אין זה ראוי לעשות כן. זאת, בעיקר בשים לב להליכי

זוחות כספיים

חקיקה תלויים ועומדים בתחום התובענות הייצוגיות. בעקבות כך הוחלט בהסכמת הצדדים, כי ימחק מן הערעור נושא תקנה 29.

ביום 12 במרס 2006 פורסם חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן גם – "חוק תובענות ייצוגיות"). מטרת החוק היא להסדיר כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות.

החוק קובע כי לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה המפורטת בתוספת לחוק או על פי הוראת חוק מפורשת. בין העניינים שביחס אליהם ניתן להגיש תביעה ייצוגית על סמך החוק מצויה גם "תביעה נגד תאגיד בנקאי, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו". החוק קובע כי הוראותיו, בעיקרן, תחולנה גם על בקשות לאישור תובענה ייצוגית ועל תובענות ייצוגיות, אשר היו תלויות ועומדות לפני בית משפט ביום פרסומו של החוק. במקביל מבטל החוק את ההוראות בחוק הבנקאות (וכן בחוק ההגבלים העסקיים ובחוקים נוספים) המאפשרות הגשת תביעות ייצוגיות. כן קובע חוק תובענות ייצוגיות הוראות ביחס להתיישנות עילות תביעה, אשר לא היו מעוגנות בהסדרים ספציפיים שאפשרו הגשת תביעה ייצוגית טרם חקיקתו (כגון ההסדרים על פי חוק הבנקאות או חוק ההגבלים העסקיים) ושנכללו בבקשות לאישור תביעה ייצוגית שהוגשו טרם פרסום החוק. ביום 24 באפריל 2006 החליט בית המשפט העליון כי הצדדים יגישו טיעוניהם באשר לתחולת חוק תובענות ייצוגיות על ההליך שבפניו ואם אכן חל החוק – מהן השלכות תחולתו. דיון בערעור קבוע ליום 15 באוקטובר 2007.

ג. ביום 7 ביולי 2003 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד בלמ"ש ונגד מנהל מס בולים בקשה לאישור תביעה ייצוגית לפי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ותקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

המבקש טוען כי הוא קיבל מבלמ"ש הלוואה; על-פי חוק היה על בלמ"ש לבייל את מסמכי הלוואה; בלמ"ש גבה מן המבקש סכום גבוה מסכום הביול הנדרש על-פי חוק, שחושב על-פי הסכום הכולל של החזר הלוואה, כולל הריבית בגינה, על-פני כל תקופת הלוואה; סכום הביול הנכון צריך להיות מחושב לפי סכום הלוואה ללא התחשבות בריבית. בלמ"ש הציג בפני המבקש מצגים מטעים לפיהם סכום הביול הנדרש מן המבקש הוא סכום הביול לפי חוק.

הסעד המבוקש הוא כי בלמ"ש ומנהל מס בולים ישיבו לקבוצה הנטענת את סכום ההפרש בין סכום הביול בפועל לסכום הביול הנטען על-ידי המבקש.

סכום התביעה הייצוגית שהתבקש אישורה מוערך על-ידי המבקש בכ-100 מיליון ש"ח. בהסכמת הצדדים, בלמ"ש טרם הגיש תגובה לבקשה. הדיון בתיק אוחד עם תובענות דומות שהוגשו נגד בנקים נוספים. טרם נקבע מועד לדיון.

ד. ביום 27 במרס 2006 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד בלמ"ש בקשה לאישור תביעה ייצוגית בענין גביית יתר נטענת של מס בולים.

סכום התביעה הייצוגית המשוער כנגד בלמ"ש הוא, לפי הנטען בבקשה 22 מיליון ש"ח.

מדובר בבקשה שהוגשה על-ידי מי שנטלה הלוואה מבלמ"ש, הטוענת כי בלמ"ש גבה מלקוחות, שנטלו ממנו הלוואות, מס בולים בגין סכום הריבית המתווספת להלוואות. לפי הנטען בבקשה, מדובר בגביית יתר שכן היה על בלמ"ש לגבות מס בולים רק בגין סכום הקרן של הלוואה.

יצויין כי תלויה ועומדת נגד בלמ"ש בקשה לאישור תביעה ייצוגית בסכום נטען של כ-100 מיליון ש"ח, שהוגשה נגדו ונגד מנהל מס בולים ביום 7 ביולי 2003 ואף בה נטען לגביית יתר של מס בולים שהתבטאה, כנטען, בגביית מס בולים בגין מרכיב הריבית בהלוואה (להרחבה ראה סעיף 5.ג. לעיל). בבקשה הנוכחית נטען, כי היא מתייחסת לתקופת גבייה שונה מזו הנטענת בבקשה לאישור תביעה

זוחות כספיים

ייצוגית בעניין מס בולים שכבר תלויה ועומדת נגד בלמ"ש. המועד להגשת תשובה מטעם בלמ"ש הוארך עד למועד שייקבע להגשת תגובה מטעם בלמ"ש לבקשה הנסקרת בסעיף 5.ג. לעיל. ביום 30 ביולי 2007 הגישה המבקשת בקשה למחיקת התביעה.

6. כמו-כן תלויות ועומדות נגד בלמ"ש בקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה. להלן פירוט של הליכים משפטיים:

א. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 17 ביולי 1997 בקשה לאשר הגשת תובענה ייצוגית על סך של למעלה ממיליארד ש"ח, כנגד בלמ"ש ביחד עם בנקים למשכנתאות נוספים בקשר עם גביית עמלות ביטוחי חיים וביטוחי מבנה של לווים. כל אחד מן המבקשים נטל הלוואה מאחד מן הבנקים למשכנתאות המשיבים. לטענת המבקשים, במסגרת נטילת הלוואה הם צורפו לביטוח חיים או ביטוח נכס שנערכו באמצעות הבנקים המשיבים. לטענתם, חלק מדמי הביטוח הגיע לידי הבנקים המשיבים וזאת שלא כדין.

ביום 17 בנובמבר 1997 ניתנה החלטתו של בית המשפט כי לא ניתן לדון בתובענה שהוגשה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העיסוקיים, תשמ"ח-1988. לפיכך, מחק בית המשפט את התביעה הכספית על הסף.

עם זאת קבע בית המשפט כי ניתן לדון בעתירה במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, רק בעתירה לסעד הצהרתי ביחס לעילות שנוצרו קודם ליום 10 במאי 1996. בית המשפט קבע כי העילות שניתן יהיה לדון בהן במסגרת זו הינן "בנושא הסדר הכובל וסוגית הביטוחים השונים".

על החלטה זו תלויים ועומדים בבית המשפט העליון ערעורים מטעם בלמ"ש, כל אחד מהבנקים למשכנתאות הנתבעים האחרים והתובעים. בהתאם להחלטה של בית המשפט העליון ביצועה של החלטת בית המשפט המחוזי עוכב. לפיכך התביעה לא תתברר עד למתן החלטה על ידי בית המשפט העליון בכל הערעורים.

ביום 1 בספטמבר 2005 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בו נקבע, בתמצית, כי על אף שניתן לעשות שימוש באמצעים פרשניים על מנת להפוך את תקנה 29 לכלי להגשת תביעות ייצוגיות הרי שלעת הזו אין זה ראוי לעשות כן. זאת, בעיקר בשים לב להליכי חקיקה תלויים ועומדים בתחום התובענות הייצוגיות. ביום 12 במרס 2006 אכן פורסם חוק תובענות ייצוגיות. לטיבו של החוק ראה סעיף 5.ב. לעיל.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכויי הערעורים.

ב. ביום 10 ביוני 2003 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד בלמ"ש בקשה נוספת לאישור תביעה ייצוגית שעניינה גביית יתר נטענת מלווים שנטלו הלוואות בריבית משתנה. הבקשה והתביעה שצורפה אליה מנוסחות באופן בלתי ברור אך עולה מהן כי קיימת חפיפה (לפחות חלקית) בינן לטענות שעמדו ביסוד ההליך המתואר בסעיף 5.ב. לעיל, לסעדים שהתבקשו בו ולקבוצה שהתבקש ייצוגה.

סכום התביעה הייצוגית שהתבקש אישורה מוערך על-ידי המבקשים בכ-90 מיליון ש"ח.

לאור החפיפה (הלפחות חלקית) בין הבקשה לאישור תביעה ייצוגית הנסקרת כאן לבין הבקשה לאישור תביעה ייצוגית שנסקרה בסעיף 5.ב. לעיל, הוסכם בין

זוחות כספיים

הצדדים על עיכוב הליכים בתובענה עד לאחר בירור הערעור שהוגש בהליך המתואר בסעיף 5.ב. לעיל. הסכמה זו הודעה לבית המשפט ובהתאם טרם הוגשה תגובה לבקשה לאישור תביעה ייצוגית.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, לאור השלב המוקדם של ההליך לא ניתן להעריך את סיכוייו.

ג. ביום 2 בדצמבר 2006 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כנגד בלמ"ש וכנגד מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל") בקשה לאישור תובענה ייצוגית בקשר לתשלומי תגמולי ביטוח חיים חלקיים. סכום התביעה הייצוגית המשוער הוא, לטענת המבקשת, 150 מיליון ש"ח.

המבקשת ובן זוגה המנוח נטלו הלוואה מבלמ"ש. על פי הנטען בבקשה: לווים הנוטלים הלוואה מבלמ"ש יכלו להצטרף להסדר ביטוח חיים ללווים, שבו המבטחת היא מגדל; על לווים שהצטרפו לביטוח חיים כאמור נמנים לווים שקיבלו כאשר אירע מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח חלקיים בשיעור נמוך הן מסכום הביטוח והן מיתרת הלוואה; בניגוד לתשלום שבוצע בפועל, הבנק ומגדל הבטיחו לשלם למבוטחים-לווים כאמור "תגמולי ביטוח בשיעור יתרת הלוואה העומדת לפירעון או בשיעור סכום הביטוח (הנמוך מביניהם)" – כך לטענת המבקשת.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, בשלב מוקדם זה של ההליך לא ניתן להעריך את סיכוייו.

7. במרס 2007 הוגש כתב אישום כנגד הבנק, כנגד לאומי ל.פ. בע"מ (לשעבר לאומי - פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ), לאומי ניהול בע"מ (לשעבר פסגות מנהלי קרנות נאמנות - לאומי בע"מ), ולאומי ניירות ערך והשקעות בע"מ (לשעבר פסגות אופק בית השקעות בע"מ), שהינן חברות בנות של הבנק, וכנגד מספר עובדים בבנק ובחברות הנ"ל במועד העבירה המיוחסת להם, בגין עבירה על סעיף 82 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשמ"ד-1984, כנוסחו במועד ביצוע העבירה המיוחסת, יחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. הקראת כתב האישום נקבעה לחודש ספטמבר 2007.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת היועצים המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את תוצאות ההליך.

8. חקיקה בנושא רפורמה בשוק ההון

ב-9 בנובמבר 2004 פורסמו המלצות צוות, אשר מונה על ידי שר האוצר לצורך בחינה והמלצה על הפעולות הדרושות בכדי להגביר את התחרות בשוק ההון בישראל. המלצות הצוות אושרו על ידי הממשלה.

בעקבות המלצות הצוות, פורסמו ב-10 באוגוסט 2005 שלושה חוקים, המיישמים רפורמה מהותית בשוק ההון.

החוקים שפורסמו הם:

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

זוחות כספיים

החוקים כוללים, בין היתר, הסדרה מקיפה של תחום ניהול קופות הגמל ותחום העיסוק ביעוץ פנסיוני, גם במסגרת המערכת הבנקאית, ומחייבים את הבנקים להיפרד מהחזקותיהם בחברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות. מידע מפורט ניתן בדוח השנתי לשנת 2006.

ביוני 2007 הפיץ משרד האוצר תזכיר חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ז-2007 אשר במסגרתו מוצע, בין היתר, לאסור על תאגידים בנקאיים או מנהלי תיקים בשליטתם, ליתן ייעוץ לעמית בנוגע להשקעת כספי קופת גמל בניהול אישי.

ביולי 2007, הגיע הממונה על שוק ההון לסיכום עם בנק הפועלים על כניסה הדרגתית לתחום הייעוץ הפנסיוני, שעיקרו הינם התחלת מתן ייעוץ פנסיוני לשכירים החל מאוגוסט 2010, וקודם למועד זה מתן ייעוץ פנסיוני לעצמאיים, לקטינים וללקוחות מעל גיל 55 שאינם שכירים. במסגרת הסיכום האמור, הודיע יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת כי הוא מושך הצעת חוק פרטית שהוגשה על ידו לפני מספר חודשים, והמתוארת בדוח השנתי לשנת 2006, לפיה הוצע לאסור על הבנקים הגדולים לעסוק ביעוץ פנסיוני במשך חמש שנים ממועד עמידתם בתנאים הקבועים בחוק לקבלת רשיון לעיסוק ביעוץ פנסיוני. כמו כן, לאור הסיכום הנ"ל, המבטא מודל חדש של כניסה הדרגתית ליעוץ פנסיוני, משרד האוצר התחייב ליזום הצעת חוק ממשלתית, אשר תאפשר לבנקים ליעץ במוצרים פנסיוניים שהם מוצרי ביטוח חיים, ולקבל עבורם עמלת הפצה, כפי שהדבר נקבע בחקיקה לגבי קופות גמל ופנסיה, שאינן קופות ביטוח. ברוח התחייבות זו, הובאה לממשלה הצעת החלטה להסדרת הנושא באמצעות תיקון מספר חוקים.

הצעדים שהבנק ביצע בעקבות החקיקה:

- בעקבות החקיקה, הבנק מכר את פעילותו בתחום ניהול קופות הגמל וקרנות הנאמנות. מידע מפורט בדבר עסקות המכירה ניתן בעמודים 36-38 וכן בבאור 31 לדוח השנתי לשנת 2006. עסקות המכירה הסתיימו בשנת 2006 ובמחצית הראשונה של שנת 2007. בחודש יולי 2007 הושלמה מכירת פעילות קרנות ההשתלמות. חלקו של הבנק בתמורה הינו כ-150 מיליון ש"ח והרווח הנקי בסך של כ-93 מיליון ש"ח יכלל ברביע השלישי. באפריל 2007 נחתמו הסכם למתן שירותי תפעול על ידי הבנק לקרנות ההשתלמות הנמכרות, וכן הסכם הפצה, לפיו הבנק יפיץ את קרנות ההשתלמות. בכוונת הבנק לתת ללקוחותיו ייעוץ לגבי השקעות בקרנות השתלמות, באמצעות יועצי השקעות.
- הבנק ונציגות העובדים עומדים לבצע רה-ארגון בקופות התגמולים של עובדי הבנק ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ, לצורך עמידה בתנאי ההיתר שניתן לבנקים בחקיקה לעסוק בניהול קופות גמל אשר כל עמיתיהן הם עובדי הבנק או עובדי תאגיד בשליטתו.
- הבנק בוחן את השלכות חופש הבחירה שהוענק לעובדים ביחס לקופות גמל, לרבות חופש המעבר מקופה לקופה, על התחייבויותיו כלפי עובדיו בעת הפרישה.
- הבנק הקים קופות מרכזיות לפיצויים בגין עובדיו ועובדי חברות נוספות בקבוצה, המנוהלות על ידי חברה בבעלות מלאה של הבנק.
- הבנק נמצא בעיצומה של היערכות לכניסה לתחום היעוץ הפנסיוני. היערכות זו כרוכה בפיתוח כלים מיכוניים ובהכשרה וגיוס עובדים. הבנק הגיש לממונה על שוק ההון, בטוח וחסכון בקשה לקבלת רשיון יועץ פנסיוני. בין הבנק לבין הממונה מתנהלים מגעים בקשר לבקשה וקיימים חילוקי דעות בקשר עם היקף הרשיון שהממונה מוכן לתת לבנק בשנים הראשונות לפעילות הבנק כיועץ פנסיוני, מאחר שעמדת הממונה היא כי בשלוש השנים הראשונות הבנקים הגדולים לא יתנו ייעוץ פנסיוני לשכירים.

זוחות כספיים

- לאור חקיקה חדשה בנושא של חיתום הנפקות ניירות ערך, המטילה מגבלות מהותיות על חברת חיתום הנשלטת ע"י בנק, החליט הבנק כי פעילות חיתום ניירות ערך בקבוצה, תרוכז בחברה חדשה בה יחזיק הבנק %19.99. לצורך כך התקשר לאומי ושות' בית השקעות בע"מ בהסכם עם פסגות אופק פיננסיים בע"מ, לפיו ישתפו לאומי ושות' ופסגות אופק פעולה בתחום החיתום במסגרת החברה החדשה, שתקרא פסגות לאומי ושות' חיתום בע"מ.

השפעת הרפורמה על הבנק והקבוצה

- לרפורמה השפעה מהותית על פעילות הקבוצה בשוק ההון, אשר עד כה עסקה הן בניהול נכסים בשוק ההון עבור הציבור, הן בייעוץ והפצה, הן בחיתום והן במתן שירותים נוספים בשוק ההון. בעקבות הרפורמה, תתמקד פעילות הקבוצה בישראל בעיקר במתן ייעוץ השקעות, במתן ייעוץ פנסיוני כשהבנק יקבל רשיון לעסוק בכך, במתן שירותי תפעול לגופים הפעילים בשוק ההון, ובפעילויות נוספות.
 - המגבלות בחקיקה, לפיהן תאגיד בנקאי לא יוכל לעסוק בשיווק אלא רק בייעוץ, לעומת גופים אחרים שיוכלו לעסוק בשיווק, האיסור להחזיק החזקה מהותית בתאגיד המנהל תיקי השקעות עבור גופים מוסדיים, והמגבלות על העיסוק בייעוץ פנסיוני, יצמצמו להערכת ההנהלה, את יכולת הבנק להתמודד באופן מיטבי בשוק הפיננסי והפנסיוני.
 - כמו כן, היפרדות הבנק מהחזקותיו בחברות לניהול קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות, גורמת לירידה בהכנסות השוטפות של הבנק הנובעות מתחומי פעילות אלו. מנגד, החקיקה, כאמור לעיל, מאפשרת קבלת עמלות הפצה מגופים מוסדיים, וקבלת עמלות בגין שירותי תפעול לגופים מוסדיים, ועמלות אלו תפחתנה את הפגיעה הצפויה במידה חלקית.
- ב-26 ביוני 2007 פורסמה באתר האינטרנט של רשות ניירות ערך טיוטא מעודכנת של תקנות לתיקון תקנות עמלות הפצה בקרנות נאמנות, שהונחה לפני ועדת הכספים של הכנסת. אם תאושרנה התקנות, שיעור עמלת הפצה בגין קרן המוגדרת כ"קרן כספית" יהיה %0.125.

להלן פרטים על הכנסות הקבוצה מדמי ניהול מקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות ומדמי ניהול ועמלות הפצה מקרנות נאמנות (במיליוני ש"ח):

	30 ביוני 2007	30 ביוני 2006	31 בדצמבר 2006	30 ביוני 2007	30 ביוני 2006	31 בדצמבר 2006
	מאוחד	בנק				
מקרנות נאמנות	81	234	391	76	92	162
מקופות גמל	14	110	216	2	58	87
מקרנות השתלמות	16	14	29	16	14	28
סך הכל	111	358	636	94	164	277

9. ועדת החקירה הפרלמנטרית לנושא עמלות הבנקים וחקיקה בנושא עמלות

ביוני 2007 פורסמו המלצות ועדת החקירה הפרלמנטרית לעניין עמלות הבנקים. ועדת החקירה המליצה על נקיטת מספר צעדים שחלקם אמורים להשפיע בטווח הקצר וחלקם בטווח הבינוני ארוך.

לטווח הקצר - המליצה הועדה על תיקוני חקיקה לפיהם יונהג פיקוח על מחיר מירבי של כמה עמלות, על ידי בנק ישראל. (במקביל הציעה הועדה בהמלצותיה כי הבנקים יגיעו להסדר וולונטרי עם המפקח באופן שייתר את הצורך בהפעלת הסמכויות שניתנו לבנק ישראל בחקיקה).

דוחות כספיים

כמו כן המליצה הועדה כי תיקבע רשימה אחידה של שירותי בנקאות קמעונאית עם שמות זהים לכל עמלה.

הועדה המליצה כי בנק ישראל יורה על צמצום ניכר של מספר העמלות במגזר הבנקאות הקמעונאית (משקי בית, לקוחות בנקאות פרטית ועסקים קטנים).

הועדה המליצה ליצור כמה דגמים של חשבון עו"ש, אשר בהם תיגבה עמלת ניהול חודשית אחת ולהטיל פיקוח על מחיר ניהול חשבון בסיסי שנעשה בו מספר מצומצם של פעולות בחודש.

כמו כן המליצה הועדה להמשיך במדיניות של צמצום חסמי המעבר מבנק לבנק והגברת מודעות הציבור בנושא זה.

לטווח הבינוני ארוך - המליצה הועדה על נקיטת מדיניות להגברת התחרותיות, וזאת בין השאר על ידי המשך פיתוח שוק הון חוץ בנקאי, על ידי התרת פעילות בנק הדואר בשוק הבנקאות הקמעונאית, על ידי הנהגת רפורמות בשוק הבנקאות (דוגמת רפורמת בכר) לשם הקטנת כוח השוק של הבנקים במגזר הקמעונאי, על ידי הנמכת מחסומי הכניסה הרגולטוריים ועידוד כניסת בנקים חדשים לשוק, על ידי העדפת בנקים בינוניים וקטנים וחיזוקם, ועל ידי הפרדה בין הבעלות על הבנקים לבין הבעלות על חברות כרטיסי אשראי.

בנוסף על האמור לעיל, סבורה הועדה כי יש צורך בשינוי מבני בפיקוח של רשויות הפיקוח על שוקי הבנקאות וההון.

מיד לאחר סיום עבודת הועדה, בתחילת יולי 2007, נחקק תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, בנושא עמלות הבנקים. התיקון לחוק הוא צירוף של מספר הצעות חוק, אשר נדונו בוועדת הכלכלה של הכנסת, שמטרתן להגביר את השקיפות של תעריפון העמלות הנגבות על ידי הבנקים מן הלקוחות הקמעונאיים (יחידים ועסקים קטנים כפי שיקבעו על ידי בנק ישראל – להלן: "לקוחות קמעונאיים"), להעביר את הסמכות להטיל פיקוח על עמלות הבנקים לידי בנק ישראל ולטפל בנושא של מעבר לקוח מבנק לבנק.

על פי התיקון לחוק, על נגיד בנק ישראל לקבוע רשימת שירותים שבעדם רשאי תאגיד בנקאי לגבות עמלות מן הלקוחות הקמעונאיים. סמוך לאחר חקיקת התיקון לחוק, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת עבודה של תעריפון העמלות המיועד ללקוחות הקמעונאיים, לאחר שביצע בו שינויים לצמצום מספר העמלות ללקוחות אלו, תוך ביטול ואיחוד עמלות שונות. כן הודיע הפיקוח כי ככוונתו לערוך בעתיד צמצום נוסף של מספר העמלות ולקצר ולפשט את התעריפון הנ"ל. מאז הפצת טיוטת העבודה, מקיים הפיקוח על הבנקים עם נציגי התאגידים הבנקאיים, דיונים בסדרת ישיבות, לגבי השינויים המופיעים בטיטת העבודה לעומת התעריפון הקיים, לקראת גיבוש תעריפון העמלות המיועד ללקוחות קמעונאיים.

לתיקון החוק המגביל את אפשרות הבנקים לגבות עמלות, עלולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק מעמלות, ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת והיקף ההשפעה.

10. פז חברת נפט בע"מ

א. לאומי אחזקות ריאליות בע"מ מחזיקה ב-15.63% בחברת פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז"). בחודש ינואר 2007 מונו שני דירקטורים על ידי לאומי בפז המהווים 20% מהדירקטורים. החל מיום 1 בינואר 2007 הוצגה ההשקעה על בסיס שווי מאזני (עד לתאריך זה הוצגה ההשקעה כחלק מניירות ערך זמינים למכירה).

הרישום לפי שווי מאזני בוצע על בסיס העלות ששולמה. עודף העלות יוחס בחלקו לנכסי נדל"ן ובחלקו למוניטין אשר יופחת על פני עשר שנים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

דוחות כספיים

במכתב מיום 3 ביולי 2007 הודיע בנק ישראל לבנק שפז הינה קונגלומרט, כמפורט בביאור 12 להלן.

ב. כנגד פז וחברות מאוחדות שלה הוגשו תביעות משפטיות, ביניהן ייצוגיות, וקיימים הליכים משפטיים, פיקוח רשויות השלטון ותלויות אחרות הנוגעים למשק הדלק, הגז ומתקני תשתית. לגבי תביעות אלה להערכת פז ובהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, המקצועיים ואחרים, לא ניתן להעריך בשלב זה את האמור לעיל על הדוחות הכספיים, אם בכלל, ולפיכך לא נעשתה הפרשה בגינם.

להרחבה בעניין הליכים אלה, ראה הדוחות הכספיים של פז ליום 30 ביוני 2007.

11. סופר-פארם (ישראל) בע"מ

ביום 17 ביולי 2007 הושלמה הקצאת 18% ממניות סופר-פארם (ישראל) בע"מ ("סופר-פארם") ללאומי ושות' בית השקעות בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של הבנק - "לאומי ושות'"), וזאת על פי הסכם שנחתם ביום 1 במאי 2007, בין לאומי ושות' לבין סופר-פארם ולבין GRI Global Retail Investment B.V - בעלת השליטה בסופר-פארם ("GRI"), להקצאת מניות ללאומי ושות' בשיעור הנ"ל בתמורה לסך של כ-180 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות שנקבעו בהסכם. כמו כן ניתנה ללאומי ושות' אופציה להקצאה נוספת של 2% מהון המניות של סופר-פארם. ללאומי ושות' ניתנו זכויות להגנת המיעוט כמקובל.

12. החזקות בתאגידי החזקה ריאליים (קונגלומרט)

החזקות הבנק בתאגידיים ריאליים כפופה למגבלות הקבועות בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות"). חוק הבנקאות קובע, בין היתר, בסעיף 24 לחוק, כי תאגיד בנקאי רשאי להחזיק באמצעי שליטה בקונגלומרט ("תאגיד החזקה ריאלי") אחד בלבד (תאגיד שהונו עולה על כ-1,767 מיליון ש"ח, והפועל ביותר משלושה ענפי משק). הבנק מחזיק בקונגלומרט - החברה לישראל בע"מ.

על פי הדוחות הכספיים של פז חברת נפט בע"מ (להלן: "פז") לרביע הראשון של שנת 2007, בהם יושמו תקנים חשבונאיים חדשים, עולה שכום ההון העצמי של פז על שכום ההון המינימלי להגדרת קונגלומרט (תאגיד החזקה ריאלי).

עוד לפני פרסום הדוחות הכספיים הנ"ל נערכו דיונים בין הבנק לבין בנק ישראל לעניין הפרשנות של חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 לגבי הגדרת פז כקונגלומרט, ובהמשך להם הודיע בנק ישראל לבנק במכתבו מיום 3 ביולי 2007, כי הוא אינו מקבל את פרשנות הבנק לכך שענף האנרגיה מהווה ענף משק אחד. לפיכך על פי עמדת בנק ישראל פז הינה קונגלומרט על פי חוק הבנקאות.

כתוצאה מכך ובהתאם להודעת בנק ישראל מיום 3 ביולי 2007 על הבנק למכור את החזקותיו באחד הקונגלומרטים, פז או החברה לישראל בע"מ, עד ליום 30 ביוני 2009. לאחר דיון בנושא החזקות הבנק בחברות החזקה ריאליות ולאור עמדתו של בנק ישראל (ובכפוף להמשך השיחות עם בנק ישראל שעדיין מתקיימות בנושא זה ואשר על פיהן חולק הבנק על עמדתו של בנק ישראל), בכונת הבנק (במועד קבלת החלטה זו) לנסות ולמכור את החזקותיו בפז (63.15% מההון וזכויות ההצבעה - 24.15% בדילול מלא) בכפוף לתנאים, לנסיבות ולבדיקות נוספות ובהתחשב בלוחות הזמנים שנקבעו על ידי בנק ישראל (כלומר עד 30 ביוני 2009) ובכפוף לכך שעד אז לא ישתנו המועדים או עמדתו של בנק ישראל.

13. TBC BANK מגיאורגיה

ביום 24 בינואר 2007 נחתם זכרון דברים (Term Sheet) בין הבנק לבין TBC Bank מגיאורגיה ("TBC") ובעלי השליטה ב-TBC לפיו הבנק עשוי לרכוש מניות בשיעור של 20% מהון המניות של TBC, בדילול מלא (למעט דילול בגין אופציות למנהלים).

דוחות כספיים

בתמורה למניות שיוקצו, צפוי הבנק להזרים ל-TBC הון בסך של כ-40 מליון דולר ארה"ב.

תוקף ההתקשרות בין הצדדים הותנה בחתימתו של הסכם מפורט בין הצדדים ובחתימת הסכם בעלי מניות בין בעלי המניות של TBC לפיו יוקנו לבנק זכויות להגנת המיעוט כמקובל.

ביום 25 באפריל 2007 הודיע הבנק כי המגעים לחתימת הסכם מפורט בין הצדדים הופסקו על ידי המוכרים בטענה שבאפשרותם להשיג מחיר גבוה יותר להחזקותיהם של בעלי המניות בעיסקה בעלת מבנה שונה. הבנק טוען מנגד, כי נחתם זכרון דברים מחייב, וכי בעלי המניות הנ"ל אינם רשאים למכור את החזקותיהם לגורם שלישי כלשהו מבלי לכבד את זכויות הבנק ולקיימן במלואן.

14. שיעבודים

הבנק חתם ביום 23 ביולי 2007 על אגרת חוב לטובת בנק ישראל להבטחת סכומים המגיעים או שיגיעו לבנק ישראל מהבנק. כערובה לנ"ל הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל בשיעבוד שוטף ללא הגבלה בסכום אגרות חוב המופקדות בחשבון ספציפי המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב על שם בנק ישראל.

15. החברה לישראל בע"מ

כנגד חברות מאוחדות מסוימות של החברה לישראל בע"מ הוגשו תביעות משפטיות בטענה כי נזקי גוף ורכוש, שנגרמו לתובעים, נובעים מזיהום נחל הקישון, אשר לטענת התובעים לחברות המאוחדות הנ"ל היה חלק בו וכן בדבר דרישת המשרד להגנת הסביבה לשאת בעלויות פיננסי משקעים מזוהמים מנחל הקישון.

הנהלות החברות הנ"ל, בהתבסס על חוות דעתם של יועציהן המשפטיים אינן יכולות להעריך את סכום החשיפה בגין התביעות והדרישה הנ"ל, אם בכלל, ולכן לא נכללו כל הפרשות בנדון בדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלה.

להרחבה בעניין הליכים אלה, ראה הדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ ליום 30 ביוני 2007.

דוחות כספיים

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשישה חודשים שנתיים		לשלושה חודשים שנתיים	
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
2006	2007	2006	2007
(במיליוני ש"ח)			
א. בגין נכסים (א)			
5,020	6,524	1,200	4,688
מאשראי לציבור			
(2)	23	(26)	21
מאשראי לממשלות			
(5)	37	(39)	68
מפיקדונות בבנק ישראל ומזומנים			
(25)	1,494	(760)	1,619
מפיקדונות בבנקים			
-	5	-	2
מניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
506	1,405	(529)	1,332
מאגרות חוב			
5,494	9,488	(154)	7,730
סך הכל בגין נכסים			
ב. בגין התחייבויות (א)			
(2,157)	(5,765)	1,659	(5,622)
על פיקדונות הציבור			
(32)	(39)	-	(32)
על פיקדונות מממשלות			
(13)	(113)	(2)	(68)
על פיקדונות מבנק ישראל			
(101)	(134)	-	(31)
על פיקדונות מבנקים			
-	(5)	-	(3)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(422)	(455)	(150)	(355)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(2,725)	(6,511)	1,507	(6,111)
סך הכל בגין התחייבויות			
ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור			
(2)	(1)	6	2
חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ב)			
378	(34)	301	(220)
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (א)			
2	(1)	1	(2)
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים			
378	(36)	308	(220)
סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור			
ד. אחר			
135	150	66	77
עמלות מעסקי מימון			
5	91	2	69
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה, נטו			
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות			
(32)	74	(16)	12
לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו			
163	412	32	341
הכנסות מימון אחרות			
23	(66)	51	(89)
הכנסות (הוצאות) מימון אחרות			
294	661	135	410
סך הכל אחר			
3,441	3,602	1,796	1,809
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים			
על הרווח מפעולות מימון			
4	9	(14)	11
הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים			
12	(2)	40	(3)
הכנסות (הוצאות) מימון בגין התחייבויות			
3	19	-	3
מזה: הפרשי שער, נטו			

(א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ב) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ג) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק אשר לא יועדו ליחסי גידור.

הפרשה לחובות מסופקים (על בסיס מאוחד)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2007				
סך הכל	הפרשה			הפרשה ספציפית (א)
	הפרשה נוספת (ב)	הפרשה ספציפית לפי עומק פיגור (א)	הפרשה ספציפית לפי עומק פיגור (א)	
9,188	1,004	674	7,510	יתרת ההפרשה לתחילת התקופה
388	2	57	329	הפרשות במהלך התקופה
(344)	(30)	(50)	(264)	הקטנת הפרשות
(6)	-	-	(6)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
38	(28)	7	59	תוספת נטו שנזקפה לדוח הרווח וההפסד
(146)	-	(9)	(137)	מחיקת חובות
9,080	976	672	7,432	יתרת ההפרשה לסוף התקופה
321	117	-	204	מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2006				
סך הכל	הפרשה			הפרשה ספציפית (א)
	הפרשה נוספת (ב)	הפרשה ספציפית לפי עומק פיגור (א)	הפרשה ספציפית לפי עומק פיגור (א)	
9,411	1,074	472	7,865	יתרת ההפרשה לתחילת התקופה
-	-	135	(135)	מיון יתרת פתיחה בחברת בת
366	-	94	272	הפרשות במהלך התקופה
(162)	1	(76)	(87)	הקטנת הפרשות
(19)	-	-	(19)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
185	1	18	166	תוספת נטו שנזקפה לדוח הרווח וההפסד
(61)	-	(38)	(23)	מחיקת חובות
9,535	1,075	587	7,873	יתרת ההפרשה לסוף התקופה
167	132	-	35	מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

(א) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים. בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.
 (ב) כולל הפרשה כללית ומיוחדת לחובות מסופקים.

דוחות כספיים

הפרשה לחובות מסופקים (על בסיס מאוחד) (המשך) סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007				
סך הכל	הפרשה			יתרת ההפרשה לתחילת התקופה
	הפרשה נוספת (ב)	ספציפית לפי עומק פיגור (א)	הפרשה ספציפית (א)	
9,279	1,024	675	7,580	הפרשות במהלך התקופה
565	10	109	446	הקטנת הפרשות
(497)	(58)	(91)	(348)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(19)	-	-	(19)	תוספת נטו שנזקפה לדוח הרווח וההפסד
49	(48)	18	79	מחיקת חובות
(248)	-	(21)	(227)	יתרת ההפרשה לסוף התקופה
9,080	976	672	7,432	מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור
321	117	-	204	

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2006				
סך הכל	הפרשה			יתרת ההפרשה לתחילת התקופה
	הפרשה נוספת (ב)	ספציפית לפי עומק פיגור (א)	הפרשה ספציפית (א)	
9,252	1,040	409	7,803	מיון יתרת פתיחה בחברת בת
-	-	116	(116)	עדכון יתרת פתיחה בחברת בת
-	-	64	(64)	הפרשות במהלך התקופה
818	36	161	621	הקטנת הפרשות
(399)	(1)	(117)	(281)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(33)	-	-	(33)	תוספת נטו שנזקפה לדוח הרווח וההפסד
386	35	108	243	מחיקת חובות
(103)	-	(46)	(57)	יתרת ההפרשה לסוף התקופה
9,535	1,075	587	7,873	מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור
167	132	-	35	

(א) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים. בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.
(ב) כולל הפרשה כללית ומיוחדת לחובות מסופקים.

דוחות כספיים

פרטים על אופן חישוב הפרשה הספציפית בהלוואות לדיור סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

ליום 30 ביוני 2007				
חובות בעייתיים				
הפרשה ספציפית				
לפי	מזה:	יתרת		
עומק	סכום	חוב		
סך הכל	הפיגור	בפיגור (ג)	מאזנית	אשראי
(במיליוני ש"ח)				
				הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את הפרשה לפי עומק הפיגור
483	483	271	867	26,872
138	138	221	176	2,406
51	51	33	128	4,115
672	672 (ד)	525	1,171	33,393
				הלוואות "גדולות" (א)
				הלוואות אחרות (ב)
				יתרת הפרשה לסוף התקופה

ליום 30 ביוני 2006 (ה)				
חובות בעייתיים				
הפרשה ספציפית				
לפי	מזה:	יתרת		
עומק	סכום	חוב		
סך הכל	הפיגור	בפיגור (ג)	מאזנית	אשראי
(במיליוני ש"ח)				
				הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את הפרשה לפי עומק הפיגור
415	415	323	1,110	24,198
134	134	204	205	3,877
38	38	29	137	2,962
587	587 (ד)	556	1,452	31,037
				הלוואות "גדולות" (א)
				הלוואות אחרות (ב)
				יתרת הפרשה לסוף התקופה

- (א) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על 782 אלפי ש"ח (ב-30 ביוני 2006 - 788 אלפי ש"ח) כולל הלוואות לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים.
- (ב) הלוואות לכל מטרה במישכון דירת מגורים שיתרת כל אחת מהן אינה עולה על 782 אלפי ש"ח.
- (ג) כולל ריבית על הסכום לפיגור.
- (ד) כולל יתרת הפרשה ספציפית מעבר למתחייב על פי עומק הפיגור בסך 137 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2006 - 83 מיליוני ש"ח).
- (ה) הוצג מחדש.

דוחות כספיים

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (על בסיס מאוחד) ליום 30 ביוני 2007 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
		פריטים		צמוד למדד			
		שאינם	במטבעות	בדולרים	המחירים	לא צמוד	
סך הכל	כספיים (ג)	אחרים	באירו	של ארה"ב	לצרכן		(במיליוני ש"ח)
נכסים							
45,282	-	3,208	6,081	30,730	594	4,669	מזומנים ופיקדונות בבנקים
45,323	4,987	961	7,843	18,208	6,321	7,003	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או נרכשו
320	-	-	-	-	-	320	במסגרת הסכמי מכר חוזר
193,944	525	12,881	6,806	40,490	51,308	81,934	אשראי לציבור (ב)
750	-	-	-	506	244	-	אשראי לממשלות
1,765	1,753	-	-	-	-	12	השקעות בחברות כלולות
3,163	3,163	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
6,432	1,067	907	313	2,429	28	1,688	נכסים אחרים
296,979	11,495	17,957	21,043	92,363	58,495	95,626	סך כל הנכסים
התחייבויות							
236,521	987	12,237	21,245	84,707	27,145	90,200	פיקדונות הציבור
8,462	-	813	440	1,448	1,075	4,686	פיקדונות מבנקים
1,519	-	1	7	205	830	476	פיקדונות מממשלות
							ניירות ערך שהושאלו או נמכרו
64	-	-	-	64	-	-	במסגרת הסכמי רכש חוזר
							אגרות חוב, שטרי התחייבות
16,618	-	-	-	2,907	12,878	833	וכתבי התחייבות נדחים
14,031	640	1,045	253	2,049	2,994	7,050	התחייבויות אחרות
277,215	1,627	14,096	21,945	91,380	44,922	103,245	סך כל ההתחייבויות
19,764	9,868	3,861	(902)	983	13,573	(7,619)	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(35)	(22)	57	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,642)	(112)	(1,965)	(8,144)	13,863	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	102	173	44	7	(326)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(102)	90	(86)	(3)	101	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
19,764	9,868	184	(773)	(967)	5,433	6,019	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	155	237	627	7	(1,026)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(303)	262	456	(17)	(398)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

דוחות כספיים

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (על בסיס מאוחד) (המשך) ליום 30 ביוני 2006 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
		פריטים שאינם כספיים (ג)		צמוד למדד המחירים לצרכן			
סך הכל	במטבעות אחרים	במטבעות אחרים	באירו	של ארה"ב	לצרכן	לא צמוד	(במיליוני ש"ח)
נכסים							
34,335	-	4,094	4,511	21,794	467	3,469	מזומנים ופיקדונות בבנקים
47,787	3,231	722	6,092	20,297	3,988	13,457	ניירות ערך
181,941	45	11,521	5,916	42,349	52,857	(ד) 69,253	אשראי לציבור (ב)
691	-	-	-	667	24	-	אשראי לממשלות
1,224	1,215	-	-	-	-	9	השקעות בחברות כלולות
2,951	2,951	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
7,017	1,321	1,338	559	(ד) 2,268	22	(ד) 1,509	נכסים אחרים
275,946	8,763	17,675	17,078	87,375	57,358	87,697	סך כל הנכסים
התחייבויות							
219,372	313	11,216	18,192	77,387	33,029	79,235	פיקדונות הציבור
6,258	-	868	483	1,579	1,009	2,319	פיקדונות מבנקים
1,796	-	1	9	339	993	454	פיקדונות מממשלות
17,022	-	-	172	3,905	12,169	776	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
13,993	1,659	1,480	489	(ד) 1,718	2,652	(ד) 5,995	התחייבויות אחרות
258,441	1,972	13,565	19,345	84,928	49,852	88,779	סך כל ההתחייבויות
17,505	6,791	4,110	(2,267)	2,447	7,506	(1,082)	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(34)	(25)	59	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,704)	1,676	(2,249)	(3,667)	7,944	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(40)	(3)	679	-	(636)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(28)	218	(773)	(1)	584	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
17,505	6,791	304	(401)	163	3,838	6,810	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(42)	122	700	-	(780)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(72)	(8)	(2,518)	(9)	2,607	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ד) הוצג מחדש ראה באור 1 ב.

דוחות כספיים

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (על בסיס מאוחד) (המשך) ליום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
		פריטים שאינם כספיים (ג)		צמוד למדד המחירים לצרכן		לא צמוד	
סך הכל	כספיים (ג)	במטבעות אחרים	באירו	של ארה"ב	בדולרים	המחירים לצרכן	(במיליוני ש"ח)
נכסים							
47,609	-	3,375	4,897	34,059	440	4,838	מזומנים ופיקדונות בבנקים
46,375	4,232	778	6,840	18,490	5,331	10,704	ניירות ערך
183,800	233	11,161	6,594	38,625	50,221	76,966	אשראי לציבור (ב)
1,020	-	-	-	571	256	193	אשראי לממשלות
1,251	1,242	-	-	-	-	9	השקעות בחברות כלולות
3,056	3,056	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
6,230	927	788	513	2,135	24	1,843	נכסים אחרים
289,341	9,690	16,102	18,844	93,880	56,272	94,553	סך כל הנכסים
התחייבויות							
231,823	588	10,812	18,830	81,686	31,245	88,662	פיקדונות הציבור
5,241	-	771	481	1,579	1,303	1,107	פיקדונות מבנקים
2,146	-	1	28	556	897	664	פיקדונות מממשלות
15,622	-	-	-	2,962	11,861	799	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
16,866	661	890	436	1,655	2,878	10,346	התחייבויות אחרות
271,698	1,249	12,474	19,775	88,438	48,184	101,578	סך כל ההתחייבויות
17,643	8,441	3,628	(931)	5,442	8,088	(7,025)	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(34)	(22)	56	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,574)	226	(5,327)	(4,911)	13,586	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	38	404	(159)	-	(283)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	177	(11)	40	-	(206)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
17,643	8,441	235	(334)	52	3,177	6,072	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	63	604	(383)	-	(284)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	496	125	(90)	(9)	(522)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.

(ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2007 (בלתי מבוקר)								
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
משקי בית	בנקאות	עסקים	מסחרי	עסקי	נדל"ן	ניהול	פיננסי	מגזר אחר
(במיליוני ש"ח)								
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים								
585	81	221	322	414	151	37	(2)	1,809
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
397	113	117	126	101	12	191	74	1,131
53	4	(11)	(7)	(33)	-	-	(6)	-
450	117	106	119	68	12	191	68	1,131
1,035	198	327	441	482	163	228	66	2,940
53	-	16	65	(123)	19	8	-	38
רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים								
(2)	-	2	-	(1)	-	-	1	-
104	25	61	133	270	71	205	44	913

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2006 (בלתי מבוקר) (א)								
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
משקי בית	בנקאות	עסקים	מסחרי	עסקי	נדל"ן	ניהול	פיננסי	מגזר אחר
(במיליוני ש"ח)								
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים								
588	81	174	291	362	156	139	5	1,796
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
335	94	90	105	141	15	16	221	1,017
90	5	(6)	(4)	(27)	-	-	(58)	-
425	99	84	101	114	15	16	163	1,017
1,013	180	258	392	476	171	155	168	2,813
39	-	22	40	82	24	(22)	-	185
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים								
-	-	-	-	-	-	7	4	11
27	13	29	86	133	70	(14)	34	378

(א) סווג מחדש.

לשישה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2007 (בלתי מבוקר)								
סך הכל מאוחד	מגזר אחר	מגזר ניהול פיננסי	מגזר נדל"ן	מגזר עסקי	מגזר מסחרי	מגזר עסקים קטנים	מגזר בנקאות פרטית	מגזר משקי בית (במיליוני ש"ח)
3,602	(8)	152	281	764	646	420	166	1,181
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים								
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
2,121	130	185	24	280	244	216	222	820
-	(12)	-	-	(67)	(14)	(18)	8	103
2,121	118	185	24	213	230	198	230	923
5,723	110	337	305	977	876	618	396	2,104
49	-	3	9	(127)	79	16	1	68
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים								
259	3	-	1	13	11	22	4	205
1,830	4	239	150	500	274	142	60	461

לשישה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2006 (בלתי מבוקר) (א)								
סך הכל מאוחד	מגזר אחר	מגזר ניהול פיננסי	מגזר נדל"ן	מגזר עסקי	מגזר מסחרי	מגזר עסקים קטנים	מגזר בנקאות פרטית	מגזר משקי בית (במיליוני ש"ח)
3,441	10	123	323	752	570	343	173	1,147
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים								
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
1,960	432	22	29	232	206	182	188	669
-	(176)	-	-	(47)	(4)	(12)	13	226
1,960	256	22	29	185	202	170	201	895
5,401	266	145	352	937	772	513	374	2,042
386	-	(19)	75	90	69	30	-	141
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים								
723	5	718	-	-	-	-	-	-
1,490	1	644	133	304	196	83	26	103

(א) סווג מחדש.

דוחות כספיים

מגזרי פעילות (המשך) סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר) (א)								
סך הכל מאוחד	מגזר אחר	מגזר ניהול פיננסי	מגזר נדל"ן	מגזר עסקי	מגזר מסחרי	מגזר עסקים קטנים	מגזר בנקאות פרטית	מגזר משקי בית (במיליוני ש"ח)
רווח מפעולות מימון לפני								
6,922	10	300	580	1,461	1,177	724	346	2,324
הפרשה לחובות מסופקים								
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
3,881	753	61	47	413	405	346	386	1,470
-	(256)	-	-	(124)	(12)	(14)	26	380
3,881	497	61	47	289	393	332	412	1,850
10,803	507	361	627	1,750	1,570	1,056	758	4,174
933	-	(31)	155	182	183	113	2	329
רווח (הפסד) מפעולות								
2,080	(2)	718	1	32	74	54	76	1,127
3,534	(11)	718	218	595	442	162	160	1,250
רווח נקי (הפסד)								

(א) סווג מחדש.